

Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων
Σε Καθεστώς
Παγκοσμιοποιημένης Οικονομίας

Εισηγητής :
Σπυρόπουλος
Βασίλειος

Σπουδαστές :
Μάντζιος Κωνσταντίνος
Κωστόπουλος Νικόλαος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

1. Γενικά περί Επιχειρήσεων
2.
  - i) Είδη
  - ii) Στελέχη
  - iii) Σκοπιμότητα Επιχειρήσεων
3. Επιχειρηματικό κέρδος και χρήμα
4. Αναγκαιότητα Χρηματοδότησης-Κίνδυνοι από την επιλογή χρηματοδότησης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

- 1 Παγκοσμιοποίηση
- 1.1 Ορισμός
- 1.2 Χαρακτηριστικά της Παγκοσμιοποίησης
- 1.3 Οικονομική Παγκοσμιοποίηση
- 1.4 Ο παγκόσμιος πολίτης και η νέα οικονομία
- 1.5 Επίλογος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

- 1 Σύγχρονες μορφές χρηματοδότησης
  - 1.1 Τα ίδια κεφάλαια των επιχ/ων
  - 1.2 Η Αυτοχρηματοδότηση των επιχ/ων
    - 1.2.1 Ικανότητα Αυτοχρηματοδότησης της επιχείρησης
    - 1.2.2 Επίπεδα Αυτοχρηματοδότησης
    - 1.2.3 Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα της Αυτοχρηματοδότησης
    - 1.2.4 Αξιολόγηση της πολιτικής της Αυτοχρηματοδότησης
  - 1.3 Τα Δάνεια
    - 1.3.1 Γενικά περί δανείων – χαρακτηριστικά στοιχεία
    - 1.3.2 Ορισμός Τόκων και Επιτοκίων
    - 1.3.3 Είδη Τόκων
      - 1.3.3.1 Απλός Τόκος
      - 1.3.3.2 Σύνθετος Τόκος
    - 1.3.4 Μορφές επιτοκίων
    - 1.3.4.1 Ανάλογα Επιτόκια
    - 1.3.4.2 Ονομαστικό Επιτόκιο

- 1.3.4.3** Πραγματικό Επιτόκιο
1.3.4.4 Ισοδύναμα Επιτόκια
1.3.5 Κατηγορίες Δανείων
1.3.6 Πλαίσιο και Διαδικασία Χορήγησης Δανείου
1.3.7 Συμπέρασμα (Επίλογος)
1.4 Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα χρηματοδοτικά της όργανα
1.4.1 Γενικά Στοιχεία
1.4.2 Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
1.4.3 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
1.4.4 Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση ανάπτυξη
1.4.5 Ταμείο Εγγυοδοσίας μικρών επιχειρήσεων
1.5 Factoring(Εκχώρηση Επιχειρηματικών Απαιτήσεων)
1.5.1 Γενικά στοιχεία
1.5.2 Νομοθετικό πλαίσιο Factoring
1.5.3 Είδη Factoring
1.5.4 Υπηρεσίες που παρέχει το Factoring
1.5.5 Προϊόντα που Επιδέχονται ή δεν Επιδέχονται Factoring
1.5.6 Πότε μια επιχείρηση μπορεί να χρησιμοποιήσει Factoring
1.5.7 Διεθνείς Σύνδεσμοι Factoring
1.5.8 Πλεονεκτήματα που παρέχει το Factoring στις επιχειρήσεις
1.5.9 Μειονεκτήματα που περιέχει το Factoring στις επιχειρήσεις
1.5.10 Εταιρείες Factoring που δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά
1.5.11 Οργάνωση και στελέχωση μια εταιρείας Factoring
1.6 Leasing (Χρηματοδοτική Μίσθωση)
1.6.1 Γενικά Στοιχεία
1.6.2 Κατηγορίες Leasing
1.6.3 Ελληνικό Νομοθετικό Πλαίσιο για το Leasing
1.6.4 Leasing και Ακίνητα
1.6.5 Πλεονεκτήματα που παρέχει το Leasing στις επιχειρήσεις
1.6.6 Μειονεκτήματα που περιέχει το Leasing στις επιχειρήσεις
1.6.7 Εταιρείες Leasing που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα
1.6.8 Εταιρείες Leasing και υπηρεσίες που παρέχουν
1.6.9 Τι πρέπει να γνωρίζει ο μισθωτής σε μια σύμβαση Leasing
     ακινήτου και ποία τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα από την
     πώληση - μίσθωση ακινήτων
1.6.10 Leasing και Λογιστική
1.6.11 Νέος Τρόπος Αποσβέσεων
1.6.12 Διαδικασία που απαιτείται για την χορήγηση Leasing
1.6.13 Υποχρεώσεις Μισθωτή και εταιρείας Leasing
1.6.14 Πότε καταγγέλλεται μια σύμβαση Leasing και από πού προέρχονται
     τα κέρδη της εταιρείας Leasing
1.7 Franchising (Δικαιοχρησία)
1.7.1 Γενικά Στοιχεία

- 1.7.2 Τύποι Franchising
- 1.7.3 Κατηγορίες Franchising
- 1.7.4 Πλεονεκτήματα που παρέχει το Franchising στον δικαιοδόχο και στον δικαιοπάροχο
- 1.7.5 Μειονεκτήματα που περιέχει το Franchising στον δικαιοδόχο και στον δικαιοπάροχο
- 1.7.6 Ενέργειες που είναι απαραίτητες πριν την εφαρμογή του Franchising
- 1.7.7 Περιεχόμενο συμβάσεως Franchising
- 1.7.8 Κριτήρια Αξιολόγησης για την χρηματοδότηση ενός δικτύου Franchising
- 1.7.9 Τρόποι Χρηματοδότησης για το Franchising
- 1.8 OFFSHORE Εταιρείες
- 1.8.1 Γενικά Στοιχεία
- 1.8.2 Εξέλιξη OFFSHORE Εταιρειών
- 1.8.3 Ορισμός διεθνών υπεράκτιων κέντρων (I O F C)
- 1.8.4 Λόγοι Δημιουργίας OFFSHORE Εταιρειών
- 1.8.5 Σενάριο Λειτουργίας Διεθνών OFFSHORE Χρηματοοικονομικών Κέντρων
- 1.8.6 Για ποιο λόγο πως Χρησιμοποιούνται τα Διεθνή OFFSHORE Χρηματοοικονομικά Κέντρα
- 1.8.7 Διευκολύνσεις που προσφέρουν τα διεθνή OFFSHORE Χρηματοοικονομικά Κέντρα
- 1.8.8 Παράγοντες που Λαμβάνονται Υπόψη για την επιλογή ενός OFFSHORE Χρηματοοικονομικού Κέντρου
- 1.8.9 Χρηματοδότηση μιας OFFSHORE Διεθνούς Χρηματοοικονομικού Κέντρου
- 1.8.10 Δομές Υπεράκτιων Κέντρων
- 1.8.11 Συμβουλευτικά σχόλια και Περιορισμοί

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο

1. Αρμόδιο τμήμα που επιλέγει την χρηματοοικονομική Πολιτική της Επιχειρήσεως και οι δραστηριότητες του
2. Πιστωτική Πολιτική της Επιχειρήσεως
3. Πορεία της Επιχείρησης ύστερα από Σύναψη συμβάσεως Χρηματοδότησης
4. Επίλογος

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η ανάγκη του ανθρώπου να οργανωθεί για να επιβιώσει στις οικονομικές δυσκολίες είχε ως αποτέλεσμα την δημιουργία των επιχειρήσεων.

Για να μπορέσει να αντεπεξέλθει οικονομικά ώστε να δημιουργήσει μια επιχειρηση έπρεπε να αντλήσει από κάπου χρήματα ,να βρει δηλαδή κεφάλαια που θα είναι η κινητήρια δύναμη του ξεκινήματος της κάθε επιχειρησης.

Πριν από αρκετά χρόνια η χρηματοδότηση των επιχειρήσεων αποτελούσε προνόμιο των Τραπεζών ,στις περισσότερες περιπτώσεις.

Αργότερα με την δημιουργία και την ανάπτυξη μεγάλων πολυεθνικών εταιρειών έγινε οξύτερος ο ανταγωνισμός και άρχισε η διαφοροποίηση στους τρόπους Χρηματοδότησης.

Στην Πραγματικότητα η ουσιαστική επανάσταση στον τομέα της Χρηματοδότησης των Επιχειρήσεων παρουσιάστηκε τα τελευταία είκοσι χρόνια όπου διαδόθηκαν νέοι Χρηματιστικοί τρόποι που απαλλάσσουν τις επιχειρήσεις από κίνδυνους μεταβολής των επιτοκίων και των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Οι κινήσεις συγχωνεύσεων και εξαγοράς επιχειρήσεων αυξήθηκαν και οι επιχειρήσεις επιδόθηκαν στην άντληση κεφαλαίων από το κοινό που ήθελε να επενδύσει σ' αυτές με την έκδοση τίτλων

Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι να καταλήξουμε σήμερα στην επικράτηση της τάσεως Παγκοσμιοποίησης της οικονομίας που σε συνάρτηση με την υποστηρίζει της πληροφορικής και των σύγχρονων τρόπων επικοινωνίας έδωσε τεράστιες διαστάσεις στην κίνηση κεφαλαίων και στην χρηματοδότηση επιχειρήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο

1. Γενικά περί Επιχειρήσεων

Επιχείρηση ως οικονομική μονάδα αποτελεί ο σύνδεσμος κεφαλαίου, στόχου εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εργασίας, και πρώτων υλών υπό την διεύθυνση και την εποπτεία ενός η περισσότερων ανθρώπων.

Συνήθως το κεφαλαίο και η εποπτεία ανήκει στο ίδιο πρόσωπο ενώ τα υπόλοιπα μπορούν να αντληθούν σε ευρύτερο φάσμα.

Κύρια επιδίωξη της επιχείρησης είναι η δημιουργία κέρδους δηλαδή η αύξηση και η μεγιστοποίηση του αρχικού κεφαλαίου.

Για να πραγματοποιηθεί η επιδίωξη αυτή χρειάζεται τα προϊόντα η οι υπηρεσίες που προσφέρονται από την κάθε επιχείρηση να απορροφούνται όσο το δυνατόν περισσότερο από τα μέλη της ανθρώπινης κοινωνίας με την ανταλλαγή βεβαίως σε χρήματα.

Στην σημερινή εποχή οι επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται σε όλους τους τομείς των αναγκών μια ευνοούμενης και ελεύθερης κοινωνίας.

Υπάρχει για όλους τους πολίτες ισονομία ελευθέρια και αλληλοσεβασμός δικαιωμάτων και υποχρεώσεων.

Η δραστηριοποίηση των συμβαλλόμενων μερών έγκειται στα πλαίσια της αγοράς Αγάθων και υπηρεσιών που διαμορφώνει ο ελεύθερος ανταγωνισμός και ρυθμίζεται από τον νόμο προσφοράς και ζήτησης.

Στην σημερινή μορφή της κοινωνίας και της ραγδαίας εξέλιξης της η ίδρυση επιχείρησης για την κάλυψη μόνο προσωπικών αναγκών θεωρείται αδιανόητη.

Κάθε μορφής επιχείρηση δέχεται επιδράσεις από το κράτος αφού αποτελεί υποσύνολο αυτού.

Η σχέση τους είναι ανταγωνιστική αφού και οι δύο φορείς διαχειρίζονται κεφάλαια με διαφορετικό ύψους μεγέθη.

Η επιχείρηση πάντοτε υποτάσσεται με τους νόμους και τους κανόνες που θεσπίζει το κράτος και συμβάλλει στην ισχυροποίηση της εξουσίας του.

2. i) Είδη Επιχειρήσεων

Η κατάταξη των επιχειρήσεων μπορεί να πραγματοποιηθεί με βάση μια σειρά κριτηρίων.

- Το Είδος και ο αριθμός των μετόχων:

Οι επιχειρήσεις διακρίνονται σε ατομικές στις οποίες τις εύθηνες και τα οφέλη τα καρπώνεται ένας και σε συλλογικές στις οποίες επιμερίζονται αναλόγως Επίσης διακρίνονται σε ιδιωτικές κρατικές και μικρών συμφερόντων.

Τέλος διακρίνονται σε εθνικές και πολυεθνικές ανάλογα με την εθνικότητα των μετόχων και το πλήθος των κρατών στα οποία αναπτύσσουν παραγωγικές η εμπορικές δραστηριότητες, θυγατρικές η συνδεδεμένες και ανεξάρτητες ανάλογα αν υπάρχει μόνιμος δεσμός συνεργασίας.

- Η νομική μορφή της επιχειρήσεως:

Όταν την επιχείρηση την ιδρύουν και την διευθύνουν δύο η περισσότερα στελέχη καταρτίζεται το καταστατικό της επιχείρησης δηλαδή η νόμιμη ιδρυτική πράξη για την κατοχύρωση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων τους.

Σύμφωνα λοιπόν με το καταστατικό ιδρύσεως οι επιχείρησης κατατάσσονται σε διάφορες εταιρικές μορφές.

Ανώνυμες, Εταιρείες, Εταιρείες περιορισμένης Ευθύνης, Ομόρρυθμες και Ετερόρρυθμες, Αφανείς, συνεταιρισμοί και Κρατικοί οργανισμοί.

Ως Εταιρείες ωθούνται αυτές του αστικού η εμπορικού δικαίου συμπεριλαμβανομένων των συνεταιρισμών και των άλλων νομικών προσώπων δημόσιου η ιδιωτικού δικαίου με εξαίρεση εκείνων που δεν επιδιώκουν κερδοσκοπικό σκοπό.

- Η εξειδίκευση της επιχειρηματικής δραστηριότητας:

Οι Επιχείρησης διακρίνονται σε παραγωγικές ή μεταποιητικές σε εμπορικές και παροχής υπηρεσιών.

- Το μέγεθος των επιχειρήσεων:

Οι επιχειρήσεις κατατάσσονται σε μικρές μεσαίες και μεγάλες. Τα κριτήρια κατάταξης τους προέρχονται από το κράτος και αφορούν το ύψος των ιδίων

κεφαλαίων τα σύνολα ισολογισμού τον κύκλο εργασιών τον αριθμό των εργαζομένων

Διακρίνονται επίσης με βάση τα ανώτερα όρια των ετήσιων εκκαθαρίσεων εσόδων τους σε τρεις κατηγόριες φορολογικών βιβλίων που πρέπει να τηρούν και να ενημερώνουν.

- Η Φάση λειτουργίας των επιχειρήσεων :

Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η επιχείρηση σε αρχικό, σε ανάπτυξη, σε φθίνουσας πορείας σε προβληματικό σε φάση καθεστώτος εκκαθάρισης και πτώχευσης. Από το εκάστοτε στάδιο που βρίσκεται η επιχείρηση και σε συνάρτηση με άλλα σημαντικά κτήρια εξαρτάται η πρόσβαση της σε πηγές χρηματοδότησης η οργανωτική της δομή και τελικώς το οικονομικό της αποτέλεσμα.

ii) Στελέγη Επιχειρήσεων

Στις μικρές επιχειρήσεις η κίνηση του χρήματος ρυθμίζεται από τον ιδιοκτήτη Στις μεσαίες επιχειρήσεις ο ιδιοκτήτης ασκεί τα καθήκοντα του γενικού διευθυντή που συντονίζει τις προσπάθειες των τμημάτων και τα θέματα προσωπικού παραγωγής, εμπορίου, και οικονομικές δόσεις .

Στις μεγάλες επιχειρήσεις απαιτείται ειδική διεύθυνση οικονομικών υποθέσεων στην οποία εντάσσεται ειδικά τμήμα γενικής και αναλυτικής λογιστικής εσωτερικού έλεγχου νομικής και φορολογικής παρακολούθησης οικονομικών μελετών και σχεδιασμού κίνησης κεφαλαίων πιστώσεων και εξυπηρέτησης καθώς και ασφαλειών .

Το ποιο πολύπλοκο οργανωτικό σχήμα για την οικονομική λειτουργία διαθέτουν οι όμιλοι επιχειρήσεων.

Αυτοί συντονίζονται από μια κεντρική εταιρεία και επιδιώκουν την ποιο αποδοτική οικονομική διαχείριση .

Η κεντρική εταιρεία μελετά και κατανέμει τις συμμετοχές στα κεφαλαία των διαφόρων εταιριών, εκτιμά τους κίνδυνους και αναλαμβάνει τις αναγκαίες ασφάλειες, παρακολουθεί τα χρηματιστήρια και τις κεφαλαιαγορές, αποφασίζει την κατανομή των πόρων για την ανάπτυξη του ομίλου και συντάσσει τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Το μεγαλύτερο ενδιαφέρον έγκειται στα στελέχη της οικονομικής διαχειρίσεις και στο πεδίο δράσεως τους.

Σχετίζεται με τις καθημερινές αποφάσεις τον έλεγχο και με τις στρατηγικές της επιχειρήσεις.

Επιδίωξη των αποτελεί η αύξηση της άξιας της επιχειρήσεις, η οποία επιτυγχάνεται με τη λεπτομερή παρακολούθηση του κόστους των οικονομικών συναλλαγών, την προσεκτική διαχείριση των κίνδυνων και την αποκατάσταση προβλημάτων που προήλθαν από απώλεια πόρων ή αδράνεια.

Η υπηρεσία οικονομικής διαχειρίσεις απασχολεί περιορισμένο αριθμό στελεχών με ευρεία και εξειδικευμένη γνώση στους τομείς Διοικήσεις επιχειρήσεων, Λογιστικής , Κεφαλαιαγοράς Δικαίου ,Πληροφορικής και χρήστης ξένων Γλωσσών

Τα καθημερινά μέτωπα που έχει να αντιμετωπίσει είναι:

- Η φορολογία και η λογιστική
- Οι προθεσμίες πληρωμών και εισπράξεων.

- Η πληροφόρηση της διοίκησης
- Η έγκαιρη διάγνωση , ο έλεγχος και ο υπολογισμός

Εκτός από τα στελέχη που βρίσκονται στο εσωτερικό της επιχείρησης υπάρχουν και τα εξωτερικά στελέχη ώστε η ανάλυση και η μελέτη να είναι εξ' ολοκλήρου διεκπεραιωμένη.

iii) Σκοπιμότητα Επιχειρήσεων

Οι ενδιαφερόμενοι για την πορεία μια επιχειρήσεις ποικίλουν αναλόγως με το σκοπό που επιδιώκουν.

Εκτός από τους άμεσους υπεύθυνους της που είναι η διοίκηση και οι μέτοχοι ενδιαφέρονται ,οι ανταγωνιστές ,οι προμηθευτές ,οι τραπεζίτες ,οι εργαζόμενοι, οι πελάτες η τοπική αυτοδιοίκηση και το κράτος.

Οι προμηθευτές και οι πελάτες επιθυμούν την άνοδο ενώ οι ανταγωνιστές την κάμψη ώστε να επωφεληθούν στην αγορά και να εξαγοράζουν την επιχείρηση σε χαμηλές τιμή.

Οι άνθρωποι που βρίσκονται έξω από την επιχείρηση στηρίζουν τις γνώσεις τους για αυτήν στις οικονομικές καταστάσεις που δημοσιεύονται ανά περιόδους.

Δεν μπορούν όμως να γνωρίζουν λεπτομέρειες, όπως τα εσωτερικά στελέχη αλλά αν διαθέτουν μεγάλη εμπειρία έχουν την δυνατότητα να συγκρίνουν και να αξιολογήσουν τα μεγέθη.

Το ενδιαφέρον όλων επικεντρώνεται στην εκτίμηση περιουσιακής δομής και ποιότητας όπως της αποδοτικότητας και της διαχειριστικής λειτουργίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία των ισολογισμών και των λογαριασμών αποτελεσμάτων υπολογίζονται ορισμένοι αριθμοδείκτες που προσδιορίζουν τις ικανότητες της επιχειρήσεις στα επίπεδα μακροχρόνιου εξοπλισμού και καθημερινής λειτουργίας .

Τα ίδια κεφαλαία σε σχέση με τα δάνεια, η φερεγγυότητα της επιχείρησης , η δυνατότητα ανταπόκρισης στις υποχρεώσεις εντός των καθορισμένων προθεσμιών και η αποδοτικότητα των κεφαλαίων που χρησιμοποιεί είναι οι παράγοντες που παρουσιάζουν το μεγαλύτερο ενδιαφέρον.

Εκτός από αυτούς τους παράγοντες η εικόνα της επιχειρήσεις επηρεάζεται και από άλλους όπως η ικανότητα των στελεχών και η συνεργασία του προσωπικού της οι οποίοι δεν εμφανίζονται στην λογιστική απεικονίση της.

Απαιτείται, λοιπόν, η αναλυτική διείσδυση στις οικονομικές πληροφορίες ώστε να εντοπισθούν τα πλεονεκτήματα, τα μειονεκτήματα και οι αιτίες που οδήγησαν σ' αυτά.

3. Επιχειρηματικό κέρδος και γρήμα

Η πνοή κάθε επιχείρησης είναι η επιδίωξη αύξησης της αμοιβής των κεφαλαίων του επιχειρηματία.

Το κέρδος αποτελεί τον θεμιτό κύριο μοχλό της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Μέσω του κέρδους η επιχείρηση θα προβεί σε νέες επενδύσεις αργότερα με αποτέλεσμα την αύξηση απασχόλησης που θα έχει ενεργητικές προεκτάσεις για το κράτος αφού με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η ευημερία και η πρόοδος .

Η επιχείρηση όταν αποσκοπεί στο κέρδος με θεμιτά πάντοτε μέσα είτε μακροπρόθεσμα είτε βραχυπρόθεσμα επιτελεί σημαντικό κοινωνικό έργο. Αξιοποιεί πρωτογενείς πόρους, μεταποιεί ακατέργαστες ύλες, καλύπτει τις ανάγκες των μελών της κοινωνίας με την πρόσφορα αγαθών και υπηρεσιών, δημιουργεί ευκαιρίες εργασίας και κοινωνικής αναδείξεις των εργαζόμενων, ενισχύει την τοπική αυτοδιοίκηση και το κράτος με την πληρωμή φόρων και εισφορών και τέλος συμβάλει στην ισχυροποίηση του κοινωνικού μηχανισμού. Για να πραγματοποιήση κάθε επιχείρηση τον σκοπό της που είναι η μεγιστοποίηση των κερδών της χρειάζεται:

- Όραμα
- Πρόγραμμα
- Συντονισμός
- Χρηματικές Μονάδες
- Αξιους Ανθρώπους με γνώση και εξειδίκευση στο αντικείμενο που δραστηριοποιείται

Σημαντικός προβληματισμός για κάθε επιχείρηση είναι η εξεύρεση Χρηματικών μονάδων.

Σήμερα η εξεύρεση μπορεί να πραγματοποιηθεί εκτός από τραπεζικούς οργανισμούς η άλλους εγχώριους φορείς από μεσάζοντες νέας μορφής που έχουν κάνει την εμφάνιση τους και έχουν διαταράξει τον μονοπωλιακό ρόλο των τραπεζών στις ανεπτυγμένες ιδίως χώρες.

Οι μεσάζοντες με νέους τρόπους που εισάγουν στην αγορά διευκολύνουν την άμεση επαφή επενδυτών και αποταμιευτών και δημιουργησαν μια νέα χρηματιστική αγορά.

4. Αναγκαιότητα Χρηματοδότησης-κίνδυνοι από την επιλογή

Ο προβληματισμός κάθε υποψήφιου επιχειρηματία έγκειται :

- Σε ποιο τομέα να δραστηριοποιεί
- Τι επενδύσεις πρέπει να πραγματοποιήσει
- Στην εξερεύνηση κεφαλαίων και στους όρους εξόφλησης τους

Οι αποφάσεις που καλείται να πάρει ο επιχειρηματίας θα είναι πάρα πολύ σημαντικές για την μακρόχρονη βιωσιμότητα της επιχειρήσεις.

Η στρατηγική που θα επιλέγει να χρησιμοποιεί από την επιχείρηση όσον αφορά τις επενδύσεις και την εξεύρεση κεφαλαίων θα τα επηρεάσει σε πολύ μεγάλο βαθμό αφού προϋποθέτει την συμφωνία μεταξύ ατόμων που βρίσκονται και εκτός αυτής με διαφορετικά συμφέροντα.

Ο επιχειρηματίας γνωρίζει βεβαίως ότι ο κίνδυνος είναι μεγάλος, αλλά η εποχή επιτάσσει την ανάληψη αυτών έτσι ώστε με σωστό προγραμματισμό και εργατικότητα να πραγματοποιηθεί η επιθυμία του και τα όνειρα του.

Επιτακτική ανάγκη λοιπόν είναι η χρηματοδότηση για να μπορέσει μια επιχείρηση να φτάσει ψηλά αρκεί οι ενέργειες του εκάστοτε επιχειρηματία να διέπονται από σύνεση και λογική.

Τον Χρηματοδότη – δανειστή δεν τον ενδιαφέρει πρωτίστως ο κίνδυνος που απειλεί την επιχείρηση από αστάθμητους παράγοντες ή κρίση της αγοράς, αλλά η είσπραξη των δόσεων και των τόκων που περιέχονται σ' αυτές στις συμφωνημένες ημερομηνίες.

Κάθε επιχείρηση τέλος επιζητά την ισόρροπη κατάσταση μεταξύ ίδιων και ξένων πόρων.

Ο επιτυχημένος συνδυασμός αυτών αποτελεί την άριστη λύση, η μονόπλευρη όμως υπερβολή δεν θα αποβεί σε καλό για την επιχείρηση.

Η διαρκής ενσωμάτωση των κερδών της θα επιφέρει την δυσαρέσκεια στους μετόχους παρά την ενδεχόμενη ανάπτυξη που ίσως υπάρξει.

Αντίθετα ο διαρκής εξωτερικός δανεισμός θέτει σε κίνδυνο την ανεξαρτησία της έναντι των δανειστών της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

1.ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ

1.1 Ορισμός

Το θέμα της παγκοσμιοποίησης απασχολεί ολοένα και περισσότερους ανθρώπους.

Τα τελευταία ιδίως χρόνια πολλές δυναμικές διαδηλώσεις έχουν γίνει εναντίον της παγκοσμιοποίησης.

Παγκοσμιοποίηση είναι ο όρος που περιγράφει το οικονομικό φαινόμενο της απελευθέρωσης των αγορών διεθνώς και της δημιουργίας ενιαίων κανόνων στο εμπόριο και ευρύτερα στην οικονομική ζωή.

Οι εργαζόμενοι, τα κεφάλαια και τα εμπορεύματα κινούνται παντού ελευθέρα.

Με την βοήθεια της τεχνολογίας στα διεθνή χρηματιστήρια και με την διεθνή οργάνωση του εμπορίου παρατηρείται κυρίως η διακίνηση κεφαλαίων και εμπορευμάτων και λιγότερο αυτή των εργαζόμενων.

Στην πράξη, όμως, δημιουργείται μια σχετικά ομοιογενής παγκόσμια αγορά προϊόντων και υπηρεσιών. Οι επιχειρήσεις μεγαλώνουν για να ανταποκριθούν στα μέγεθος της αγοράς και στον περιορισμό του κόστους.

1.2 Χαρακτηριστικά της Παγκοσμιοποίησης

Για τους αρχαίους Ρωμαίους ο ελληνικής καταγωγής θεός Ιανός συμβόλιζε την είσοδο το ξεκίνημα και το τέλος.

Την είσοδο για κάθε καινούργια εμπειρία αποτελεί και ένα πέρασμα το ξεκίνημα γιατί κάθε πέρασμα μας φέρνει μπροστά σε μια νέα πραγματικότητα

και το τέλος γιατί κάθε νέα πραγματικότητα προϋποθέτει την ρήξη με το παρελθόν και το θάνατο του παλαιού.

Ο Ιανός όμως είναι περισσότερο γνωστός επειδή απεικονίζονταν πάντοτε με δυο πρόσωπα που κοιτούσαν προς αντίθετες κατευθύνσεις, ίσως για να υποδουλώσουν ότι το μέλλον μας παρουσιάζει συνήθως με δυο τελείως διαφορετικά πρόσωπα ένα θετικό και ένα αρνητικό.

i) Θετικά:

- **Εξενρεση Εργασίας:** Γίνεται ποιο προσιτή και εύκολη διότι τώρα δεν περιπλέκεται στα στενά πλαίσια μιας χώρας, αλλά σε διεθνές επίπεδο χωρίς περιορισμούς η προϋποθέσεις
- **Προϊόντα :** Η μετακίνηση τους είναι διαρκής και παρατηρείται το φαινόμενο της μεγάλης ποικιλίας και τις δυνατότητες που έχουν οι καταναλωτές για την επιλογή αυτών
- **Τεχνολογία :** Εξαπλώνεται σε όλο τον πλανήτη ταχύτατα από τα μέσα μαζικής ενημερώσεις, το διαδίκτυο που παρουσιάζει τρομερή έξαρση σήμερα και από την μετακίνηση ανθρώπων που κατέχουν τις γνώσεις και τις μεταδίδουν παντού.
- **Παύση φυλετικών διακρίσεων :** Κάθε άνθρωπος ανεξάρτητα από ποία χώρα και αν προέρχεται, από το χρώμα του, οποίο και αν είναι αυτό, από το οικονομικό του επίπεδο ή από την θρησκεία του μπορεί να μετακινηθεί σε όλο τον πλανήτη, να εργαστεί και ακόμα να γίνει υπήκουος αυτής της χώρας. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα στην χώρα μας με πολλούς έγχρωμους ανθρώπους που εργάζονται και παντρεύονται εδώ και μάλιστα γίνονται και χριστιανοί κάτι το οποίο πριν λίγα χρόνια όχι μόνο αποτελούσε εξαίρεση, αλλά ήταν αδιανόητο.
- **Ανάπτυξη υποανάπτυκτων χωρών :** Η παγκοσμιοποίηση αποτελεί εφαλτήριο γι' αυτές τις χώρες για πρόσδοτο και ευημερία αφού το “έδαφος ” είναι πρόσφορο και τα “εργατικά χέρια ” πολλά και φθηνά με αποτέλεσμα να προσελκύουν πολυεθνικές εταιρείες και μεγάλες βιομήχανίες.
- **Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη :** Πολλές χώρες κυρίως οι λεγόμενες τριτοκοσμικές έχουν μεγάλη ανάγκη από αυτήν. Έτσι τα τελευταία χρόνια με την ευχέρεια που περιέχει η παγκοσμιοποίηση πολλά κράτη στέλνουν κλιμάκια με γιατρούς και φάρμακα για μεγάλο χρονικό διάστημα.
- **Αλληλεγγύη και αδελφοσύνη :** Οι λαοί μεταξύ τους λόγω κυρίως των εμπορικών τους και οικονομικών του σχέσεων που αναπτύσσουν και την μετακίνηση των εργαζόμενων έρχονται ποιο κοντά και αυτό συμβάλλει στην βελτίωση των σχέσεων τους με απότερο σκοπό το κοινό καλό.

Επίσης, με την μετακίνηση αυτή γίνονται γνωστά τα ήθη και τα έθιμα του ενός λαού στον άλλον.

ii) Αρνητικά:

- **Απώλεια εθνικής ταυτότητας:** Η αθρόα προσέλευση ανθρώπων από διαφορετικά κράτη με άλλη κουλτούρα διαφορετικά ήθη και έθιμα και χαρακτηριστικά οδηγεί στο φαινόμενο αυτό το οποίο σήμερα είναι σε μικρό βαθμό αλλά μελλοντικά προβλέπεται η τεραστία έκταση του.
- **Παιδεία - Θρησκεία :** Είναι δυο χαρακτηριστικά που κάθε άνθρωπος έχει και πολλές φορές κρίνεται από αυτά.
Φανταζόμαστε, λοιπόν, πως θα είναι σε λίγα χρόνια οι μαθητικές τάξεις;
Σε ποια γλώσσα θα γίνονται τα μαθήματα και ποιά θρησκεία θα διδάσκεται;
Η ισοπέδωση των δυο αυτών σημαντικών παραγόντων είναι προφανής και η διαφορετικότητα των λαών θα πάψει να υπάρχει.
- **Ανεργία :** Οι πρώτες χώρες που ζημιάνονται από την παγκοσμιοποίηση και την μετακίνηση οικονομικών μεταναστών είναι αυτές που το βιοτικό τους επίπεδο είναι καλό.
Οι οικονομικοί μετανάστες δεν θα πάνε σε μια φτωχή χώρα για την εξεύρεση εργασίας αλλά σε μια χώρα με βιομηχανίες και υψηλό επίπεδο παραγωγής
Με την είσοδο αυτή τα εργατικά χέρια αυξάνονται και σύμφωνα με τον θεμελιώδη κανόνα που διέπει την αγορά και είναι ο νόμος προσφοράς και ζήτησης μειώνονται τα μεροκάματα και πολλές φορές αυξάνεται η ανεργία.
- Γλωσσική Απώλεια:** Η Εθνική γλώσσα χάνεται και η ανάγκη μιας κοινής γλώσσας προφανέστατη.
Αποτέλεσμα είναι άλλο ένα πολύ σημαντικό χαρακτηριστικό ενός λαού να καταρρίπτεται προς όφελος της παγκοσμιοποίησης.
- Επιπτώσεις στην επιχειρηματικότητα:** Η Παγκοσμιοποίηση με την τεραστία μετακίνηση αγαθών και υπηρεσιών ευνοεί τις πολυεθνικές εταιρείες που έχουν τεραστία διεθνή δίκτυα ενάντια στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που είναι θέμα χρόνου να εξαφανιστούν .
Αν εμβαθύνουμε, όμως, λίγο διαβλέπουμε την τάση των ισχυρών του πλανήτη να γίνουν ακόμη ισχυρότεροι και να αντιμετωπίζουν τον απλό άνθρωπο σαν πιόνι.
Μια παραλλαγή του καθεστώς της δουλείας με δημοκρατικό περιτύλιγμα . Έτσι για να ενταπεξέλθει ο απλός άνθρωπος στις απαιτήσεις των καιρών και τις ανάγκες που αυτός επίταση χρειάζεται να κάνει δυο και τρεις δουλειές με αποτέλεσμα ο ατομικός χρόνος να περιορίζεται στο ελάχιστο.
Τέλος, αν εξετάσουμε βαθύτερα και το γεγονός αυτό, γίνεται πάλι με σκοπό και δόλο ώστε ο άνθρωπος να μην έχει την όρεξη και το κουράγιο της κριτικής

και τις αγωνιστικότητας για να μπορούν απρόσκοπτα και υπογείως οι ισχυροί του πλανήτη μας να εκπληρώσουν τις «φίλοδοξίες τους».

Διαπιστώνουμε ότι η Παγκοσμιοποίηση έχει στοιχεία που είναι προς όφελος των λαών αλλά και ενάντια σ' αυτούς.

Είναι, λοιπόν, επιτακτική η ανάγκη της εξάπλωσης της παγκοσμιοποίησης, αλλά με όραμα και στόχους για το καλό του απλού ανθρώπου και όχι των ολίγων «δυνατών».

1.3 Οικονομική Παγκοσμιοποίηση

Η Παγκοσμιοποίηση αποτελεί μια πολυσυζητημένη, αλλά και έντονα αμφισβητούμενη έννοια τα τελευταία χρόνια.

Καλύπτει όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της σύγχρονης ζωής και επομένως απασχολεί όλο και περισσότερο τα ΜΜΕ και συχνά αναλύεται σε διεθνή συνέδρια και άλλες επιστημονικές συναντήσεις.

Η χώρα μας θα ήταν αδύνατον να μην συμμετέχει σε μια τέτοια διαδικασία που ήδη έχει επηρεάσει όλη την διεθνή κοινότητα.

Η Παγκοσμιοποίηση έχει πολλές μορφές και μια από αυτές είναι η οικονομική Παγκοσμιοποίηση. Ραγδαίες αλλαγές παρατηρούνται στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον με την είσοδο νέων τεχνολογιών, την αλματώδη ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών, την τεράστια κίνηση κεφαλαίων, την αύξηση των διεθνών εμπορικών συναλλαγών την βαθμιαία άρση των πολλαπλών προστατευτικών εμποδίων και τις ριζικές αλλαγές στη διαχείριση των ανθρωπίνων και άλλων πόρων.

Για το στήσιμο αυτού του σκηνικού συνέβαλλαν τα μέγιστα οι πολυμερείς εμπορικές διαπραγματεύσεις με τις οποίες επετεύχθη απελευθέρωση του διεθνούς εμπορίου σε μεγάλο βαθμό με την μερική άρση των υφισταμένων εμποδίων και την ευρύτερη εφαρμογή των διεθνών εμπορικών υποχρεώσεων και δικαιωμάτων.

Πρωτεύοντα, όμως, ρόλο παίζει και το μετακινούμενο κεφαλαίο που αποτελεί την κινητήρια δύναμη της παγκόσμιας οικονομίας.

Το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα όπως έχει διαμορφωθεί σήμερα οδηγεί στο ότι η Παγκοσμιοποίηση αποτελεί μια σύγχρονη πραγματικότητα μη ανατρέψιμη και όποιος δεν ενσωματωθεί σ' αυτήν θα επέχει από την πραγματικότητα και δεν θα μπορεί να αντεπεξέλθει στις απαιτήσεις της εποχής.

Σύμφωνα με την άποψη του Robert Wright, διακεκριμένου καθηγητή, δεν είναι εφικτό να ανακοπεί η πορεία της παγκοσμιοποίησης και επίσης ότι κάνει τον κόσμο πλουσιότερο.

Είναι ασυγκράτητη και καθοδηγείται από πολλούς ανθρώπους αποφασισμένους να αυξήσουν τον πλούτο τους.

Υποστηρίζει ακόμη ότι παρά τις αντίθετες απόψεις που ακούγονται τα φτωχά κράτη έχουν γίνει λιγότερο φτωχά λόγω της συμμετοχής τους στην διαδικασία της Παγκοσμιοποίησης.

Οι μέτοχοι επιθυμούν κατά κύριο λόγο την αύξηση των κερδών τους με μείωση του κόστους παραγωγής. Αυτό επιτυγχάνεται με την μεταφορά της παραγωγής σε χώρες με φθηνό ανθρώπινο δυναμικό. Στις χώρες αυτές οι

εργαζόμενοι αυξάνουν το εισόδημα τους, εργαζόμενοι, στις βιομηχανίες αλλά και οι καταναλωτές των οικονομικά ανεπτυγμένων χωρών ικανοποιούνται με ποιοτικά προϊόντα σε χαμηλές τιμές. Η διασύνδεση αυτή μοιραία οδηγεί στην συνεχή ανάπτυξη της οικονομικής παγκοσμιοποίησης.

1.4 Ο παγκόσμιος πολίτης και η νέα οικονομία

Οι άνθρωποι σε ολόκληρη την γη διακατέχονται από μια ακόρεστη μανία για κατανάλωση που σαρώνει τον πλανήτη σε επίπεδα πρωτοφανή που βλάπτει την υγεία τους.

Κάθε χρόνο το μοτίβο της ζωής του ανθρώπου στηρίζεται στην συστηματική κατανάλωση συχνά άχρηστων και επιβλαβών προϊόντων και υπηρεσιών που επιβάλλουν οι εταιρείες παγκοσμιοποίησης με την αδιάκοπη διαφήμιση και τα πρότιπα που προβλέπουν

Συνέπεια της αυξημένης κατανάλωσης είναι η συνεχής κατάρρευση του οικονομικού συστήματος και ο κίνδυνος είναι πλέον ορατός

- ❖ Εκτροφή ζώων με φάρμακα και ουσίες ώστε να αναπτύσσονται γρηγορότερα για την κάλυψη της αυξημένης ζήτησης από την υπερκατανάλωση κρεατικών
- ❖ Μόλυνση των υδάτων απ' τις βιομηχανίες και έξαρση ασθενειών
- ❖ Μόλυνση υδροφόρου ορίζοντα από τα χημικά απόβλητα
- ❖ Μόλυνση αέρα και χώματος από την επεξεργασία πλαστικού και αλουμινίου που περιέχουν χημικά υψηλής τοξικότητας.
- ❖ Υπερθέρμανση του πλανήτη λόγω της έκλυσης μια σειράς αερίων από την βιομηχανία και της μεταφορές

Η φύση και ο άνθρωπος πλήττεται από το σημερινό στυλ ζωής και κατανάλωσης που δημιουργεί και υποστηρίζει η βιομηχανία και η οικονομία. Το ολίσθημα, όμως, είναι ότι οι συνέπειες αυτές αντί να παραδειγματίσουν ώστε να μειωθεί η ανεξέλεγκτη παραγωγή και κατανάλωση αντιθέτως οδηγούν σε ακόμη μεγαλύτερη ασυδοσία.

1.5 Επίλογος

Οπως διαπιστώνουμε δεν είμαστε προ των πυλών της παγκοσμιοποίησης, αλλά εντός αυτής.

Πρέπει να προσαρμοστούμε με ταχύτατους ρυθμούς αν θέλουμε να ανταποκριθούμε στις απαιτήσεις της.

Είναι ανάγκη, όμως, με την προσωπική συνεισφορά του καθενός και τον καθημερινό του αγώνα η παγκοσμιοποίηση να αποτελέσει εφαλτήριο για ένα καλύτερο κόσμο και όχι παράγοντα για συρρίκνωση του.

Πρέπει να γίνεται σωστή και χρήσιμη εκμετάλλευση αυτών που προσφέρει με ωφέλιμο τρόπο προς τον απλό άνθρωπο η παγκοσμιοποίηση και αγώνας ενάντια στα αρνητικά που απορρέουν από αυτήν.

Ο κόσμος δεν γίνεται ποιο ευτυχισμένος μόνο αν έχει όλα τα αγαθά αλλά αν αυτά παράγονται με σωστό τρόπο και δεν βλάπτουν την υγειά αυτού και ολόκληρου του οικολογικού συστήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

1 ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

1.1 Ta idia Kefalaia twn epixeirhseon

Στοιχεία Ίδιων κεφαλαίων

a) Το μετοχικό κεφάλαιο

Αντιπροσωπεύει την ονομαστική αξία των μετοχών και εκπληρώνει ορισμένους ρόλους στην επιχειρήσεις.

Είναι μέσο χρηματοδότησης, μέσο κατανομής των δικαιωμάτων εξουσίας και εγγύηση προς τρίτους.

Κατανέμεται σε μετοχές, εξασφαλίζει την ισότητα των κατοχών, τα δικαιώματα ψήφου, την προτεραιότητα στο μέρισμα και την εταιρική περιούσια σε περίπτωση εκκαθάρισης.

Οι μέτοχοι κατανέμοντας σ' εκείνους που έχουν πλήρη δικαιώματα και σε εκείνους που έχουν μόνο οικονομικά δικαιώματα.

Το ελάχιστο ύψος του Μ.Κ καθορίζεται από την νομοθεσία ανάλογα με τον τύπο της εταιρείας.

b) Η διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Όταν υπάρχουν διαδοχικές αύξησης του Μ.Κ οι νέες μετοχές που η ονομαστική άξια τους είναι ίδια με τις παλαιές αγοράζονται σε υψηλότερη τιμή από την ονομαστική αξία για να διασφαλίζονται τα δικαιώματα των παλαιών μετοχών.

Για να μπορεί να διπλασιαστεί το Μ.Κ της εταιρείας πρέπει η απόφαση να παρθεί από το διοικητικό της συμβούλιο, ενώ για να πενταπλασιαστεί η απόφαση πρέπει να παρθεί από την γενική συνέλευση εντός πενταετίας από την ίδρυση της.

Το ύψος της υπέρ το άρτιον διαφοράς εκδόσεως μετοχών καθορίζεται από την εταιρεία με βάση τα κριτήρια της αγοράς.

Η νομοθεσία απαγορεύει την έκδοση μετοχών υπό το άρτιον.

Το πόσο της διαφοράς υπέρ το άρτιον καταχωρείται στον ισολογισμό και δεν διανέμεται για πληρωμή μερισμάτων.

c) Διάφορες αναπροσαρμογής παγίων στοιχείων

Η αναπροσαρμογή της άξιας των γηπέδων και των κτηρίων των επιχειρήσεων γίνεται ανά τετραετία.

Η νέα άξια προσδιορίζεται ύστερα από εφαρμογή ειδικών συντελεστών για τα γήπεδα και τα κτίρια ανάλογα με το έτος κτήσεως ώστε να ενσωματωθεί η επίπτωση του πληθωρισμού.

Η διάφορα που προκύπτει στην αξία από την αναπροσαρμογή ενσωματώνεται στο Μ.Κ με την έκδοση νέων μετοχών εντός δυο ετών φυσικά της υπάρχουσας ονομαστικής άξιας.

Η ονομαστική αξία μπορεί να αυξηθεί αν δεν υπάρξει έκδοση νέων μετοχών. Οι νέοι τίτλοι διανέμονται δωρεάν στους παλαιούς μετόχους και μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία της διανομής των δωρεάν μετοχών η υπεράξια που προκύπτει εμφανίζεται στον ισολογισμό με σχετική εγγραφή.

Τέλος με την αναπροσαρμογή της αξίας δεν εισρέει νέο χρήμα στην επιχείρηση.

Υπάρχει αύξηση της άξιας των γηπέδων και των κτηρίων αλλά υπάρχει και υπολογισμός των αποσβέσεων για τις αναπροσαρμοσμένες αξίες.

d) Επιχορηγήσεις Επενδυτών

Είναι οι εξωτερικοί πόροι που προέρχονται από το κράτος στις επιχειρήσεις στα πλαίσια επενδυτικής πολιτικής και οι οποίοι δεν επιστρέφονται στο κράτος.

Στην χώρα μας η λογιστική εμφάνιση των επιχορηγήσεων εμφανίζεται στον λογαριασμό των αποτελεσμάτων ως έκτατα έσοδα.

e) Τα αποθεματικά

Με την εισβολή της νομοθεσίας το τακτικό αποθεματικό συγκρούεται με κράτηση τουλάχιστον 5% επί των ετήσιων καθαρών κερδών αφού αφαιρεθούν οι ζημιές προηγούμενων χρήσεων και ο φόρος εισοδήματος.

Όταν το τακτικό αποθεματικό εξισωθεί με το 1/3 του Μ.Κ η υποχρέωση της παραπάνω κρατήσεις παύει να υπάρχει.

Ο σκοπός του τακτικού αποθεματικού είναι η κατάληψη ζημιών.

Εκτός από την συγκρότηση του τακτικού αποθεματικού υπάρχει και η συγκρότηση αλλαγών αποθεματικών που προβλέπονται από το καταστατικό ή αποφασίζονται από την γενική συνέλευση.

Η σύσταση αφορολόγητων αποθεματικών προβλέπονται και από τους αναπτυξιακούς νόμους με την προϋπόθεση να πραγματοποιηθούν νέες επενδύσεις .

Όλα τα αποθεματικά εκτός από το τακτικό μπορούν να διανεμηθούν ή να ενσωματωθούν στο κεφαλαίο με την προϋπόθεση να τακτοποιηθούν οι φορολογικές εκκρεμότητες αν προκύψουν.

f)Τα αποτελέσματα εις νέον

Πρόκειται για το κέρδος προηγούμενων χρήσεων που δεν διανεμηθεί στους μέτοχους ή δεν κατανεμηθεί στα αποθεματικά κεφαλαία

Από χρήση σε χρήση συσσωρεύονται ζημιές οι οποίες μεταφέρονται μέχρι να συμψηφιστούν από τα θετικά αποτελέσματα . Οι μεταφερόμενες ζημιές θα έπρεπε να καταχωρούνται στο ενεργητικό αλλά καταχωρούνται αφαιρετικός στο παθητικό.

Η αναγκαιότητα των ιδίων κεφαλαίων

Ο κύριος σκοπός των ιδίων κεφαλαίων είναι η διασφάλιση της φερεγγυότητας της επιχείρησης.

Αποτελούν μια “ασπίδα” προστασίας έναντι των εξωγενών ή ενδογενών κρίσεων για τους μέτοχους , τους δανειστές και τους προμηθευτές της επιχειρήσεις .

Επιτρέπουν την ομαλή λειτουργία της επιχείρησης και την απρόσκοπτη συνέχεια της από την χρεοκοπία σημαντικών πελατών και γενικότερα από κρίσεις της αγοράς η αστάθμητους παράγοντες .

Οι επιχειρήσεις με σημαντικά ιδία κεφάλαια μπορούν σε περιόδους κρίσεως να μεταθέσουν τις υποχρεώσεις προς ιδιοκτήτες των κεφαλαίων σε μεταγενέστερες χρήσεις ενώ οι επιχειρήσεις με σημαντικά κεφάλαια που προέρχονται από δάνεια οφείλουν να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους προς τους δανειστές ανεξάρτητα από την ύπαρξη η μη κερδοφόρων αποτελεσμάτων.

Τα ίδια κεφάλαια όταν οι επιχειρήσεις αναζητούν τραπεζικά δάνεια μπορούν να χρησιμοποιηθούν σαν μορφής εγγύησης.

Όταν η επιχείρηση διαθέτει αξιόλογα ίδια κεφάλαια η εξεύρεση δανείου γίνεται ανετότερη.

Τα ίδια κεφάλαια είναι πολύ αναγκαία ιδίως στις νέες επιχειρήσεις γιατί κατά την έναρξη τους δε διαθέτουν επαρκείς εγγυήσεις για την προσφυγή σε δανεισμό.

Τέλος, τα ίδια κεφάλαια της επιχειρήσεις προέρχονται από τους ιδιωτικούς πόρους των μετοχών με την εισφορά χρήματος και από τους εσωτερικούς πόρους της επιχείρησης με την μορφή της αυτοχρηματοδότησης.

Αποτέλεσμα αυτού είναι η παρουσία μια αντίθετης τάσης μεταξύ αυτών που διευθύνουν την επιχείρηση και των ιδιοκτητών .

Οι πρώτοι επιδιώκουν την επανασύνδεση των κερδών στην επιχείρηση ενώ οι δεύτεροι την διανομή των κερδών για να επωφεληθούν οικονομικά. Εμφανές είναι ότι με τον κατάλληλο συνδυασμό και την εφαρμογή μιας μέσης λύσης θα ωφεληθεί η επιχείρηση και κατ' επέκταση όλοι που συμμετέχουν.

Το κόστος των ιδίων κεφαλαίων

Η εκτίμηση του κόστους των ιδίων κεφαλαίων είναι δυσκολότερη σε σύγκριση με τον υπολογισμό του κόστους των δανεικών κεφαλαίων ο οποίος στηρίζεται στο επιτόκιο δανεισμού.

Οι μέτοχοι με την εισροή των κεφαλαίων τους στην επιχείρηση προσδοκούν μια απόδοση (κέρδη) η οποία αποτελεί το κόστος των ιδίων κεφαλαίων. Ο υπολογισμός του κόστους αυτού είναι πολύ δύσκολος για η διάρκεια ζωής μια μετοχής δεν προσδιορίζεται και με μέρισμα είναι ακαθόριστο. Άρα, η μόνη προσέγγιση που μπορεί να γίνει είναι να υπολογισθεί ποια αμοιβή θα απεκόμιζαν οι μέτοχοι αν τα χρήματα που εισφέρουν στην επιχείρηση τα είχαν εισφέρει σε άλλες επενδυτικές ευκαιρίες και τώρα είναι αδύνατη η πραγματοποίηση τους .

1.2 Η αυτοχρηματοδότηση των επιχειρήσεων

Η εσωτερική άντληση πόρων από τα κέρδη που πραγματοποίησε η επιχείρηση σε προηγούμενες χρήσεις για νέες επενδύσεις ορίζεται ως αυτοχρηματοδότηση.

Διαφέρει από την χρηματοδότηση που πραγματοποιείται με άντληση εξωτερικών κεφαλαίων όπως είναι η αύξηση του Μ.Κ και τα δάνεια.

Εμφανίζεται στον ισολογισμό και στο ενεργητικό ως νέα επένδυση και στο παθητικό ως πηγή πόρων (έσοδα).

Η αυτοχρηματοδότηση για να πραγματοποιηθεί χρειάζεται συνήθως μια μεγάλη περίοδο αποταμιεύσεων ώστε να μπορεί να εξοφλήσει τις δόσεις του δανείου .

Πηγή της αυτοχρηματοδότησης εκτός από τα κέρδη που δεν διανέμονται είναι τόσο οι αποσβέσεις όσο και οι προβλέψεις, οπότε έχουμε ολική αυτοχρηματοδότηση.

Τα πάγια στοιχεία της επιχείρησης επιδέχονται αποσβέσεως όλα ανεξαιρέτως. Οι ετήσιες δόσεις των αποσβέσεων είναι πολύ χρήσιμες για την ανανέωση των επενδύσεων.

Οι προβλέψεις αρχικά προορίζονται για συγκεκριμένους κινδύνους, αλλά αν γίνει υπερεκτίμηση μπορούν να συμβάλλουν στην αυτοχρηματοδότηση.

Η αυτοχρηματοδότηση έχει να αντιμετωπίσει δυο ανταγωνιστικές δυνάμεις που λειτουργούν συμπορεύτηκα, τους μέτοχους και τους καταναλωτές.

Οι πρώτοι, επιδιώκουν το μεγαλύτερο κέρδος(μέρισμα) και η ενδεχόμενη μείωσή του επιφέρει δυσαρέσκεια, άσχημο ψυχολογικό κλίμα και πιθανή αρνητικότητα στην εισφορά νέων κεφαλαίων .

Οι δεύτεροι επιδιώκουν την μείωση της τιμής των προϊόντων και η ενδεχόμενη αυτοχρηματοδότηση θα επιφέρει την άνοδο των τιμών που οι ίδιοι θα επωμιστούν να πληρώσουν

1.2.1 Ικανότητα Αυτοχρηματοδότησης

Η Ικανότητα Αυτοχρηματοδότησης προκύπτει είτε από τον προορισμό είτε από την σύνθεση της.

Προορισμός της είναι η ικανοποίηση των μετοχών για το διανεμόμενο μέρισμα τους και η πραγματοποίηση νέων επενδύσεων προς αντικατάσταση των υφιστάμενων ή προς επέκταση των δραστηριοτήτων.

Σύνθεση της Ικανότητα Αυτοχρηματοδότησης της επιχείρησης είναι η διάφορα των εσόδων και των εξόδων που προκύπτει σε κάθε χρήση.

Ικανότητα Αυτοχρηματοδότησης = Καθαρό Αποτέλεσμα Χρήσης
+ Αποσβέσεις και προβλέψεις
- Αναλήψεις επί αποσβέσεων και προβλέψεων
+ Έσοδα από πώληση στοιχείων του ενεργητικού
- Καθαρή λογιστική αξία των πωληθέντων του ενεργητικού.
- Φόρος επί των κερδών
- Μερίδιο επιδοτήσεων της επενδύσεις που ενδεχόμενα περιέχεται στο καθαρό αποτέλεσμα.

Η ακρίβεια προσδιορισμού της Ικανότητας Αυτοχρηματοδότησης εξαρτάται από την εμφάνιση των απαιτούμενων εγγράφεται στις οικονομικές καταστάσεις.

Αν η επιχείρηση καταφύγει στην χρηματοδοτική μίσθωση των πάγιων η ικανότητα αυτοχρηματοδότησης εμφανίζεται μειωμένη κατά την διενέργεια των αποσβέσεων.

Η ενσωμάτωση των προβλέψεων στην ικανότητα αυτοχρηματοδότησης έχει ως αποτέλεσμα την υπερβολική αύξηση της όταν αφορά κάλυψη επισφαλών απαιτήσεων.

Η ικανότητα αυτοχρηματοδότησης δείχνει την ευρωστία της επιχείρησης και προσδιορίζεται στο τέλος της χρήσης.

Στηρίζει την ανεξαρτησία της επιχείρησης έναντι του τραπεζικού δανεισμού τόσο γιατί περιορίζεται η ανάγκη δανεισμού όσο και γιατί τα δάνεια επιστρέφονται με άνεση και σιγουριά.

Η αυτοχρηματοδότηση λοιπόν μιας επιχείρησης εκφράζεται αν από ικανότητα αυτοχρηματοδότησης αφαιρεθούν τα κέρδη τα οποία διανέμονται στους μέτοχους.

Αυτοχρηματοδότηση = Ικανότητα Αυτοχρηματοδότησης
- Διανεμόμενα Μερίσματα

1.2.2 Επίεδα Αυτοχρηματοδότησης

α) Αυτοχρηματοδότηση Διατηρήσεως :

Όταν η επιχείρηση με τα κέρδη που δε διανέμει καλύπτει της πληθωριστικές επιπτώσεις και με τα κέρδη αυτά και τις αποσβέσεις προβαίνει στην ανανέωση του εξοπλισμού της.

β) Αυτοχρηματοδότηση εμπλουτισμού:

Όταν τα κέρδη όχι μόνο καλύπτουν τις επιδράσεις του πληθωρισμού αλλά είναι υψηλότερα.

γ) Αυτοχρηματοδότηση ανάπτυξης:

Όταν δεν υπάρχει μόνο η απλή αντικατάσταση του εξοπλισμού αλλά και η αύξηση του παραγωγικού δυναμικού και η επέκταση της επιχειρήσεις σε νέες δραστηριότητες

δ) Μέγιστη αυτοχρηματοδότηση:

Όταν δεν διανέμεται καθόλου μέρισμα στους μετόχους και η επιχείρηση τα επανεπενδύει.

1.2.3 Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα Αυτοχρηματοδότησης

Οι απόψεις για το μέγεθος της αυτοχρηματοδότησης ποικίλουν στο εσωτερικό κάθε επιχείρησης .

Οι κατέχοντες την πλειοψηφία των μετοχών ή μεριδίων είναι υπέρ της αύξησης αποθεματοποίησης των κερδών γιατί αντλούν προσθετές αμοιβές εκ της επιχείρησης ως συμμετέχοντες στην διοίκηση.

Οι μέτοχοι που μειοψηφούν αντιθέτως εναντιώνονται στην παραπάνω αντίληψη γιατί η μοναδική αμοιβή που λαμβάνουν από την συμμετοχή τους στην επιχείρηση είναι μέρος του μερίσματος. Λογικό είναι να επιθυμούν το μέγιστο δυνατό κέρδος.

Τέλος, οι εργαζόμενοι επιδιώκουν αύξηση στις αμοιβές τους και οι καταναλωτές μείωση των τιμών των προϊόντων.

Οι αντιθέσεις είναι τεράστιες και η αυτοχρηματοδότηση έχει και θετικές και αρνητικές συνέπειες

Πλεονεκτήματα

- Ενισχύει την αυτοδυναμία και ανεξαρτησία ενάντια στον εξωτερικό δανεισμό
- Υπάρχουν περισσότερες επιλογές στην εξεύρεση εξωτερικών κεφαλαίων με ευνοϊκούς όρους με αποτέλεσμα οι χρηματικές επιβαρύνσεις να είναι μικρότερες και οι τιμές να μπορούν να διαμορφωθούν σε ανταγωνιστικά επίπεδα

- Οι ομολογίες μπορούν να εισαχθούν στο χρηματιστήριο με θετικές επιπτώσεις επί της μετοχής της εταιρείας, αν πρόκειται για εισηγμένες εταιρείες ή εταιρείες που πρόκειται να εισαχθούν
- Μπορεί να γίνει άσκηση επιθετικής εμπορικής πολιτικής αφού υπάρχουν υποχρεώσεις σε εξωτερικούς παράγοντες .
- Διευκολύνει τις επιλογές στα επενδυτικά πρόγραμμα χωρίς να σημαίνει η επιχείρηση δεν πρέπει να υπολογίζει το κόστος των ιδίων κεφαλαίων
- Μειώνει τις επιπτώσεις από ενδεχόμενο οικονομική κρίσης της αγοράς
- Αυξάνει την καθαρή θέση της επιχείρησης που βελτιώνει την αξία της μετοχής γεγονός που έχει σημαντική αξία για τις εταιρείες που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο .

Μειονεκτήματα

- Δυσαρέσκεια των μειοψηφούντων μετόχων της επιχείρησης των μισθωτών και των καταναλωτών
- Υπερβολική αύξηση των τιμών η οποία γίνεται εντονότερη σε περιπτώσεις μονοπωλιακών καταστάσεων
- Πραγματοποιήσει επενδυτικών σχεδίων χωρίς σωστό σχεδιασμό και προγραμματισμό με ενδεχόμενη αποτυχία και κόστος αντί για όφελος

1.2.4 Αξιολόγηση της Πολιτικής της Αυτοχρηματοδότησης

Συνήθως το ερώτημα που κυριαρχεί στις επιχειρήσεις είναι ποιο ποσοστό από τα κέρδη πρέπει να κρατά η επιχείρηση ως αυτοχρηματοδότηση και ποιο πρέπει να επιστρέφει στους μέτοχους της.

Αρχικά προβάλλονται δύο απόψεις που είναι μάλλον των ακρών:

- i. Η κράτηση όλων των κερδών όποτε εξασφαλίζεται : η ανεξαρτησία της επιχείρησης άνοδος των τιμών των μετοχών δημιουργία υπεράξιων από τις συνεχείς επενδύσεις και δημιουργείται η ανάγκη εκποιήσεις περιουσιακών στοιχείων ανά περιόδους.
- ii. Η διανομή όλων των κερδών όποτε θα χρειαστεί μεγάλο χρονικό διάστημα για την πραγματοποίηση επενδύσεων.

Ιδανική όμως λύση αποτελεί η επιλογή της ενδιάμεσης οδού δηλαδή ο συνδυασμός και η ορθή κρίση για τα κεφάλαια που πρέπει να επενδυθούν και τα κέρδη που πρέπει να διανεμηθούν.

Για την ανάλυση μιας πολιτικής αυτοχρηματοδότησης κριτήριο είναι ι αποδοτικότητα των κερδών που επαναεπενδύονται .

Η αποδοτικότητα αυτή θα πρέπει να είναι μεγαλύτερη από το κόστος του κεφαλαίου στην επιχείρηση διαφορετικά είναι προτιμότερο να γίνει η διανομή κερδών στους μετόχους .

1.3 Δάνεια

1.3.1 Γενικό περί δανείων-χαρακτηριστικά στοιχεία δανείου

Το δάνειο αποτελεί μεταβίβαση από τον δανειστή στον οφειλέτη χρημάτων ή άλλων αντικαταστατών πραγμάτων και χαρακτηρίζεται από λεπτομερή καθορισμό όρων επιστροφής ανάμεσα στα δυο της σύμβασης.

Το χρηματικό δάνειο αποκαλείται και πίστωση λόγω της συχνότητας που παρουσιάζεται στο φαινόμενο αυτό την εποχή που διανύουμε.

Στην πράξη ο όρος δάνειο χρησιμοποιείται συνήθως για διάρκεια δανεισμού μεγαλύτερη του ενός έτους ενώ για μικρότερα χρονικά διαστήματα κυρίως κατά τον δανεισμό μεταξύ επιχειρήσεων ή κατά την χορήγηση κεφαλαίου κίνησης από τις τράπεζες καλείται πίστωση .

Τα περισσότερα δάνεια είναι έντονα και διακρίνονται ανάλογα με το πλήθος των δανειστών σε ενιαία όταν ο δανειστής είναι ένα πρόσωπο και σε ομολογιακά όταν ο δανεισμός προσέρχεται από πολλά πρόσωπα Διακρίνονται σε πάγια όπου η διάρκεια τους είναι πολύ μεγάλη κυρίως μεταξύ κρατών με χαρακτηριστικό την ετήσια πληρωμή τόκων χωρίς ταυτόχρονη επιστροφή τμήματος του κεφαλαίου και σε εξοφλητέα τα οποία χορηγούνται κυρίως από τραπεζικούς οργανισμούς.

Βασικότερο στοιχείο του δανείου είναι η ονομαστική του αξία.

Η χορήγηση του μπορεί να γίνει με δυο τρόπους με ανάλυση ολόκληρου του ποσού από τον δανειζόμενο ή τμηματικά.

Ο τελευταίος τρόπος εφαρμόζεται σε επενδυτικά προγράμματα όπου αναλόγως με την πρόοδο τους γίνεται και η εκταμίευση του δανείου.

Η ονομαστική αξία του δανείου εκτός από τους τόκους επιβαρύνει και προσανέξανται από προμήθειες και φόρους οι οποίοι καταλογίζονται κατά την σύναψη του δανείου με την σύμβαση που υπογράφεται από τους συμβαλλόμενους.

Άλλα χαρακτηριστικά στοιχεία του δανείου εξίσου σημαντικά με την ονομαστική του αξία είναι:

- **Η διάρκεια δανεισμού :**

Συνδέεται με τον κίνδυνο που αναλαμβάνει ο δανειστής και με τις ζητούμενες διασφαλίσεις.

Επηρεάζει το ύψος του επιτοκίου και των συνολικών τόκων όταν υπάρχει ανατοκισμός.

Διακρίνονται σε πολυετή (μέσο-μακροπρόθεσμα) και σε βραχυπρόθεσμα έως ένα έτους .Αντιστοίχως καταχωρούνται σε κεντρική η χαμηλότερη θέση του παθητικού στον ισολογισμό της επιχείρησης .

- **Το επιτόκιο:**

Αποτελεί την αμοιβή του κεφαλαίου σε συνάρτηση με το χρονικό διάστημα εκφράζεται με ποσοστό (%) επί τις εκατό .

Το πόσο και το διάστημα αναφοράς είναι τα απαραίτητα στοιχεία που προσδιορίζουν το επιτόκιο.

Η ελευθερία που διέπει την κεφαλαιαγορά δίνει την δυνατότητα το επιτόκιο δανεισμού να συμφωνεί από τους συμβαλλόμενους σε σταθερό για όλη την διάρκεια δανεισμού και σε μεταβλητό

Το σταθερό επιτόκιο προσφέρει την δυνατότητα υπολογισμού των αποσβέσεων με άμεσο τρόπο αλλά είναι πολυδάπανο για τον δανειζόμενο αν υπάρχει πτώση των επιτοκίων στην αγορά .Σε περίπτωση όμως ανοδικών τάσεων των επιτοκίων υπάρχει όφελος για τον δανειζόμενο.

Το μεταβλητό επιτόκιο για να προσδιοριστεί χρειάζεται να γίνει σε συνάρτηση με διάφορα αλλά επιτόκια.

Οι τράπεζες στις συμβάσεις δανεισμού για κατοχύρωση και προφύλαξη τους από κρατικές παρεμβάσεις στον προσδιορισμό των επιτοκίων ορίζουν ότι κατά την ισχύ της σύμβασης και μέχρι της λήξη της έχουν το δικαίωμα να αυξήσουν το επιτόκιο του δανείου μονομερώς και αναδρομικώς αν υπάρχει αλλαγή επιτοκίων από τις νομοθετικές αρχές με αναδρομική ισχύ.

- **Η χρονική περίοδος ανατοκισμού :**

Η λειτουργία στην συσσώρευση των τόκων επιδρά αντιστρόφως ανάλογα.

Πρόκειται για ένα χαρακτηριστικό των δανείων που δεν δίνεται έμφαση από τους δανειστές.

Η καταχώρηση της στην δανειστική σύμβαση συνήθως γίνεται με μικρά γράμματα και επιφέρει την αύξηση του επιτοκίου δανεισμού ενώ αρχικά προβάλλεται χαμηλότερο από τους δανειστές.

- **Η εξόφληση του δανείου :**

Ο τρόπος εξόφλησης του δανείου έχει ιδιαίτερη σημασία για τις επιχειρήσεις οι οποίες ενδιαφέρονται να γνωρίζουν τις ετήσιες υποχρεώσεις τους από την λήψη μέχρι την εξόφληση του ώστε να προγραμματίζουν τις πληρωμές στις καθορισμένες προθεσμίες.

Απαραίτητη είναι η διάκριση εκτός της χρήσης των ποσών που πληρώνει για επιστροφή κεφαλαίων και των ποσών για τόκους και άλλα έξοδα γιατί η φορολογική αντιμετώπιση αυτών των κονδυλιών είναι διαφορετική.

Οι επιχειρήσεις συνήθως κατασκευάζουν ένα παραστατικό διάγραμμα δανειακής ροής το οποίο αποτελείται από έναν οριζόντιο άξονα του χρόνου διαιρεμένο σε ίσα διαδοχικά.

Τα ποσά που εισπράττουν τα έσοδα, σημειώνονται με κάθετα βέλη επάνω από τον άξονα και θεωρούνται θετικά ενώ τα ποσά που πληρώνονται τα έξοδα, με κάθετα βέλη κάτω από τον άξονα και θεωρούνται αρνητικά.
Η χρήση των πρόσημων εξυπηρετεί στην άθροιση των ποσών.

Οι ποιο συνηθισμένοι τρόποι εξόφλησης των δανείων είναι :

i) Επιστροφή δανείου στο τέλος της περιόδου :

Το δανειζόμενο κεφάλαιο επιστρέφεται στο τέλος της περιόδου δανεισμού και εκκρεμεί η συμφωνία του τρόπου πληρωμής των τόκων.
Για δάνειο μικρής χρονικής διάρκειας, οι απλοί τόκοι παρατηρούνται κατά την στιγμή του δανεισμού η καταβάλλονται κατά την επιστροφή του κεφαλαίου
Για δάνειο χρονικής διάρκειας μεγαλύτερης του ενός έτους οι τόκοι μπορεί να καταβάλλονται σε τακτικά χρονικά διαστήματα

ii) Επιστροφή δανείου με σταθερές δόσεις κεφαλαίου :

Η σταθερή δόση κεφαλαίου καταβάλλεται μαζί με τους τόκους του έτους τους
ανεξόφλητου όμως μέρους του κεφαλαίου
Οι καταβεβλημένοι τόκοι μειώνουν το συνολικό επιστρεφόμενο ετήσιο πόσο.

iii) Επιστροφή δανείου με ίσες τοκοχρεολυτικές δόσεις :

Ο δανειζόμενος καταβάλλει ένα σταθερό ποσό υπό την μορφή σταθερής δόσης στην οποία ενσωματώνεται ένα σταθερό πόσο τόκου και ονομάζεται τα τοκοχρεολυτική δόση

Η σταθερή τοκοχρεολυτική δόση περιλαμβάνει το αυξανόμενο μερίδιο κεφαλαίου, το χρεολύσιο και το μειούμενο μερίδιο τόκων. Το μερίδιο τόκων περιλαμβάνει τους απλούς τόκους του ανεξόφλητου στην αρχή κάθε περιόδου ανατοκισμό, τμήματος του δανείου.

Ο τρόπος εξόφλησης με ίσες τοκοχρεολυτικές δόσεις ονομάζεται και προοδευτικό σύστημα λόγω του διαρκούς αυξανόμενου μεριδίου του κεφαλαίου στην σταθερή τοκοχρεολυτική δόση.

iv) Σύστημα δύο επιτοκίων :

Καταβάλλονται στον δανειστή οι απλοί τόκοι του δανείου ταυτόχρονα με την

κατάθεση ενός σταθερού ποσού σε λογαριασμό ταμιευτηρίου μέχρι οι καταθέσεις με ανατοκισμό να καλύψουν, στην λήψη του δανείου, το ονομαστικό του πόσο.

v) **Παράταση εξοφλήσεως :**

Η αδυναμία ορισμένων επιχειρήσεων να ανταποκριθούν στις δανεικές υποχρεώσεις τους κυρίως σε περιόδους υψηλών επιτοκίων ή σε κρίση της αγοράς οδηγεί σε αυτήν την κατάληξη.

Οι τράπεζες για να μην οδηγηθούν οι επιχειρήσεις σε χρεοκοπικά επιδιώκουν την αναδιαπραγμάτευση της συμβάσεως δανείου ώστε να υπάρξει η δυνατότητα αποπληρωμής του.

vi) **Επίσπευση εξόφλησης δανείου :**

Σε περιόδους όπου υπάρχει πτώση των επιτοκίων ή ο επιχειρηματίας από αστάθμητους παράγοντες (κληρονομιά, Τυχερά παιχνίδια) βρει χρήματα επιδιώκει την επίσπευση εξόφλησης του δανείου

1.3.2 Ορισμός Τόκου και Επιτοκίου

Ο τόκος αποτελεί βασικότατο στοιχείο για την επιλογή χρηματοδότησης από κάθε επιχείρηση .Είναι συνοδευτικό του χρήματος ως στοιχείο κόστους. Εκφράζει την αποζημίωση των «ιδιοκτητών του χρήματος» γιατί δεν το καταναλώνουν αμέσως μετά την απόκτηση του αλλά το αποταμιεύουν και αργότερα το διαθέτον ως δάνειο σε τρίτους.

Εκφράζει επίσης το δικαίωμα ανταμοιβής των δανειστών επειδή με την ένταξη του κεφαλαίου στην παραγωγική διαδικασία επιτυγχάνεται αύξηση της παραγωγής σε σύγκριση με την προγενέστερη κατάσταση που αυτό απουσίαζε. Το επιτόκιο είναι η μονάδα μέτρησης του τόκου και εκφράζει την αμοιβή της δανειζόμενης μονάδας στην μονάδα του χρόνου

Η μονάδα του χρόνου εμφανίζει μεγάλη ποικιλία όπως μήνας , εξάμηνο , έτος κλπ, και απαιτητά ιδιαίτερη προσαρμογή του επιτοκίου κατά τους υπολογισμούς όταν η χρονική μονάδα αναφοράς του επιτοκίου διαφέρει από την χρονική περιόδου ανατοκισμού.

Όταν η χρονική μονάδα του επιτοκίου δεν προσδιορίζεται συνήθως ευνοείται το έτος.

Το ύψος του επιτοκίου επηρεάζουν :το μέγεθος του κεφαλαίου η διάρκεια δεσμεύσεως του οι εγγυήσεις που παρέχονται από τον δανειζόμενο και οι πληθωριστικές τάσεις.

1.3.3 Είδη τόκων

1.3.3.1 Απλός τόκος

Ο απλός τόκος αποτελεί την αμοιβή του κεφαλαίου το οποίο δανείζεται με δεδομένο επιτόκιο για ορισμένη χρονική περίοδο.

Η είσπραξη του απλού τόκου από τον δανειστή γίνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα της περιόδου δανεισμού στο τέλος της.
Το κεφαλαίο πολλαπλασιαζόμενο με τον αριθμό των ημερών δανεισμού καλείται τοκάριθμος.

Στον τοκάριθμο εφαρμόζεται το κατάλληλο επιτόκιο για να προκύψει ο ωφελούμενος τόκος.
Αν το κεφάλαιο το συμβολίσουμε με K , την χρονική περίοδο με X και το επιτόκιο με E τότε ο απλός τόκος που συμβολίζεται με T δίνεται από τον τύπο

$$T = K_{\text{αρχ}} * E * X$$

Το συνολικό ποσό που θα επιστρέψει θα είναι το αρχικό συν τους τόκους δηλαδή :

$$K_{\text{τελ}} = K_{\text{αρχ}} + (K_{\text{αρχ}} * E * X)$$

$$K_{\text{τελ}} = K_{\text{αρχ}} + (1+E \cdot X)$$

Η εφαρμογή του απλού τόκου συνηθίζεται από τις τράπεζες με την προεξόφληση των συναλλαγών και των γραμμάτιων.

Οι τράπεζες αφορούν από την ονομαστική άξια αυτών τους μη δεδουλευμένους τόκους για το διάστημα από την ημέρα προεξόφλησης μέχρι την λήψη τους.

Δανείζουν δηλαδή το πόσο της προεξόφληση μέχρι την λήξη αυτών όποτε και να γίνει η εισροή του χρήματος.

Επίσης οι τράπεζες προσαυξάνουν το επιτόκιο αντιστρόφως ανάλογα προς την φερεγγυότητα του οφειλέτη και προσθέτουν τις προμήθειες για τις πράξεις της προεξόφλησης και της τελικής είσπραξης καθώς τους φόρους και τέλη.

Παράδειγμα :

Ο Α. Αργυρίου για υποχρεώσεις του προς τον προμηθευτή Β. Βασιλείου πηγαίνει στην τράπεζα να προεξόφληση τι πόσο θα του δώσει ή τράπεζα αν το ετήσιο επιτόκιο είναι 20% και η λήξης είναι μετά από 6 μήνες ;

Απάντηση :

Πρέπει να βρούμε το αρχικό πόσο που σε συνάρτηση με το επιτόκιο και το χρονικό διάστημα να προκύψει το πόσο των 3000 €

$$\text{Από τον τύπο} \quad K_{\text{τελ}} = K_{\text{αρχ}} + (1+E \cdot X) \quad \Leftrightarrow$$

$$K_{\text{αρχ}} = \frac{K_{\text{τελ}}}{1 + E \cdot X} \quad \Leftrightarrow$$

$$K_{\text{αρχ}} = \frac{3000}{1 + (20\% \cdot 6/12)} \quad \Leftrightarrow$$

$$K_{\alpha\rho\chi} = \frac{3000}{1 + (0.2 * 6/12)} \Leftrightarrow$$

$$K_{\alpha\rho\chi} = 2.727.27$$

Το πόσο που θα εισπράξει ο Β. Βασιλείου θα είναι 2.727.27 και 272,73€ θα είναι η προμήθεια της τράπεζας.

1.3..3.2 Σύνθετος Τόκος

Εφόσον το πόσο του απλού τόκου το οποίο προκύπτει ύστερα από συγκεκριμένη υποπερίοδο του χρόνου δανεισμού δεν εισπράττεται από τον δανειστή αλλά ενσωματώνεται στο οφειλόμενο κεφαλαίο τότε προκύπτει ο συνθετικός τόκος ή ανατοκισμός.

Παράδειγμα :

Ο Γ. Γεωργίου αγοράζει επαγγελματικό αυτοκίνητα áξιας 15.000 € με δάνειο που του χορήγησε η τράπεζα με ετήσιο επιτόκιο και ανατοκισμό 3% και εξόφληση σε 2 έτη

Τι πόσο θα πληρώσει τελικά ο Γ. Γεωργίου ;

Απάντηση :

Αφού δεν λαμβάνει υπόψη ο χρόνος στο τέλος κάθε έτους αλλά στο τέλος του τελευταίου έτους της συμφωνίας ο τύπος διαμορφώνεται ως :

$$K_{tel} = K_{\alpha\rho\chi} + (1+E) \frac{x}{2}$$

$$K_{tel} = 15.000(1+0.03)$$

$$K_{tel} = 15.000 \times 1,0609$$

$$K_{tel} = 15.913,50€$$

Το τελικό πόσο που θα πληρώσει ο Γ. Γεωργίου θα είναι 15.913.50€ και τα 913.50 θα είναι τα έσοδα τις τράπεζας.

1.3.4 Μορφές Επιτόκων

1.3.4.1 Ανάλογα Επιτόκια

Δυο επιτόκια με διαφορετικές περιόδους αναφοράς λέγονται ανάλογα όταν το πηλίκο τους είναι ίσο προς το πηλίκο των περιόδων αναφοράς τους.

Τα ανάλογα επιτόκια όταν εφαρμόζονται επί ενός ποσού και μιας χρονικής διάρκειας με το σύστημα του απλού τόκου αποφέρουν ανάλογο τελικό πόσο
Αν όμως εφαρμοσθεί ο σύνθετος Τόκος θα αποφέρει διαφορετικά αποτελέσματα .

1.3.4.2 Ονομαστικό Επιτόκιο

Οι συμβάσεις δανεισμού τις περισσότερες φορές γίνονται με το ονομαστικό επιτόκιο ετήσιας περιόδου αναφοράς ενώ προσδιορίζει και η περίοδος ανατοκισμού με βάση το έτος.

Αν για παράδειγμα το χρονικό διάστημα είναι 7 μήνες ανάγεται σε δωδέκατα όση και οι μήνες του χρόνου.

1.3.4.3 Πραγματικό Επιτόκιο

Το τελικό κεφαλαίο μπορεί να υπολογισθεί με την μορφή του σύνθετου τόκου και με ένα άλλο επιτόκιο που ονομάζεται πραγματικό και αναφέρεται στο επιτόκιο που επικρατεί την συγκεκριμένοι χρονική στιγμή .

Συνήθως το πραγματικό επιτόκιο είναι μεγαλύτερο από το ονομαστικό επιτόκιο.

1.3.4.4 Ισοδύναμα Επιτόκια

Όταν δυο επιτόκια εφαρμόζονται με το σύστημα του σύνθετου τόκου σε ένα κεφαλαίο (αρχικά) επί μιας χρονικής περιόδου αλλά με διαφορετικές υπερπεριόδους ανατοκισμού και δίνουν ανάλογο τελικό κεφαλαίο ονομάζονται ισοδύναμα

1.3.5 Κατηγόριες Δανείων

Για την χορήγηση δανείου οι τράπεζες λαμβάνουν υπόψη τους ορισμένα κριτήρια όπως την αποδοτικότητα , την σκοπιμότητα , της επένδυσης και αλλά οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια.

Το ύψος του επιτοκίου καθορίζεται ελευθέρα από τις τράπεζες μέσα σε ένα ορισμένο εύρος φυσικά και εξαρτάται από την ελκυστικότητα του επενδυτικού έργου και την δανειοληπτική ικανότητα του εκάστοτε προς δανεισμό.

Το τραπεζικό σύστημα μπορεί να χρηματοδοτεί το εμπόριο την βιομηχανία, την βιοτεχνία την ναυτιλία και πολλές άλλες κατηγόριες.

Η Χρηματοδότηση πρέπει να καλύπτει τις πραγματικές ανάγκες της επιχείρησης είτε παραγωγική της διαδικασία είτε στην επενδυτική και εμπορική δραστηριότητα.

Τα τραπεζικά δάνεια διακρίνονται σε :

α)Μακροπρόθεσμα δάνεια

Οι χορηγήσεις αυτές προσφέρουν για κάλυψη παγίων εγκαταστάσεων ανεξάρτητα του μεγέθους του επενδυτικού έργου όπως :

- Το οικόπεδο στο οποίο θα γίνει η μονάδα
- Οι κτιριακές εγκαταστάσεις
- Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- Τα μεταφορικά μέσα
- Τα έξοδα ιδρύσεως και οργάνωσης
- Τα έξοδα ανακινήσεως
- Τα έξοδα μεταφοράς της μονάδας και εγκατάσταση σε άλλη περιοχή

β)Μεσοπρόθεσμα δάνεια

Οι χορηγήσεις αυτές προσφέρονται για κάλυψη αναγκών σε κεφάλαια κίνησης που η μορφή τους είναι μονιμότερη και δε μπορούν να καλυφθούν από βραχυπρόθεσμο δανεισμό ή αγορά μηχανημάτων.

γ)Βραχυπρόθεσμα δάνεια

Οι χορηγήσεις αυτές προσφέρονται για κάλυψη λειτουργικών αναγκών των επιχειρήσεων όπως δαπάνες πρώτων υλών, πληρωμές μισθών και άλλων αναγκών.

δ)Ομολογιακά δάνεια

Τα δάνεια αυτά αποτελούν ειδικές μορφές χρηματοδότησης με έκδοση ομολογιών(αξιόγραφων) και αυτές υποκαθιστούν κατά ένα μέρος τον βραχυπρόθεσμο ή μεσοπρόθεσμο δανεισμό μεγάλων και αποδοτικών επιχειρήσεων για κάλυψη του κεφαλαίου κίνησης.

Οι τράπεζες από την χορήγηση αυτών των δανείων καρπώνονται ορισμένα οφέλη γιατί:

- Δεν υπάρχουν περιορισμοί σε σχέση με τον σκοπό χορήγησης του δανείου αλλά μπορούν να καλύπτουν και γενικές χρηματοδοτικές ανάγκες της επιχείρησης
- Η εξόφληση του κεφαλαίου και των τόκων γίνεται σε εξαμηνιαίες ή ετήσιες καταβολές .Εντρυφούν , επίσης με διάφορους τρόπους στις ανάγκες της επιχείρησης με αποτέλεσμα να βελτιώνονται οι συνθήκες ρευστότητας της επιχείρησης

Είναι απλή η διαδικασία η μεταβίβαση των ομολογιών από έναν δανειστή σε άλλον.

Έτσι υπάρχει δημιουργία δευτερογενούς αγοράς χρήματος

ε) Κοινοπρακτικά δάνεια

Είναι δάνεια που χορηγούνται από κοινού από πολλές τράπεζες σε μεγάλες επιχειρήσεις που έχουν σκοπό μεγάλα επενδυτικά προγράμματα τόσο για την κάλυψη αναγκών τους στο κεφαλαίο κίνησης όσο και στην υλοποίηση των επενδυτικών τους σχεδίων.

Ιδίως σε περιόδους όπου η διεθνής και εγχώρια αγορά δέχονται πιέσεις σε μεγάλο βαθμό από την συνεχής πτώση των τιμών των μετοχών με μετρητά δεν ενδείκνυται για την αύξηση της ρευστότητας της επιχείρησης Συνέπεια είναι η στροφή των επιχειρήσεων προς της τράπεζες για την εξασφάλιση τέτοιων δανείων με την αναδιάρθρωση βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων .

στ) Δάνεια σε συνάλλαγμα

Η εναρμόνιση της χώρας μας με την ευρωπαϊκή κοινότητα και τις οδηγίες που αυτή επιβάλλει κατάργησε κάθε περιορισμό στην μετακίνηση κεφαλαίων μεταξύ κατοίκων και άλλων κρατών – μελών ή τρίτων χωρών Παρέχεται η δυνατότητα στις τράπεζες να :

- Διενεργούν κάθε είδους πράξεις σε συνάλλαγμα
- Χρηματοδοτούν ελεύθερα σε συνάλλαγμα πολίτες και εκτός Ελλάδος
- Δίνουν εγγυητικές επιστολές σε συνάλλαγμα
- Ανοίγουν λογαριασμούς συναλλάγματος για το προϊόν των δανείων κατοίκων της Ελλάδος

ι) Υποτελή δάνεια

Τα δάνεια αυτά χορηγούνται σε επιχειρήσεις όπου έχουν περιορισμένα ιδία κεφαλαία

Αυτές συνάπτουν υποτελή δάνεια με τράπεζες έτσι ώστε μέσω αυτών να αντλήσουν κεφάλαια από άλλη ανεξάρτητη τράπεζα τα οποία είναι πολύ μεγάλα.

Βεβαίως υπάρχει η έγγραφη διαβεβαίωση και υποχρέωση ότι του υποτελούς δανείου η εξυπηρετήσει θα αρχίσει εφόσον έχει εξοφλήσει πλήρως το δάνειο που χορήγησε η ανεξάρτητη τράπεζα.

η) Γαμειακές διευκολύνσεις προς τις επιχειρήσεις έναντι εκχωρήσεις της επιχορήγησης

Σε τακτά χρονικά διαστήματα το κράτος προσφέρει σε παλαιές ή νέες επιχειρήσεις , κάποια κίνητρα κονδύλια με την μορφή της επιχορηγήσεις Οι τράπεζες προσφέρονται να δώσουν δάνεια έναντι της επιχορηγήσεις που θα πάρει η επιχείρηση μέσω του προγράμματος που έχει ενταχθεί Τέλος προηγείται η εκχώρηση της απαίτησης της επιχείρησης από το πρόγραμμα που έχει ενταχθεί και για το ποσό που έχει επιχορηγηθεί στην τράπεζα

1.3.6 Πλαίσιο και διαδικασία χορήγησης δανείου

Αρχικά περιγράφονται οι κανόνες που διέπουν την χρηματοδότηση της κάθε επιχείρησεις ενώ παράλληλα καταγράφονται και εξηγούνται όλοι οι ειδικοί όροι που περιγράφονται στο συμβόλαιο δανείου που υπογράφει ο δανειολήπτης με ένα πιστωτικό ίδρυμα.

Το σύνολο των πιστοδοτικών εργασιών των τραπεζών δηλαδή των εργασιών της παροχής δανείων πιστώσεων και εγγυήσεων ονομάζεται Πιστωτική Λειτουργία.

Η δραστηριότητα αυτή των τραπεζών που αποτελεί τον βασικό κορμό των δραστηριοτήτων της παρουσιάζει σημαντικό και κοινωνικό ενδιαφέρον. Οικονομικό γιατί αποτελεί μεγάλη πηγή εσόδων αλλά κρύβει και μεγάλο κίνδυνο για ενδεχόμενες ζημίες.

Κοινωνικό, γιατί θα πρέπει να προσβλέπει στην ορθή διοχέτευση των χρηματικών της πόρων σε υγιείς κλάδους της οικονομίας.

Η παροχή δανείου είναι πολύπλοκη απαιτεί επιστημονικές και τεχνοκρατικές γνώσεις καθώς και ικανότητα διαχειρίσεις ώστε να επιτευχθεί η ασφαλέστερη, πληρέστερη και αντικειμενική εκτίμηση των πιστοδοτικών θεμάτων και η αποτελεσματικότερη διαχείριση τους.

Η παροχή δανείου για να έχει επιτυχία οδηγησε τις τράπεζες στην θέσπιση ορισμένων κριτηρίων επιλογής πιστοδοτούμενων με αυστηρότατες διαδικασίες και έλεγχους.

Η πολιτεία, επίσης επιβάλει ένα νομισματικό πλαίσιο που καθορίζει τους όρους και τις προϋπόθεσης παροχής δανείων και εγγυήσεων.

Για την έγκριση λοιπόν ενός δανείου απαιτούνται ορισμένα σταδία:

1^ο Εξέταση και αξιολόγηση του αιτήματος, λήψη πιστοδοτικής απόφασης

2^ο Διαδικασία υλοποίησης της απόφασης

3^ο Συνεχής παρακολούθηση των πιστοδοτήσεων

Ανάλυση και αξιολόγηση σταδίων

Στο πρώτο στάδιο συλλέγονται και αξιολογούνται πληροφορίες και οικονομικά στοιχεία σχετικά με την επιχείρηση που επιδιώκει την πίστωση και προσδιορίζονται οι όροι και οι προϋπόθεσης της συνεργασίας.

Στην λήψη αποφάσεων τα κριτήρια που λαμβάνονται είναι βασικά και επικουρικά.

Τα βασικά περιλαμβάνουν την βιωσιμότητα της επιχείρησης και τις προοπτικές ρευστοποίησης.

Σχετικά με την βιωσιμότητα της επιχείρησης εξετάζεται η πιστοληπτική ικανότητα του πιστοδοτούμενου και η εκτίμηση των δυνατοτήτων του για μια ομαλή αποπληρωμή της πιστοδότησης.

Γίνεται λοιπόν έρευνα για την οικονομική κατάσταση της επιχειρήσεις για την διοίκηση και οργάνωση της επιχείρησης και για τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά σε σχέση με το αντικείμενο που δραστηριοποιείτε η επιχείρηση. Η Οικονομική πορεία της επιχείρησης και η εκτίμηση της μελλοντικής εξέλιξης της εξετάζονται αναλύονται και αξιολογούνται ώστε διαχρονικά να διαπιστωθούν:

- Η Εξέλιξη των πωλήσεων κατά ποσότητα και άξια
- Η Εξέλιξη των στοιχείων του κόστους παραγωγής
- Η Εξέλιξη των αποσβέσεων
- Η Εξέλιξη μικτού και καθαρού αποτελέσματος
- Τα μερίσματα που διαθέτει η επιχείρηση
- Η Εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών των ισολογισμών
- Η Εξέλιξη των χρηματοοικονομικών αριθμοδεικτών
- Τα ταμειακά προγράμματα της επιχείρησης
- Οι πηγές και οι χρήσεις του κεφαλαίου από την προηγούμενη χρονιά σε σχέση με την τωρινή και την επόμενη.

Η αποτελεσματικότητα της διοίκησης της οργάνωσης της επιχειρήσεις για να μπορέσει να διαπιστωθεί χρειάζεται να αναζητούν ποιοτικά στοιχεία για:

- Το Ιστορικό της επιχείρησης(χρόνος ιδρύσεως, εξέλιξη)
- Την στελέχωση , οργάνωση παραγωγικής οικονομικής και εμπορικής λειτουργίας και την κατανομή αρμοδιοτήτων
- Την επιχειρηματική δράση των διοικούντων
- Την διοικητική συνέχεια
- Την λειτουργία της παραγωγής και συναλλαγής των προϊόντων

Για τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά και η πρόβλεψη για την διαμόρφωση τους κάνει επιτακτική την ανάγκη να ερευνηθούν :

- Η κατάσταση που επικρατεί στην αγορά όσον αφορά την δραστηριότητα της επιχείρησης.
- Τα χαρακτηριστικά που θεωρούνται κύρια για τον κλάδο που υπάγεται η επιχείρηση.
- Η φύση του προϊόντος

Αποτέλεσμα της εξονυχιστικής εξέτασης είναι ο ιεράρχηση και η εκτίμηση των πραγματικών αναγκών για πιστοδότηση έτσι ώστε να προσδιοριστεί το

ύψος και η μορφή της και να διασφαλιστεί η λογική χρησιμοποίηση της για παραγωγικές ανάγκες που έχει η επιχείρηση.

Οι προοπτικές ρευστοποιήσεις είναι η δυνατότητα που έχει κάθε επιχείρηση μέσω της παραγωγής και συναλλαγής να διαθέτει τα προϊόντα της με αντάλλαγμα σε χρηματικές μεθόδους που είναι απαραίτητες για την αποπληρωμή της πιστοδότησης.

Οι τράπεζες σε περιπτώσεις μακροπρόθεσμων δανείων απαιτούν πενταετή επιχειρησιακά σχέδια για τις επιχειρήσεις που βρίσκονται σε λειτουργία. Τα επικουρικά κριτήρια ακολουθούν τα βασικά και είναι εξίσου σημαντικά και απαραίτητα.

Διακρίνονται σε εξασφαλίσεως και πρόσθετες αποδόσεις λόγω ωφέλειας από την συνεργασία.

Για την κάλυψη από την μεταβολή των συνθηκών και των κινδύνων που συνοδεύουν την πίστωση τα πιστωτικά ιδρύματα απαιτούν ορισμένες εξασφαλίσεις ή εγγυήσεις που συνήθως προέρχονται από :

- Φυσικά ή νομικά πρόσωπα με ανάλογη οικονομική επιφάνεια
- Ενεχυριάσεις εμπορευμάτων και αξιόγραφων
- Την οικονομική επιφάνεια της επιχείρηση σε περίπτωση ρευστοποίησης

Κάθε πιστοδότηση μετά την έγκριση πληρότητας των πιστοδοτικών κριτηρίων εξετάζεται επικουρικά αν παρέχει ικανοποιητική ωφέλεια για την τράπεζα η οποία επιδιώκει την μεγιστοποίηση της απόδοσης της. Η ωφέλεια προέρχεται από τους τόκους των χρηματοδοτήσεων τις προμήθειες των εγγυητικών επιστολών τις καταθέσεις και τα έσοδα από άλλες μεσολαβητικές εργασίες .

Από το άθροισμα των εσόδων των ενεργειών που κάνει η τράπεζα για έναν συγκεκριμένο πιστοδοτούμενο και η διάφορα από το σύνολο των εξόδων για τον ίδιο πελάτη προκύπτουν τα καθαρά έσοδα από την συνεργασία.

Στο δεύτερο στάδιο πραγματοποιείται η υλοποίηση της πιστοδοτικής απόφασης που ολοκληρώνεται με την εκταμίευση των δανείων
Οι ενέργειες που γίνονται στο στάδιο αυτό είναι :

- Η σύνταξη , η συμπλήρωση και ο έλεγχος των εγγραφών
- Ο έλεγχος των εγγραφών που σχετίζονται με τις εγγυήσεις
- Ο έλεγχος των αξιόγραφων που προσκομίζονται από τυπική και ουσιαστική πλευρά
- Η παραλαβή και ο έλεγχος των απαραίτητων εγγράφων για τις εκταμιεύσεις.
- Η συμπλήρωση και ο έλεγχος λοιπών εγγράφων.
- Η χορήγηση δανείων
- Η αρχειοθέτηση των εγγράφων και η φύλαξη τους

Στο στάδιο αυτό είναι αναγκαία η μέγιστη προσοχή οι προσεκτικοί και λεπτομερείς έλεγχοι.

Τα λάθη ή οι παραλήψεις μπορούν να επιφέρουν σοβαρά νομικά προβλήματα με αποτέλεσμα την δημιουργία δυσκολιών στην αποκληρωμή των πιστοδοτήσεων.

Στο τρίτο στάδιο που είναι και το σημαντικότερο η παρακολούθηση των πιστοδοτήσεων χρειάζεται να είναι συνεχής και συστηματική ώστε να εξασφαλίζει :

- Διαρκείς ενημερότητα για την ποσοτική και ποιοτική χρησιμοποίηση τους την ομαλή αποκληρωμή τους και την κατάσταση των εξασφαλίσεων τους.
- Διαρκής και πλήρη γνώση της πορείας και ων προοπτικών της επιχειρήσεις .
- Δυνατότητα προβλέψεων και μελλοντικών αναγκών της επιχείρησης και εκτίμηση των αδυνατοτήτων διερεύνησης της συνεργασίας
- Δυνατότητα έγκαιρου εντοπισμού προβλημάτων και λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση τους

Επίσης ο περιοδικός έλεγχος και η παρακολούθηση των στοιχείων πρέπει να περιλαμβάνει :

- Την συστηματική συγκέντρωση και αξιολόγηση στοιχείων και πληροφοριών σχετικά με την εξέλιξη της δραστηριότητας της επιχείρησης και των διοικούντων.
- Την ενημέρωση για πιθανές μεταβολές στην διοικητική και οργανωτική δομή
- Την έγκαιρη και συστηματική παρακολούθηση των οικονομικών στοιχείων και η εξέταση αν μπορούν να πραγματοποιηθούν τα προϋπολογισθέντα
- Την συγκέντρωση στοιχείων της αγοράς και του κλάδου και την αξιολόγηση με τα αντίστοιχα της επιχείρησης .
- Τον έλεγχο ανά περιόδους ώστε να διαπιστωθεί αν οι εξασφαλίσεις είναι ουσιαστικές.

1.3.7 Συμπέρασμα

Η παρουσίαση όλων των χαρακτηριστικών των δανείων δίνει στην επιχείρηση την δυνατότητα να προβεί στην καλύτερη και συμφέρουσα για αυτή μορφή του δανείου που θα συνάψει.

Απαραίτητη προϋπόθεση πριν υπογράφει η σύμβαση από την επιχείρηση του δανείου είναι να γνωρίζει ότι τα πιστωτικά ιδρύματα δεν ενδιαφέρονται για τα συμφέροντα της επιχειρήσεις αλλά για τα δικά τους.

Θα πρέπει λοιπόν να κατανοήσει τις ανάγκες της να μην γοητευτεί από τον λόγο των ανθρώπων των τραπεζών, που βρίσκονται στο τμήμα συμβάσεως δανείων και να μελετήσει προσεκτικά όλους τους όρους της συμβάσεως πριν υπογράψει.

Το βασικότερο τέλος για την επιχείρηση πριν υπογράψει την σύμβαση δανείου είναι οι εγγυήσεις που θα χορηγήσει στο πιστωτικό ίδρυμα και χωρίς αυτές είναι αδύνατη η δανειοδότηση.

Άρα η επιχείρηση πρέπει να κατανοήσει ότι αν πρόκυψη ασυνέπεια στις υποχρεώσεις τους προς τις τράπεζες αυτές δεν θα διστάσουν να κατασχέσουν τις εξασφαλίσεις για την προάσπιση των συμφερόντων τους.

1.4 Ευρωπαϊκή ένωση και τα χρηματοδοτικά της όργανα

1.4.1 Γενικά στοιχεία

Η ευρωπαϊκή Ένωση μέσω των συνθηκών και την έκδοση κειμένων με κανόνες και ρυθμιστικές διατάξεις αποτελεί βασική πηγή δικαίου για τις επιχειρήσεις των κρατών-μελών.

Τα κοινοτικά νομοθετικά κείμενα έχουν τον χαρακτήρα του κατευθυντήριου πλαισίου οπότε απαιτείται η ένταξη τους στο εθνικό δίκτυο αφού γίνουν ορισμένες προσαρμογές χωρίς να άλλοιώνεται το βασικό περιεχόμενο τους. Χαρακτηρίζονται από την άμεση και γενική εφαρμογή από όλες τις επιχειρήσεις σε όλα τα κράτη-μέλη.

Αναφέρονται οι πολυάριθμοι κανονισμοί οι οποίοι καθορίζουν τα ποσά των κοινοτικών επιδοτήσεων ή επιβαρύνσεων κατά την διεξαγωγή του εμπορίου πολλών προϊόντων μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων χωρών. Επίσης αναφέρονται οι κανονισμοί που διέπουν την εφαρμογή των διάφορων αναδιορθωτικών προγραμμάτων σε συγκεκριμένες οικονομικές δραστηριότητες.

Οι βασικοί άξονες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που επηρεάζουν την λειτουργία των επιχειρήσεων είναι ο χρηματοδοτικός με τα δάνεια και τις επιδότησης που χορηγεί στις επιχειρήσεις και ο νομοθετικός με τους κανόνες τις ρυθμίσεις και τα προγράμματα που περιέχει.

Η Αποστόλη της ευρωπαϊκής κοινότητας είναι η δημιουργία κοινής αγοράς, οικονομικής και νομισματικής ένωσης και η εφαρμογή πολιτικών που θα προάγει:

- Την αρμονική ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων
- Το υψηλό επίπεδο απασχόλησης και κοινωνικής προστασίας
- Την διαρκή μη πληθωριστική ανάπτυξη
- Τον υψηλό βαθμό ανταγωνιστικότητας και σύγκλισης των οικονομικών επιδόσεων.
- Την προστασία και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος
- Την άνοδο του βιοτικού επιπέδου και της ποιότητας ζωής.

- Την οικονομική και κοινωνική συνοχή όπως και την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών-μελών

Για να μπορέσει η ευρωπαϊκόί Ένωση να εκπληρώσει τους στόχους αυτούς επιδιώκει :

- Την εφαρμογή μιας κοινής πολιτικής σε όλους τους τομείς για την ανάπτυξη
- Την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής
- Την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας
- Την προώθηση της ερευνάς και της τεχνολογικής ανάπτυξης
- Την αναβάθμιση της παιδείας και του πολιτισμού των κρατών – μελών και την προστασία των καταναλωτών
- Την λήψη μέτρων στους τομείς την ενέργειας του τουρισμού και της πολιτικής άμυνας.

Η ευρωπαϊκή ένωση δίνει βαρύτητα στην προστασία του ελευθέρου ανταγωνισμού που αποτελεί έναν από τους θεμελιώδεις κανόνες του κοινωνικού δικαίου

Οι κοινοτικοί κανόνες που αφορούν τον ανταγωνισμό έχουν σκοπό την αποτροπή των επεμβάσεων από τα κράτη ή της επιχειρήσεις στην διεξαγωγή του εμπορίου προς απόκτηση υπερβολικών ωφελειών εις βάρος του υπόλοιπων.

Οι απαγορεύσεις που επιβάλλονται από τις συνθήκες είναι :

- Ο άμεσος ή έμμεσος καθορισμός των τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων όρων συναλλαγής
- Ο περιορισμός της παραγωγής της διάθεσης της τεχνολογικής ανάπτυξης και των επενδύσεων
- Η κατανομή των αγορών ή των πηγών εφοδιασμού
- Η εφαρμογή άνισων όρων για ίδιες η ισοδύναμες παροχές έναντι των συναλλασσόμενων ώστε να περιέχονται σε δεινή θέση να μην είναι ανταγωνιστικοί.

Η ευρωπαϊκή Ένωση δίνει μεγάλη σημασία και στην φορολογία των προϊόντων και των επιχειρήσεων.

Απαγορεύει την επιβολή φόρων οποιαδήποτε μορφής στα εισαγόμενα προϊόντα από άλλα κράτη-μέλη που είναι ανώτεροι από αυτούς που επιβαρύνουν τα εγχώρια ομοειδή προϊόντα.

Απαγορεύει την επιστροφή φόρων στα εξαγόμενα προϊόντα προς αλλά κράτη-μέλη μεγαλύτερου ύψους από τα πραγματικά εισπραγχέντα ποσά εσωτερικών φόρων.

Το πρόβλημα της φορολογικής εναρμόνισης στην ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί σημαντικό με την καθιέρωση της ενιαίας εσωτερικής αγοράς.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση ανέθεσε στο Συμβούλιο να ενδίδει διατάξεις για την εναρμόνιση των νομοθεσιών που σχετίζονται με τους φόρους του κύκλου εργασιών των ειδικών φορών κατανάλωσης των λοιπών έμμεσων φόρων ώστε να εξασφαλιστεί η εγκαθίδρυση και η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Η φορολογική εναρμόνιση είναι κομβικό σημείο γιατί η εξουσία επιβολής φόρων αποτελεί βασικό στοιχείο της αυτονομίας ενός κράτους.

Με την απουσία της φορολογικής εναρμόνισης θα είναι εντονότατες οι δυσχερείς στην είσπραξη των πόρων και την ομαλή λειτουργία των κρατών. Επιβάλλεται λοιπόν ως όρος λειτουργίας της ευρωπαϊκής αγοράς και οι κυβερνήσεις των κρατών-μελών θα υποχρεωθούν να συνεργαστούν για την επίτευξη της.

Σημαντικότατος είναι ο κωδικός δεοντολογίας για την φορολογία των επιχειρήσεων.

Ο κωδικός αυτός αναγνωρίζεται ως πολιτική δέσμευση των κρατών –μελών χωρίς να υποβαθμίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.

Θεωρεί επιζήμια τα μέτρα φορολογίας των επιχειρήσεων τα οποία επηρεάζουν τον τόπο εγκαταστάσεως των επιχειρήσεων τα οποία επηρεάζουν τον τόπο εγκατάστασης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Δίνει την δυνατότητα σε ένα κράτος-μέλος να ζητήσει την συζητήσει των φορολογικών μέτρων άλλου κράτος-μέλος και αν διατυπώνει παρατηρήσεις για αυτά.

Τα κράτη-μέλη δεσμεύονται να μην εισάγουν νέα φορολογικά μέτρα τα οποία κρίνονται ζημιογόνα κατά τον κώδικα.

Τέλος, προβλέπεται η ανά δυο χρόνια αναθεώρηση του κώδικα.

1.4.2 Ευρωπαϊκοί τράπεζα επενδύσεων

Η ευρωπαϊκή τράπεζα επενδύσεων ιδρύθηκε ως αυτόνομη νομική προσωπικότητα με μέλη της τα κράτη-μέλη και με καταστατικό προσαρτώμενο σε σχετικό πρωτόκολλο της συνθήκης της ρώμης από τα οποία και ιδρύθηκε. Η Αποστόλη της είναι να συμβάλλει στην ισόρροπη και απρόσκοπτη ανάπτυξη της κοινής αγοράς για το συμφέρον της κοινότητας προσφεύγοντας στην κεφαλαιαγορά και τους πόρους της.

Διευκολύνει με την παροχή δανείων και εγγυήσεων την χρηματοδότηση χωρίς βασική της επιδίωξη να είναι το κέρδος.

Τα προγράμματα που χρηματοδοτεί μπορούν αποκλειστικά να πραγματοποιούνται από αυτήν ή να συγχρηματοδοτούνται μαζί με εμπορικές τράπεζες ή πιστωτικά ιδρύματα.

Η συγχρηματοδότηση αποτελεί ιδανική πρακτική για τον δανεισμό αναπτυξιακών έργων γιατί το κόστος μοιράζεται και δεν επιβαρύνει μόνο την ευρωπαϊκοί τράπεζα επενδύσεων.

Η ευρωπαϊκοί τράπεζα επενδύσεων χαρακτηρίζεται ως ειδικό στην κατηγορία των ιδρυμάτων και οργανισμών αναπτυξιακού και κοινωνικού χαρακτήρα.

Οι συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων που παρέχονται σε ελληνικές ή ξένες τράπεζες ή υποσυστήματα ξένων τραπεζών στην Ελλάδα ή από ξένους

οίκους προς αυτή απαλλάσσονται από κάθε φόρο τέλος, εισφορά και οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση υπέρ του δημόσιου ή τρίτων.

Καθιερώνεται επίσης περιορισμός του ύψους της προμήθειας υπέρ του δημόσιου για τις εγγυήσεις που χορηγήθηκαν ή θα χορηγηθούν στα συνολικά δάνεια που δίνουν οι τράπεζες σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκοί τράπεζα επενδύσεων.

Ρυθμίζεται η απαλλαγή από την εισφορά στα χορηγηθέντα ή χορηγούμενα δάνεια από κάθε πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί στην Ελλάδα με πόρους από δάνεια της ευρωπαϊκής τράπεζας επενδύσεων.

Απαλλάσσεται από φόρο εισοδήματος και από τους φόρους του κύκλου εργασιών.

Το σύνολο των απαλλαγών αυτών δίνει την δυνατότητα στην ευρωπαϊκοί τράπεζα επενδύσεων να διαμορφώνει πολύ χαμηλά και εξαιρετικά συμφέροντα επιτόκια για τους επενδύτες.

Συγχρόνως αντλεί χαμηλού κόστους κεφάλαια με δάνεια από τις διεθνείς κεφαλαιαγορές λόγω της ισχυρής πιστοληπτικής θέσης.

Τα δάνεια στοχεύουν κυρίως στην στήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων οι οποίες πρέπει να πληρούν ορισμένες προϋπόθεσης όπως :

- Να απασχολούν μέχρι 500 άτομα
- Να κατέχουν πάγιες εγκαταστάσεις έως 65000€
- Να μην ανήκουν σε όμιλο επιχειρήσεων.

Στις προϋποθέσεις υπάρχουν κάποιες εξαίρεσης για τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις ενώ για μεγαλόπνοα επενδυτικά σχέδια υπάρχει δυνατότητα χωρισμού χρηματοδοτικού μηχανισμού με την μεσολάβηση του χρηματοπιστωτικού οργανισμού.

Τα χρηματοπιστωτικά ίδρυμα των κρατών-μελών είναι υπεύθυνα για την αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων και την ανάληψη των κίνδυνων από την χορήγηση του δανείου.

Αποτέλεσμα είναι τα δάνεια να χορηγούνται σε οικονομικά βιώσιμα και αποδοτικά έργα.

Τα έργα χορηγούνται με όρους που ταιριάζουν σε κάθε επένδυση:

- Σε ευρώ ή σ' ένα ισχυρό ξένο νόμισμα
- Με σταθερό ή μεταβλητό επιτόκιο
- Με περίοδο χάριτος η οποία να συμβαδίζει με την έναρξη αποδόσεως της επένδυσης,
- Μακροχρόνια διάρκεια έως 10 έτη.
- Με εξαμηνιαίο εκτοκισμό και καταβολή δόσεων

Προορισμός των δανείων είναι οι παραγωγικές επενδύσεις και τα μόνιμα κεφαλαία κίνησης τα οποία συγδέονται με αυτές τις επενδύσεις σε βιομηχανικές τουριστικές εμπορικές επιχειρήσεις σε παραγωγικούς κλάδους

παροχής υπηρεσιών και για χρηματοδότηση της αγοράς μεταχειρισμένων παγίων.

Για τα μεταχειρισμένα πάγια ο όρος είναι να βρίσκονται σε καλή κατάσταση και το κόστος να μην υπερβαίνει το 50% της συνολικής φορολογίας.

Τέλος τα προγράμματα που συνδέονται με έργα περιβαλλοντολογικής προστασίας και εξοικονομήσεις ενέργειας ενισχύονται με μειωμένο επιτόκιο δυο ποσοτικών μονάδων και με καμία φορολογική επιβάρυνση σε επενδύσεις που αποβλέπουν σε:

- Αξιοποίηση υποανάπτυκτων περιοχών
- Εκσυγχρονισμό ή μετατροπή επιχειρήσεων ή δημιουργία των δραστηριοτήτων που η προοδευτική εγκαθίδρυση της κοινής αγοράς δεν μπορεί να καλυφθεί πλήρως από τα διαθέσιμα μέσα χρηματοδότησης κάθε κράτος-μέλος
- Σχέδια κοινού ενδιαφέροντος για πολλά κράτη –μέλη κυρίως σε θέματα υποδομής

1.4.3 Ευρωπαϊκό ταμείο επενδύσεων

Η Ευρωπαϊκή Ένωση με σκοπό την ενίσχυση της εσωτερικής αγοράς και την προώθηση της οικονομίας και κοινωνικής συνοχής ίδρυσε το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων για την παροχή εγγυήσεων και την αποτελεσματικότερη κατανομή των χρηματικών της πόρων.

Με την παροχή εγγυήσεων για χρηματοδοτήσεις επενδυτικών έργων μικρομεσαίων επιχειρήσεων και για κατασκευή μεγάλων έργων υποδομής που αντοχηματοδοτούνται καλύπτει τους πιθανούς κίνδυνους αγοράς που μπορεί να προκύψουν,

Προωθεί Την μακροχρόνια δανειστική χρηματοδότηση και συμβάλλει στην εφαρμογή επί πιστώσεων αυτών ευνοϊκότερων συντελεστών σταθμίσεις των στοιχείων του ενεργητικού των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων με αποτέλεσμα την ελάφρυνση των κεφαλαιακών περιορισμών των τραπεζών

1.4.4 Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την ανασυγκρότηση και ανάπτυξη

Σκοπός της είναι η εστίαση της στρατηγικής της στις χώρες κυρίως της Κεντρικής Ευρώπης.

Με την δημιουργία της η ευρωπαϊκή ένωση έχει στόχο την μείωση του κίνδυνου για τους επενδύτες με την χρηματοδότηση των επενδυτικών σχεδίων και την προώθηση των στόχων τους.

Η ευρωπαϊκή τράπεζα ανασυγκρότησης και ανάπτυξης συνεργάζεται μόνο με χώρες που είναι δεσμευμένες και εφαρμόζουν τις δημοκρατικές αρχές. Προωθεί τον ανταγωνισμό της ιδιωτικοποιήσεις την επιχειρηματικότητα και επικεντρώνεται στην ανάπτυξη των υποδομών την ενίσχυση του

χρηματοοικονομικού τομέα και την στηρίξει του εμπορίου και της βιομηχανίας.

Η επενδυτική της στρατηγική έγκειται σε προγράμματα που έχουν ως στόχο :

- Να βοηθήσει μια χώρα να πλησιάσει περισσότερο στην πλήρη οικονομία της αγοράς
- Να αναλαμβάνουν κίνδυνους για να αναπτυχθεί η ιδιωτική πρωτοβουλία.
- Την εφαρμογή σωστών τραπεζικών αρχών
- Την προώθηση εξειδικευμένων προϊόντων όπως διευκολύνσεις για μετοχικές επενδύσεις σε μικρές επιχειρήσεις με την συμμετοχή της στα ιδρυτικά κεφάλαια των εταιρειών που ιδρύονται αυτές τις χώρες..

1.4.5 Ταμείο εγγυοδοσίας μικρών επιχειρήσεων

Σκοπός του είναι η διευκόλυνση των μικρών επιχειρήσεων για την χρηματοδότηση τους από τις τράπεζες αναλαμβάνοντας κίνδυνους της τάξεως 40%-60% παρέχοντας εγγυήσεις για αντίστοιχο ποσοστό του δανείου από τράπεζες.

Οι εγγυήσεις παρέχονται και για επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό αλλά έχουν έδρα στην Ελλάδα.

Η παρεχόμενη εγγύηση δεν μπορεί να υπερβαίνει για μια περίοδο τριών ετών το ακαθάριστο ποσό των 100.000 €

Το ελάχιστο δάνειο που μπορεί να εγγυηθεί ανέρχεται σε 10.000€ ενώ η μέγιστη διάρκεια θα είναι 10 ετών.

Το όφελος από το ταμείο αυτό παρέχεται τόσο σε υφισταμένες όσο και υπό σύσταση επιχειρήσεις.

Για να μπορέσει οποιαδήποτε μικρή επιχείρηση να βοηθηθεί από το ταμείο εγγυοδοτήσεις και να αποκομίσει τα οφέλη χρειάζονται ορισμένες διαδικασίες.

Ο ενδιαφερόμενος επιχειρηματίας θα πρέπει να απευθυνθεί αποκλειστικά σε κάποια τράπεζα υποβάλλοντας το σχετικό αίτημα του.

Η τράπεζα αναλαμβάνει να εκτιμήσει την βιωσιμότητα της επιχείρησης των πιστωτικού κίνδυνο και την πιστοληπτική της ικανότητα σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς της.

Αν η τράπεζα θεωρήσει ότι το επιχειρηματικό εγχείρημα είναι βιώσιμο υπάγεται σε πρόγραμμα ή προϊόντα του ταμείου αυτού και επιθυμεί για ένα μέρος του δανείου την εγγύηση του ταμείου τότε αποστέλλει το αίτημα με τα απαραίτητα στοιχεία στο ταμείο.

Το αίτημα θα πρέπει να εμπίπτει σε όρους και προϋπόθεσης που έχουν προσδιοριστεί με σχετικές συμβάσεις μεταξύ των τραπεζών και του ταμείου.

Ο φάκελος περιλαμβάνει ένα ειδικό έντυπο που θα σχεδιάσει το ταμείο με το αίτημα και τους σκοπούς του αιτήματος τους όρους του δανείου την εισήγηση για την οικονομική βιωσιμότητα του εγχειρήματος και το συνολικό όριο χρηματοδότησης από την τράπεζα.

Η απάντηση πρέπει να κοινοποιηθεί στην τράπεζα είτε είναι αρνητική είτε θετική εντός 30 ημερών από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος. Σε περίπτωση θετικής απάντησης η τράπεζα υπογράφει σύμβαση με την επιχειρήσει και αποστέλλεται στο ταμείο τους τελικούς ειδικούς και γενικούς όρους της σύμβασης.

Επίσης δεσμεύεται να αποστείλει αντίγραφο της απόφασης έγκρισης για το δάνειο, το χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής του δανείου μετά την πρώτη εκταμίευση να εισπράττει για λογαριασμό του ταμείου την προμήθεια και να την αποδίδει εκτός δυο εργάσιμων ημερών από την είσπραξη της στο ταμείο. Η τράπεζα οφείλει να ενημερώσει εντός 8 ημερών για οποιοδήποτε πρόβλημα πρόκυψη στην πληρωμή των προμηθειών ή των δόσεων και για οποιαδήποτε ασυνέπεια στην χρήση του δανείου.

Η προμήθεια είναι 1.5% το ελάχιστο κυμαίνεται ανάλογα με το ύψος του δανείου και το χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής του.

Άλλα έσοδα του ταμείου εργοδοσίας προέρχονται από επενδύσεις των διαθέσιμων τους από παρεχόμενες υπηρεσίες και ενισχύσεις του δημόσιου ή της ευρωπαϊκής ένωσης

Βασικό ρόλο στην διαδικασία επιτελούν οι τράπεζες που ο πιστωτικός τους κίνδυνος δεν εμφανίζεται αρχικά αυξημένος σε σχέση με άλλες συμβάσεις δανείων.

Για το ποσοστό του δανείου που δεν είναι εγγυημένο η τράπεζα απαιτεί από τους δανειολήπτες εμπράγματες εγγυήσεις με εξαίρεση την πρώτη κατοικία. Αν υπάρχει κάποια εμπλοκή σχετικά με το δάνειο η τράπεζα δικαιούται να προβεί σε άσκηση όλων των νόμιμων διαδικασιών για την διατήρηση της άξιας της πίστωσης ανέπαφη.

Επίσης αν υπάρχουν δικαστικές διαδικασίες ενημερώνει συχνά και λεπτομερώς το ταμείο από ανεξόφλητο πόσο του δανείου αφαιρούνται όλες οι εισπράξεις που έχει κάνει η τράπεζα και από την τελική ζημία το ταμείο εγγυοδοσίας καταβάλλει μόνο το ποσοστό για το οποίο έχει εγγυηθεί.

1.5 Factoring (Εκχώρηση επιχειρηματικών απαιτήσεων)

1.5.1 Γενικά στοιχεία

Οι τεχνολογικές εξελίξεις πάνω στην ταχεία και ασφαλή διακίνηση του χρήματος ο συνεχής αυξανόμενος αριθμός επιχειρήσεων που επεκτείνονται διεθνώς και ο έντονος ανταγωνισμός που έχει επιβάλλει μεγάλη διάρκεια στο χρόνο πληρωμής των πωλήσεων που γίνονται με πίστωση με αποτέλεσμα οξύτατα προβλήματα ρευστότητας, οδήγησαν τις επιχειρήσεις παγκοσμίως σε άλλες λύσεις είσπραξης των απαντήσεων τους όπως η εκχώρηση των απαιτήσεων σε πρακτορεία.

Η πρακτορεία των επιχειρηματικών απαιτήσεων είναι ασφαλές σύστημα προσφοράς υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις και ταυτόχρονα αξιόπιστο και απολύτως λειτουργικό με αποτέλεσμα να συμβάλλει στην αύξηση της ρευστότητας να παρέχει βελτιωμένους όρους διακανονισμού των πωλήσεων προς πελάτες και να κάνει ανταγωνιστικές τις εξαγωγές για κάθε επιχείρηση.

Η πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων παρέχει επίσης στην επιχείρηση:

- Αυξημένη διαπραγμάτευση ικανότητα έναντι των προμηθευτών της
- Ομαλή λειτουργία της παραγωγικής και εμπορικής διαδικασίας της με το προγραμματισμένο κοστολόγιο.
- Διατήρηση σταθερής σχέσης προς τα ξένα κεφαλαία της.

Η πρακτορεία έχει εισέλθει στο εμπόριο στην μεταποίηση και στις υπηρεσίες. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις με την χρήση των υπηρεσιών της θα περιορίσουν τις μεγάλες καθυστερήσεις στην είσπραξη των απαιτήσεων έχουν από τους πελάτες και οι οποίες δημιουργούν αυξημένο κόστος και προβλήματα ρευστότητας.

Επίσης οι επιχειρήσεις βελτιώνουν τον τρόπο αντιμετώπισης των βραχυπρόθεσμων χρηματοδοτικών προβλημάτων τους ίδιως αυτόν που εμπλέκονται με την διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης.

Το πλαίσιο δράσεως του Factoring απαρτίζεται από τρία σκέλη:

- Εγγύηση των εισπράξεων και του ομαλού τέλους μια εμπορικής συναλλαγής
- Διαχείριση των λογαριασμών των πελατών
- Χρηματοδότηση και δανειοδότηση εμπορικών επιχειρήσεων .

Κάθε επιχείρηση συμβαλλόμενη με μια εταιρεία Factoring έχει την δυνατότητα να της αναθέσει την πλήρη κάλυψη του κίνδυνου μη πληρωμής της διαχείρισης των λογαριασμών των πελατών και της άντληση του τιμήματος των συναλλαγών μειωμένο από την προμήθεια της μεσολαβητικής εταιρείας .

1.5.2 Το νομοθετικό πλαίσιο του Factoring

Στο πρώτο ρυθμιστικό πλαίσιο του Factoring για τις ελληνικές επιχειρήσεις επιτρέπεται στις εμπορικές τράπεζες ή σε θυγατρικές ανώνυμες εταιρείες τους, που να συστηθούν αποκλειστικά για τον σκοπό αυτό να διενεργηθούν πράξεις ανάδοχου εισπράξεως εμπορευμάτων απαιτήσεων ελληνικών εξαγωγικών επιχειρήσεων.

Οι τράπεζες αναλαμβάνουν την υποχρέωση να εξοφλήσουν το σύνολο των εξαγωγών που γίνονται με την μεσολάβηση τους και έχουν την δυνατότητα να προκαταβάλλουν μέρος τους.

Για τις παρεχόμενες υπηρεσίες τους οι τράπεζες έχουν το δικαίωμα να εισπράττουν κατά την στιγμή εξόφλησης του εξαγωγέα προμήθεια επί της άξιας του εξαγόμενου προϊόντος.

Για την δημιουργία σύμβασης πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων καταρτίζεται εγγράφως μεταξύ ενός προμηθευτή Αγάθων ή υπηρεσιών και ενός πράκτορα η σύμβαση αυτή.

Ο πράκτορας αναλαμβάνει να παρέχει στον προμηθευτή εντός του συμφωνημένου χρονικού διαστήματος έναντι αμοιβής υπηρεσίας που αφορούν την παρακολούθηση και είσπραξη των απαιτήσεων του προμηθευτή από συμβάσεις που αυτός έχει συνάψει.

To Factoring περιλαμβάνει:

- Εκχώρηση απαιτήσεων στον πράκτορα
- Εξουσιοδότηση είσπραξης απαιτήσεων
- Χρηματοδότηση του προμηθευτή με προεξόφληση των απαιτήσεων
- Διαχείριση και παρακολούθηση των απαιτήσεων
- Κάλυψη πιστωτικού κινδύνου του προμηθευτή μερικώς ή ολικώς

Η σύμβαση μπορεί να υπογραφεί και πριν δημιουργηθούν οι απαιτήσεις ώστε να καλύπτει και απαιτήσεις επιχειρεί έναντι πελατών τους το εξωτερικό από δραστηριότητες τους εκεί αλλά και απαιτήσεις ξένων επιχειρήσεων έναντι πελατών τους στην Ελλάδα .

Η υπάρξει σύμβασης πρακτορείας και οι απαιτήσεις στις οποίες αναφέρεται αναγγέλλονται εγγράφως στον οφειλέτη και η αναγγελία αυτή αποτελεί προϋπόθεση ενεργοποίησης της σύμβασης από τον πράκτορα.

Η σύμβαση πρακτορείας είναι ισχυρότερη από οποιαδήποτε προφορική συμφωνία μεταξύ προμηθευτή και οφειλέτη.

Για την ίδια απαίτηση απαγορεύεται η σύναψη σύμβασης με περισσότερους του ενός πράκτορες ενώ ο προμηθευτής ευθύνεται έναντι του πράκτορα για την ύπαρξη και το ύψος των αναγραφόμενων στην σύμβαση όπως και για την προσκόμιση των απαραίτητων πληροφοριών και παραστατικών ώστε να έχει την δυνατότητα ο πράκτορας να ασκήσει τα δικαιώματα της συμβάσεως. Την δυνατότητα να ασκήσουν τον ρόλο του πράκτορα έχουν αποκλειστικά οι τράπεζες και οι εξειδικευμένες ανώνυμες εταιρείες , οι οποίες συνιστώνται ύστερα από ειδική άδεια της τράπεζας της Ελλάδος .

Το καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο των εταιρειών αυτών δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το $\frac{1}{4}$ αιτούμενου για την ίδρυση μια τραπεζικής εταιρείας .

Για την σύσταση μια ξένης εταιρείας στην Ελλάδα που θέλει να δραστηριοποιηθεί στον τομέα του Factoring χρειάζεται να πλήρη τις προϋποθέσεις που αφορούν την άδεια και την καταβολή του ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου.

Οι μετοχές των εταιρειών πρέπει να είναι ονομαστικές κα η μεταβίβαση τους να μην οδηγεί σε απόκτηση μεγαλύτερου από 10% τμήματος του μετοχικού κεφαλαίου.

Σε αυτήν την περίπτωση θεωρείται άκυρη ανεξαρτήτως αν υπάρχει έγκριση της τράπεζας της Ελλάδος.

Η τράπεζα της Ελλάδος εποπτεύει τις εταιρείες και καθορίζει σε αυτές υποχρεωτικούς συντελεστές ρευστότητας φερεγγυότητας και συγκέντρωσης κίνδυνων .

Τα ακαθάριστα έσοδα των πρακτόρων υπάγονται στον Φ.Π.Α και η κατάρτιση ειδικού αφορολόγητου αποθεματικού επιτρέπεται από τις εταιρείες Factoring μέχρι το ½ του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Οι συμβάσεις δανείων προς τις εταιρείες Factoring απαλλάσσονται από όλους τους φόρους, τέλη, εισφορές και κρατήσεις και η άσκηση των δραστηριοτήτων από τις εταιρείες Factoring επιτρέπεται σε όλα τα κράτη-μέλη της ευρωπαϊκής ένωσης.

Το νομοθετικό πλαίσιο περιλαμβάνει επίσης και την δυνατότητα στις εξαγωγικές επιχειρήσεις που εδρεύουν στην Ελλάδα να αναθέτουν την διενέργεια πράξεων Factoring σε πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοδοτικούς οργανισμούς του εξωτερικού με όρους που καθορίζονται ελευθέρα από τα συμβαλλόμενα μέρη.

Τέλος, οι κανόνες εποπτείας της τραπέζης Ελλάδος προς εταιρείες Factoring αναφέρουν ότι :

- Οι εταιρείες Factoring απαγορεύονται να αναλαμβάνουν υποχρεώσεις προς τους πελάτες οι οποίες είναι ανώτερες από το δεκαπλάσιο των ιδίων κεφαλαίων.
- Οι προεξοφλήσεις ανά πελάτη δεν επιτρέπεται να είναι μεγαλύτερες του 25% των ιδίων κεφαλαίων
- Οι επενδύσεις σε πάγια στοιχεία απαγορεύεται να είναι μεγαλύτερη του 50% των ιδίων κεφαλαίων.
- Η μέση διάρκεια των δανειακών κεφαλαίων εταιρείας Factoring να είναι μεγαλύτερη από την αντίστοιχη των πελατών της που έχει προεξοφλήσει.

1.5.3 Είδη Factoring

i) Πλήρες Factoring:

Στην σύμβαση περιλαμβάνονται οι παρεχόμενες υπηρεσίες οι οποίες είναι η χρηματοδότηση, η ασφάλεια και η διαχείριση.

ii) Χρηματοδοτικό Factoring:

Στην σύμβαση περιλαμβάνεται μόνο η υπηρεσία χρηματοδότησης, η οποία έχει δυο μορφές

1^η : Η χρηματοδότηση διενεργείται ως απλή τραπεζική προεξόφληση συνοδευόμενη από το δικαίωμα αναγωγής την διεκδικήσει δηλαδή από την συμβαλλόμενη εταιρεία του προεξοφλήματος αν ο πελάτης δηλώνει αδυναμία στην πληρωμή.

2^η : Η χρηματοδότηση δεν συνοδεύεται από το δικαίωμα αναγωγής οπότε η εταιρεία Factoring αναλαμβάνει τον κίνδυνο μη πληρωμής του πελάτη.

iii) Factoring χωρίς χρηματοδότηση:

Η εταιρεία Factoring αναλαμβάνει τον κίνδυνο μη πληρωμής και την διαχείριση των απαιτήσεων των πελατών, αλλά όχι την προεξόφληση των οφειλών.

iv) Εγχώριο Factoring

Η άσκηση αυτού του είδους γίνεται μόνο για την εξυπηρέτηση εταιρειών εσωτερικού εμπορίου.

v) Διεθνές Factoring

Οι εγχώριες εταιρείες Factoring λόγω του πληθωρισμού των ελλειμμάτων στα ισοζυγία πληρωμών και των διακυμάνσεων των νομισμάτων αναγκάστηκαν να απευθυνθούν σε ανταποκρίτριες εταιρείες Factoring της χώρας του αγοραστή για ομαλή διεκπεραιώσει των αναγραφόμενων της συμβάσεως.

Η προσφυγή στις εταιρείες Factoring από τους εξαγωγείς πρέπει να αποφεύγεται σε ορισμένες περιπτώσεις όπου :

- Ο εξαγωγέας ενδιαφέρεται μόνο για την χρηματοδότηση ή την είσπραξη μεμονωμένων εξαγωγικών απαιτήσεων.
- Τα τιμολόγια μιας εξαγωγικής επιχειρήσεις είναι πολλά και τα ποσά τους μικρά. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την μείωση της προμήθειας η οποία δεν μπορεί να είναι κατώτατη από ένα συγκεκριμένο πόσο όπου δεν συμφέρει τον πελάτη.
- Το μεγαλύτερο μέρος των εξαγωγών μιας επιχείρησης κατευθύνεται σε χώρες όπου ο θεσμός του Factoring δεν έχει εφαρμοστεί ακόμα ή αν έχει εφαρμοστεί είναι ελλιπέστατος.

1.5.4 Παρεγόμενες Υπηρεσίες Factoring

a) Χρηματοδότηση των απαιτήσεων

Η σύμβαση με την εταιρεία Factoring προβλέπει ορισμένους τρόπους χρηματοδότησης της πωλήτριας επιχειρήσεως :

- Προκαταβολή τμήματος πριν την αποστολή των εμπορευμάτων ή εντός λίγων ημερών μετά
- Πλήρη προεξόφληση.
- Έγκαιρη είσπραξη κατά την πρόβλεψη του συμφωνητικού

Οι εναλλακτικές επιλογές εξαρτώνται από τις ανάγκες της πωλήτριας επιχειρήσεις την ευελιξία και το κόστος παροχής των υπηρεσιών της εταιρείας Factoring.

Η είσπραξη των προεξοφλημάτων μπορεί να ολοκληρωθεί εντός δύο ημερών από την κατάθεση ενός τιμολογίου.

Η επιχείρηση με τον τρόπο αυτό επιβαρύνεται με μικρό κόστος αλλά η είσπραξη γίνεται εγκαίρως και υπάρχει ικανοποιητική ρευστότητα. Όταν το Factoring χρηματοδοτεί με την μέθοδο της προεξόφλησης κρατά τους υπολειπόμενους τόκους μέχρι την ημερομηνία εξόφλησης του τιμολογίου. Επίσης κρατά ένα ποσοστό της αξίας του τιμολογίου ως εγγύηση μέχρι την οριστική είσπραξη του διότι ενδέχεται να προκύψουν αμφισβητήσεις από την πλευρά του οφειλέτη. Το ποσοστό καθορίζεται εντός της σύμβασης και δεν μπορεί να είναι ανώτερο του 10%. Το πόσο αυτό που παραστρατεί ως εγγύηση επιστρέφεται αν δεν προκύψει πρόβλημα. Η προμήθεια της εταιρείας Factoring επιβαρύνεται με Φ.Π.Α 18%

β) Ασφαλιστική κάλυψη:

Οι επιχειρήσεις που αναπτύσσονται ή εκείνες που δεν διαθέτουν σωστή οργάνωση και απουσιάζει η δυνατότητα αξιολόγησης της φερεγγυότητας των νέων πελατών επιζητούν την κάλυψη από τις εταιρείες Factoring.

Οι όροι συμφωνούνται από την εταιρεία Factoring και την επιχείρηση ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος μη πληρωμής.

Σημαντικότατος όρος είναι αυτός της ποιότητας του προϊόντος που διακινεί η επιχείρηση και θα πρέπει να μην αποστέλλεται ελαττωματικό.

Σε ορισμένες περιπτώσεις οι εταιρείες Factoring αναλαμβάνουν την κάλυψη έως και 100% των απαιτήσεων για την διασφάλιση των εισπράξεων κατά τις εξαγωγικές δραστηριότητες σε αντίθεση με τις ασφαλιστικές εταιρείες που το ποσοστό κυμαίνεται από το 80% ως 85%

γ) Διαχείριση των απαιτήσεων

Υπάρχουν επιχειρήσεις με αδυναμίες στον οργανωτικό τομέα του λογιστικού τμήματος οπότε η σύνοψη σύμβασης με μια εταιρεία Factoring είναι συμφέρουσα ώστε να αναλάβει την πλήρη παρακολούθηση των λογαριασμών των πελατών και να διενεργεί τις απαραίτητες εγγραφές στα λογιστικά της βιβλία. Η ανάληψη των καθηκόντων από μια εταιρεία Factoring ποικίλει. Παρακολουθεί τις προθεσμίες επαληθεύει τις πληρωμές υπενθυμίζει στους οφειλέτες τις υποχρεώσεις τους και διεκδικεί οφειλές.

Η διεκπεραίωση αυτών απαιτεί ικανό προσωπικό πλήρη οργάνωση και εξοπλισμό πληροφορικής προηγμένης τεχνολογίας.

Το κόστος των συντελεστών αυτών είναι πολύ μεγάλο άρα οι απώλειες είναι αναγκαίο να μειωθούν στο ελάχιστο.

Η εταιρεία Factoring με μεθόδους που εφαρμόζει αναγκάζει τους οφειλέτες να γίνουν συνεπέστεροι επικεντρώνει την προσπάθεια της στην βελτίωση της παραγωγής και στην επέκταση των πωλήσεων με σκοπό την ταχύτερη και ευέλικτη ανάπτυξη της επιχειρήσεις και στην μερική απαλλαγή από τα διοικητικά της καθήκοντα.

Αρχικά φαίνεται ότι η επιλογή μιας τέτοιας εταιρείας από μια επιχείρηση είναι αρνητική διότι κοστίζει.

Το αρχικό φαινομενικό κόστος υπερκαλύπτεται από τα έσοδα που προσφέρει με τις ενέργειες της η εταιρεία Factoring στην επιχείρηση άρα θετική μια τέτοια επιλογή.

Βεβαίως οι επιχειρήσεις δεν χάνουν την επαφή τους με τα γεγονότα που εξελίσσονται με γοργούς ρυθμούς αφού η εταιρεία Factoring παρέχει διαρκώς ενημερώσεις ακόμη και απόδειξη τρόπων τόσο για την πρόληψη όσο και την καταστολή ζημιογόνων πελατών.

1.5.5 Προϊόντα που επιδέχονται ή δεν επιδέχονται Factoring

Οι εταιρεία Factoring συνήθως επιδιώκουν την πρακτόρευση Αγάθων όπως :

Βιομηχανικά προϊόντα, διαρκή καταναλωτικά προϊόντα, έτοιμα ενδύματα, υφαντουργικά προϊόντα, υποδήματα, έπιπλα, προϊόντα μαρμάρου, προϊόντα πληροφορικής, ιατρικά, μηχανήματα κατασκευές, εκδόσεις και εκτυπώσεις, τυποποιημένα τρόφιμα και ποτά και γενικότερα αναλώσιμα υλικά.

Αντιθέτως αποφεύγουν την πρακτόρευση αγαθών που :

Διακινούνται χύμα είναι ευπαθή όπως νωπά προϊόντα έχουν υψηλό ποσοστό διαρροής και απαιτούν συντήρηση μετά την πώληση.

1.5.6 Πότε μια επιχείρηση μπορεί να χρησιμοποιήσει Factoring

Οι μικρές και οι μεσαίες επιχειρήσεις θεωρούνται οι ποιο κατάλληλες τόσο στο εγχώριο όσο και στο εξαγωγικό Factoring .

Βασική προϋπόθεση είναι ότι οι συναλλαγές πωλητού και πελατών θα βασίζονται στις αρχές της συνέπειας και της καλής πίστης.

Επίσης οι επιχειρησιακές σχέσεις διέπονται από προοπτικές ανάπτυξης και όχι ευκαιριακής συνεργασίας .

Οι ενδεδειγμένες περιπτώσεις αφορούν μακροπρόθεσμες και ανοιχτές πιστώσεις που δεν καλύπτονται από μεταχρονολογημένες επιταγές ή εγγυητικές επιστολές με αποτέλεσμα την δυσκολία χρηματοδότησης από εμπορικές τράπεζες.

1.5.7 Διεθνείς σύνδεσμοι Factoring

Στην επικερδή λειτουργία των εταιρειών Factoring είναι επιβεβλημένη η ύπαρξη ενός εκτεταμένου δικτύου πληροφοριών και συνεργασίας μεταξύ των εταιρειών.

Για τον σκοπό αυτό δημιουργήθηκαν ορισμένοι σύνδεσμοι :

i) Factors chain International:

Αποτελείται από 65 ανεξάρτητες εταιρείες Factoring που λειτουργούν σε όλο τον κόσμο.

Έχει στην διάθεση του δικό του δίκτυο δορυφορικών επικοινωνιών που εξασφαλίζει την άμεση επικοινωνία των μελών του μεταξύ τους και την διεκπεραίωση των πληρωμών χωρίς καθυστέρηση.

Ο σύνδεσμος αυτός διεκπεραιώνει το 50% του συνολικού παγκόσμιου όγκου Factoring.

ii)International Factoring :

Διαφέρει από το πρώτα σύνδεσμο μόνο στο ότι το καταστατικό του επιτρέπει μόνο σε μια εταιρεία από κάθε χώρα να είναι μέλος του

iii)Credit Factoring International :

Είναι θυγατρική αγγλικής τράπεζας συνδέεται με άλλες μεγάλες τράπεζες και λειτουργεί στις διάφορες χώρες μέσω δικτύου υποκαταστημάτων

Iv)Heller Group :

Εδρεύει στο Σικάγο της Αμερικής ανήκει σε ιαπωνική τράπεζα

Και έχει αναπτύξει δραστηριότητες σε διάφορες Ευρωπαϊκές χώρες

Για να εγγυηθεί μια εταιρεία **Factoring** ως μέλος σε κάποιον σύνδεσμο πρέπει απαραίτητως να αποδεχτεί τους κανόνες που επέβαλλε αυτός .

Στόχος των συνδέσμων είναι η ελαχιστοποίησει των προβλημάτων, νομικής φύσεως μεταξύ των μελών και η διευκόλυνση σε διεθνές επίπεδο της παροχής υπηρεσιών του Factoring.

Τέλος οι σύνδεσμοι αυτοί λειτουργούν προστατευτικά έναντι της διεισδύσεως νέων ξένων ανεξάρτητων εταιρειών Factoring με την θέσπιση ορισμένων προϋποθέσεων όπως απαραίτητο ελάχιστο ύψος μετοχικού κεφαλαίου.

1.5.8 Πλεονεκτήματα που παρέχει το Factoring στις επιχειρήσεις

1) Η εξοικονόμηση δαπανών από το κλείσιμο του τμήματος πίστεως της επιχειρήσει και η ανάθεση αυτής της δραστηριοποίησης στην εταιρεία Factoring.

Οι απαιτήσεις της επιχειρήσεις εισπράττονται μέσω της εταιρείας Factoring κατά την ημερομηνία μέσης λήψης των εισπρακτέων λογαριασμών και δίνεται η δυνατότητα οργάνωσης στο λογιστικό και νομικό τμήμα που προηγουμένως απουσίαζε.

Εξασφαλίζεται σταθερότητα στις εισροές με αποτέλεσμα μεγάλη ρευστότητα ώστε υπάρχει ευχέρεια στα επενδυτικά προγράμματα.

2) Αξιοποίηση από την επιχείρηση της εμπειρίας και τεχνογνωσίας που διαθέτει η εταιρεία Factoring της εξειδίκευσης της καλής φήμης και των γνωριμιών της .

Οι εταιρείες Factoring γνωρίζουν την εμπορική πρακτική στον παραγωγικό κλάδο που έχουν εξειδίκευση και παράλληλα γνωρίζουν την διαδικασία παραγωγής και προώθησης των πωλήσεων

Επίσης προσφέρουν στις επιχειρήσεις συμβουλευτικές υπηρεσίες έναντι αμοιβής.

3) Αξιοποίηση οικονομικών γνώσεων που διαθέτει η εταιρεία Factoring και η συμβουλευτική της ικανότητα σε θέματα σύνταξης προϋπολογισμού

δημιουργίας και παρακολούθησης ταμειακών προγραμμάτων , διατήρησης άριστου επιπέδου αποθεμάτων, ερευνάς αγοράς, marketing διαφήμισης και δημιουργίας προγράμματος προληπτικής συντήρησης και επισκευής του μηχανολογικού εξοπλισμού.

4) Η πλήρης ανάληψη ή μείωση πιστωτικών κίνδυνων και απωλειών από την εταιρεία Factoring.

Η επιτυχία αυτό έγκειται στην χρήση ανεπτυγμένου δικτύου πληροφοριών σε συνεργασία με άλλες εταιρείες Factoring σε παγκόσμιο επίπεδο.

5) Η δυνατότητα που έχουν ορισμένες επιχειρήσεις με ελλιπέστατη κεφαλαιακή διάρθρωση να αντλήσουν κεφάλαια μέσω της εταιρείας Factoring που σε αντίθετη περίπτωση θα ήταν αδύνατη.

6) Η εξασφάλιση χρηματοδότησης από την επιχείρηση που καλύπτει πραγματικές εμπορικές συναλλαγές προάγει την ταμειακή της ρευστότητα. Το όφελος είναι μεγάλο διότι περιορίζεται η χρήση ενεργών πιστώσεων και απαλλάσσεται η επιχείρηση από έγγραφη εμπράγματων ασφαλειών για την ανάληψη τραπεζικού δανείου.

7) Η εξοικονομήση κεφαλαίων και η δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν σε άλλες πιο αποδοτικές επενδύσεις όπως μαζικές αγορές και αξιοποίηση εκπτώσεων λόγω πληρωμής αγορών με μετρητά.

8) Η μεσολάβηση της εταιρείας Factoring μεταξύ βιομηχανιών και πωλητών εντός της ίδιας χώρας έχει αποτέλεσμα την παραγωγή προϊόντων καλύτερης ποιότητας και την ανάπτυξη της βιομηχανίας .

9) Η προώθηση των εξαγωγών με την καθιέρωση πιστωτικών μηχανισμών που διευκολύνουν σημαντικά την αύξηση τους παρέχοντας κίνητρα στους εξαγωγείς.

Παράλληλα προωθούνται τα προϊόντα μιας χώρας στο εξωτερικό αναβαθμίζεται το επίπεδο της στις διεθνές εμπορικές συναλλαγές.

10) Η επιχείρηση αξιολογείται όχι με την οικονομική της επιφάνεια αλλά με τις δυνατότητες που έχει στην παραγωγή και η οποία είναι με τεχνικές προδιαγραφές που έχουν ζητήσει οι συναλλασσόμενοι πελάτες της.

Άρα όταν οι επιχειρήσεις έχουν καλής ποιότητας προϊόντα και τεχνικές δυνατότητες άλλα προβλήματα στην χρηματοδότηση ενδείκνυνται μόνο με το Factoring να τα επιλύσουν.

11) Η ανάληψη από την εταιρεία Factoring πολλών υποχρεώσεων της επιχείρησης σε τρίτους και όχι μόνο αποτελεί για τον επιχειρηματία εξοικονομήσει τεράστιου χρόνου που του δίνει την δυνατότητα να τον χρησιμοποιήσει πιο παραγωγικά.

Να επικεντρωθεί δηλαδή στην παραγωγή, στην βελτίωση του προϊόντος στην προσέλκυση πελατών και στον εντοπισμό νέων ευκαιριών επιχειρηματικής δράσης.

1.5.9 Μειονεκτήματα που περιέχει το Factoring στις επιχειρήσεις

- 1) Το υψηλό κόστος χρηματοδότησης όταν τα τιμολόγια είναι πολλά αλλά η αξία τους αρκετά μικρή.
- 2) Σε ενδεχόμενη πώληση των απαιτήσεων δημιουργείται αμφισβήτηση για την κατάσταση της επιχείρησης και περιέχεται σε οικονομικές δυσχέρειες.
Συνέπεια είναι, διστακτικότητα των προμηθευτών στην χορήγηση εμπορικών πιστώσεων και αρνητικότητα των πελατών στην αγορά προϊόντων.
- 3) Όταν η εταιρεία Factoring συνδέεται μετοχικά με μια τράπεζα εφαρμόζει τις περισσότερες φορές επιθετική πολιτική εισπράξεων με κατάληψη δυσχέρεια στην σχέση της επιχείρησης με τους πελάτες.
- 4)Η μεγάλη εκχώρηση απαιτήσεων στην εταιρεία Factoring και η “τυφλή” εμπιστοσύνη από την επιχείρηση οδηγεί στην έξαρση της σε κύρια θέματα.

5)Οι οικονομικοί κίνδυνοι σε περιπτώσεις :

- Επιχειρηματικών απωλειών και μείωση του κύκλου εργασιών
- Επενδύσεων σε πάγια και όχι κυκλοφορούντα όπως τα αποθέματα με μεγάλα κονδύλια σε ρευστό.

1.5.10 Εταιρείες Factoring που δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά

Οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον χώρο του Factoring και προσφέρουν στις επιχειρήσεις τον νέο τρόπο χρηματοδότησης είναι :

Εταιρείες

- ABC FACTORS
- ΕΜΠΟΡΙΚΗ FACTORING
- MULTIFACTORING
- EFG FACTORS
- ΛΑΪΚΗ FACTORING

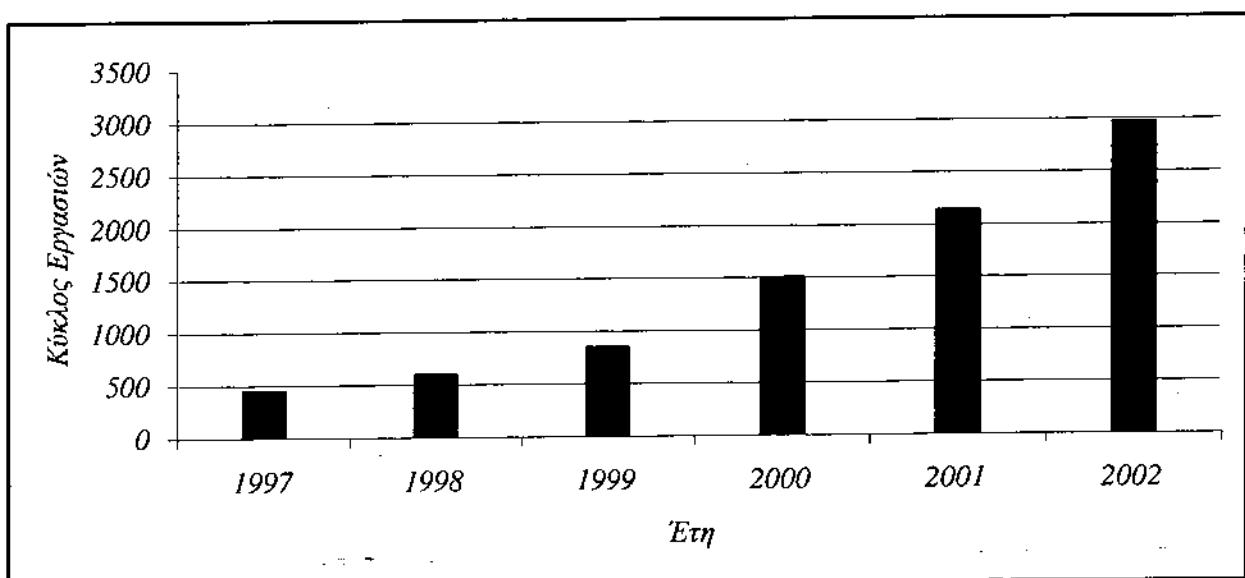
- KYPROU FACTORING
- TRAPEZA ATTIKΗS FACTORING
- NOVA BANK FACTORING

Τμήματα Τραπεζών

- ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
- HSBC
- EGNATIA
- CITY Bank
- ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε

Κύκλος εργασιών εταιρειών Factoring στην Ελλάδα (1997-2002)
(Σε εκατόμ. Ευρώ)

Έτη	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Κύκλος Εργασιών	451	596	850	1500	2134	2965
Μεταβολή (%)	-	32%	42%	76%	42%	39%

Κατάταξη εταιρειών με βάση τον κύκλο εργασιών για τα έτη 2001 και 2002

Εταιρείες Factoring	2001	2002	Ποσοστιαία Μεταβολή
ABC FACTORING	1280	1500	17%
ΕΜΠΟΡΙΚΗ FACTORING	308	410	33%

MULTIFACTORING	165	185	12%
EFG FACTORS	190	500	163%
ΛΑΪΚΗ FACTORING	88	150	70%
KYPROY FACTORING	100		
Λοιπά Τμήματα	103	120	16%
Σύνολο	2.134	2965	39%

1.5.11 οργάνωση και στελέχωση μια εταιρείας Factoring

Η οργάνωση και στελέχωση μια εταιρείας Factoring και η επικερδής λειτουργία της στηρίζεται σε :

- I. Εξειδικευμένα και έμπειρα στελέχη
- II. Ολοκληρωμένα συστήματα πληροφορικής για σωστή πληροφόρηση παρακολούθηση λογαριασμών και έλεγχο δαπανών
- III. Ισορροπία στην ανάπτυξη του εγχωρίου και διεθνούς Factoring

Τα βασικά τμήματα μιας εταιρείας Factoring καταλυπούν τις έξεις δραστηριότητες :

- 1) ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ
- 2) ΕΛΕΓΧΟΣ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ ΠΕΛΑΤΩΝ
- 3) ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΤΙΜΟΛΟΓΙΩΝ
- 4) ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΙΜΟΛΟΓΙΩΝ
- 5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ
- 6) ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

1.6 Leasing(Χρηματοδοτική Μίσθωση)

1.6.1

Στη σημερινή εποχή το leasing γνωρίζει μεγάλη ανάπτυξη ως χρηματοδοτικό μέσον για την απόκτηση παγίων στοιχείων.

Η χρηματοδοτική μίσθωση προσφέρεται σε υγιείς επιχειρήσεις με παρεμφερείς όρους με αυτούς του τραπεζικού δανεισμού χωρίς να απαιτείται η παροχή εμπράγματων εξασφαλίσεων.

Διαρκής και συνεχόμενη είναι η επιλογή αυτό του τρόπου χρηματοδοτήσεις από τις επιχειρήσεις τόσο για την απόκτηση εξοπλισμού όσο και για επαγγελματική στέγη διότι προσφέρει σημαντικά πλεονεκτήματα :

- ✓ Σε φορολογικά θέματα
- ✓ Σε θέματα ρευστότητας
- ✓ Σε ευελιξία διαδικασιών
- ✓ Σε κίνητρα που χορηγεί ο αναπτυξιακός νόμος
- ✓ Στη χρήση αφορολόγητων αποθεματικών

To leasing είναι ποιο συμφέρουσα μορφή χρηματοδότησης σε σχέση με τον τραπεζικό δανεισμό όταν :

- ✓ Υπάρχει κερδοφορία του μισθωτή
- ✓ Υπάρχει διάσταση μεταξύ των συντελεστών φυσικής και λογιστικής αποσβέσεως
- ✓ Η διάρκεια μίσθωσης είναι μικρότερη από την διάρκεια της λογιστικής αποσβέσεως
- ✓ Ο φορολογικός συντελεστής είναι υψηλότερος
- ✓ Τα μισθώματα του leasing είναι προκαταβλητέες και όχι τακτικά καταβλητέα
- ✓ Η έναρξη της μίσθωσης είναι ποιο κοντά στην λήξη της διαχειριστικής περιόδου.

Τα μισθώματα διαφέρουν ανάλογα με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία της επιχείρησης όπως : την φερεγγυότητα τις προοπτικές του κλάδου το είδος , την φύση και την άξια του περιουσιακού στοιχείου που μισθώνεται.

Οι συντελεστές αυτών των στοιχείων προσδιορίζουν το τελικό επιτόκιο με το οποίο ορίζεται το ποσό των μισθώματος.

Οι εταιρείες leasing προσφέρουν ορισμένες σημαντικές υπηρεσίες ώστε να αντεπεξέλθουν στο ανταγωνιστικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούνται.

Αυτές είναι:

- i. Το χαμηλότερο τελικό πραγματικό κόστος
- ii. Η υψηλή ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών
- iii. Η μεγάλη και λεπτομερής εξειδίκευση στον τομέα της χρηματοδότησης και ιδίως στην χρηματοδοτική μίσθωση.

Το leasing είναι η ποιο σύγχρονη μορφή μεσοπρόθεσμης χρηματοδότησης κατάλληλη για επιχειρηματίες που αναζητούν την ανανέωση, τον εκσυγχρονισμό και την επέκταση των παραγωγικών εγκαταστάσεων χωρίς να απαιτείται η διάθεση ιδίων κεφαλαίων ή προσφυγή σε δανεισμό

Ο μισθωτής πρέπει να καταβάλλει όλα τα μισθώματα ώστε να μην κινδυνεύει σε πτώχευση.

Η εταιρεία leasing αγοράζει το συγκεκριμένο πάγιο στοιχείο σύμφωνα με τις οδηγίες του μισθωτή και στην συνεχεία του το εκμισθώνει.

Επίσης διατηρεί την νομική ιδιοκτησία του συγκεκριμένου παγίου στοιχείου ενώ ο μισθωτής έχει την κατοχή και το δικαίωμα χρησιμοποίησης του .

Τα λειτουργικά έξοδα, τα έξοδα ασφάλισης φθοράς συντήρησης και όλοι οι κίνδυνοι που ενδέχεται να προκύψουν βαρύνουν τον μισθωτή.

1.6.2 Κατηγόριες Leasing

i) Άμεση μορφή :Ο πελάτης επιλέγει επαγγελματικό εξοπλισμό της αρέσκειας του και στην συνέχεια η εταιρεία leasing αγοράζει τον εξοπλισμό προκειμένου να τον εκταμίευση στον πελάτη.

Στην διαδικασία αυτή η σχέση περιλαμβάνει τον κατασκευαστή του πάγιου στοιχείου την εταιρεία Leasing που είναι ο εκμισθωτής και τον μισθωτή που χρησιμοποιεί το πάγιο στοιχείο.

Στην περίπτωση όμως που ο εκμισθωτής είναι ταυτόχρονα και ο κατασκευαστής του πάγιου στοιχείου έχουμε άμεση μίσθωση

ii)Πώληση-μίσθωση μηχανολογικού εξοπλισμού

Είναι τεχνική προώθησης των πωλήσεων κατά την οποία ο προμηθευτής του εξοπλισμού υπογράφει σύμβαση με μια εταιρεία Leasing και στην συνεχεία προσκομίζει πελάτες για την τελική αγορά μέσω της μακροπρόθεσμης ενοικίασης.

Ο προμηθευτής εισπράττει ολόκληρο το ποσό κατά την υπογραφή της συμβάσεως ενοικίασης με τον πελάτη

Όταν στην τελική σύμβαση υπεισέρχονται όροι που καθορίζονται από τις επιθυμίες των πελατών τότε έχουμε μίσθωση κατά παραγγελία

iii)Συμμετοχική ή εξισορροπητική μορφή:

Εφαρμόζεται σε πάγια πολύ μεγάλης άξιας όπως αεροπλάνα, πλοία και προϋποθέτει την σύμπραξη του πελάτη του βιομηχάνου κατασκευαστή της εταιρείας Leasing και ενός τραπεζικού οργανισμού.

Η τράπεζα διαθέτει αμέσως το τίμημα Leasing και λειτουργεί ως μεσάζοντας στην τοποθέτηση του εξοπλισμού

iv)Πώληση και επανεκμίσθωση :

Ο χρηστής κατασκευάζει ή αγοράζει το πάγιο στοιχείο το πωλεί στην εταιρεία Leasing και στην συνεχεία το ενοικιάζει από αυτήν.

Με τον τρόπο αυτό ο χρήστης εξοικονομεί χρήματα για την αντιμετώπιση άμεσων αναγκών ρευστότητας είναι και μετοχές εταιρειών με απαραίτητη προϋπόθεση να επιστρέψουν στην ιδιοκτησία του μισθωτή.

v)Διεθνής ή διασυνοριακή μορφή :

Στην μορφή αυτή η πληρωμή των μισθωτών γίνεται σε συνάλλαγμα με αποτέλεσμα να αυξάνονται οι κίνδυνοι από την διαφοροποίηση του κόστους χρήματος από χώρα σε χώρα.

Το πλεονέκτημα όμως είναι ότι ο μισθωτής απολαμβάνει φορολογικές ελαφρύνσεις και των δυο χωρών.

1.6.3 Ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο για το Leasing

Η σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης γίνεται μεταξύ ειδικευμένης εταιρίας και επιχείρησης με σκοπό την παραχώρηση έναντι μισθώματος στην επιχείρηση :

- Της χρήσης κινητού ή ακίνητου πράγματος ή και των δυο μαζί με αποκλειστικό προορισμό την επαγγελματική χρήση
- Του δικαιώματος αγοράς ή ανανέωσης της μίσθωσης για ορισμένο χρόνο.

Οι συμβαλλόμενοι έχουν την ευχέρεια να ορίσουν ότι τα δικαιώματα αγοράς μπορεί να ασκήσει και πριν την λήξη του χρόνου μίσθωσης .

Στα κινητά πράγματα περιλαμβάνονται τα αεροπλάνα τα πλοία και τα πλωτά ναυπηγήματα αποκλείονται.

Επίσης εξαιρούνται τα οικόπεδα από τα ακίνητα

Οι ειδικευμένες εταιρείες στις συμβάσεις Leasing που ιδρύονται για να δραστηριοποιηθούν στον συγκεκριμένο τομέα χρειάζονται ειδική άδεια από την τράπεζα Ελλάδος .

Απαραίτητη είναι η άδεια και για την εγκατάσταση τέτοιων εταιριών από την αλλοδαπή στην Ελλάδα.

Το καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο των εταιρειών χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το $\frac{1}{2}$ (μισό) του ελάχιστου κεφαλαίου σύστασης ανώνυμης τραπεζικής εταιρείας.

Οι μετοχές των εταιρειών Leasing είναι ονομαστικές και την εποπτεία τους την έχει η τράπεζα της Ελλάδος.

Οι συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης και οι τροποποιήσεις τους καταρτίζονται υποχρεωτικά στα ακίνητα με συμβολαιογραφικό έγγραφο και σε άλλες περιπτώσεις με ιδιωτικό έγγραφο.

Επίσης εγγράφονται στα βιβλία μεταγραφών τη περιφέρειας του μισθωμένου ακινήτου και στα μητρώα αεροσκαφών

Κατοχυρώνονται ακόμα στο βιβλίο του πρωτοδικείου Αθηνών

Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται πάντα και απαγορεύεται να είναι μικρότερη:

- Των τριών ετών για τα κινητά
- Των πέντε ετών για τα αεροσκάφη
- Των δέκα ετών για τα ακίνητα

Σε όλη την διάρκεια της σύμβασης το πάγιο στοιχείο ασφαλίζεται για κινδύνους ταχείας καταστροφής ενώ τρίτα πρόσωπα δεν μπορούν να ασκήσουν κυριότητα ή εμπράγματα δικαιώματα

Η σύμβαση λύεται σε περίπτωση πτώχευσης του μισθωτή και το πάγιο στοιχείο περιέχεται στην δικαιοδοσία της εκμισθώτριας εταιρείας χωρίς κανέναν περιορισμό.

Για τον καθορισμό του μισθώματος και του αντίτιμου της αγοράς του πάγιου από τον μισθωτή επιτρέπεται η συνομολόγηση ρητρών επιτοκίου ή είδους ή αξίας συναλλάγματος.

Σε περίπτωση αγοράς του μισθώματος πριν παρέλθει η διετία από την έναρξη της μίσθωσης ο μισθωτής οφείλει να καταβάλει όλους τους φόρους και επιβαρύνσεις υπέρ δημοσίου.

Απαλλάσσονται από κάθε φόρο και εισφορά εκτός από το φόρο εισοδήματος και τον Φ.Π.Α τα μισθώματα και το αντίτιμο πώλησης στον μισθωτή των μισούμενων πραγμάτων.

Τα μισθώματα που καταβάλλονται προς τις εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης θεωρούνται λειτουργικές δαπάνες και εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα του μισθωτή

Οι εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης έχουν δικαίωμα να διενεργηθούν αποσβέσεις στα ακίνητα πράγματα σε ίσα μέρη ανάλογα με τα έτη διάρκειας της σύμβασης και στα κινητά σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Ο μισθωτής μπορεί να μεταβιβάσει δικαιώματα και υποχρεώσεις από συμβάσεις Leasing σε τρίτα πρόσωπα υστέρα από έγγραφο συναινέσεως της εκμισθώτριας εταιρείας.

Σε ενδεχόμενο θάνατο του μισθωτή τον διαδέχονται οι κληρονόμοι του με την προϋπόθεση ότι συντρέχουν στο πρόσωπο τους οι όροι σύμβασης και αφού καταβλήθει ο φόρος κληρονομιάς. Σε αντίθετη περίπτωση λύεται η σύμβαση. Με νόμο του κράτους θεσπίζεται η επιδότηση για απόκτηση καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού και λοιπού εξοπλισμού χρηματοδότηση Leasing. Η χρηματοδότηση αυτή απαλλάσσεται φορολογικά μερικώς ή ολικώς και επιδίωξη του κράτους είναι η οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη.

Επίσης στον συγκεκριμένο νόμο οι συμβάσεις δανεισμού από τις τράπεζες με εταιρίες Leasing και οι συμβάσεις εταιρειών Leasing με ξένες προμηθευτές απαλλάσσονται από κάθε φόρο ή τέλος.

Ακόμη δίνεται η δυνατότητα στις εταιρείες Leasing να εκτοπίζουν τις καθυστερούμενες όφειλες.

Επιτρέπεται να καταρτίζουν ειδικό αποθεματικό κατάληψης επισφαλών απαιτήσεων με την κράτηση από τα καθαρά έσοδα ποσού που αντιστοιχεί στο 2% των εισπράξεων στο τέλος κάθε έτους μισθωμάτων.

1.6.4 Leasing και ακίνητα

Η χρηματοδοτική μίσθωση σύμφωνα με τον νόμο δεν περιλαμβάνει στην σύμβαση ακίνητων την ενσωμάτωση του οικοπέδου.

Το γεγονός αυτό οδηγεί σε αναζήτηση άλλων πηγών χρηματοδοτήσεις για την κάλυψη της αξίας του αφού ο ιδιοκτησιακός διαχωρισμός του κτηρίου από το οικόπεδο δεν μπορεί να αποφευχθεί.

Η εξαίρεση του οικοπέδου αποτελεί τροχοπέδη στην ανάπτυξη πολλών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με αυτό όπως η δημιουργία υπαίθριων χώρων στάθμευσης και η αξιοποίηση γεωργικών εκτάσεων.

Σε οικόπεδα, γήπεδα, και αγρούς είναι κανόνος δεν υπολογίζονται αποσβέσεις επομένως η ένταξη τους στις συμβάσεις χρηματοδοτικής μισθοδοτικής μίσθωσης θα έρθει σε αντίθεση με τον κανόνα αφού θα πρέπει να διενεργούνται αποσβέσεις.

Στις διατάξεις του νόμου επίσης δεν περιλαμβάνεται το δικαίωμα σε μια επιχειρήσει να αποχωρισθεί την ιδιοκτησίας του ακίνητου αλλά διατηρεί την χρήση του.

Αν υπήρχε η δυνατότητα η επιχείρηση θα επανεισέπρατε τα έξοδα κατασκευής του ακινήτου και θα τα χρησιμοποιούσε ως κεφάλαιο κίνησης ή για άλλους επενδυτικούς σκοπούς.

Με τις ισχύουσες όμως διατάξεις ο ενοικιαστής υποχρεούται να πληρώνει φόρο μεταβίβασης που κυμαίνεται στο 12% με 13%

Ένα εμπόδιο ακόμη για την εφαρμογή του Leasing στα ακίνητα αποτελεί η αδυναμία ανασκευής ή επέκτασης του μισθωμένου ακίνητου γιατί η άδεια οικοδόμησης εκδίδεται στο όνομα του ιδιοκτητού.

Τέλος ένα όνομα ακόμη πρόβλημα εντοπίζεται στην αναπροσαρμογή της αξίας των καλυπτόμενων από συμβάσεις Leasing ακινήτων.

Επομένως, χρειάζεται ουσιαστική αντιμετώπιση στις φορολογικής δυσχέρειας για να μπορέσει ο νέος χρηματοδοτικός τρόπος της μίσθωσης να είναι ανταγωνιστικός σε διεθνές επίπεδο ώστε η χώρα μας να γίνει πιο ελκυστική για τις ξένες επιχειρήσεις που επιθυμούν την εγκατάσταση τους στην Ελλάδα .

1.6.5 Πλεονεκτήματα που παρέχει το Leasing στις επιχειρήσεις

- 1) Εξοικονόμηση κεφαλαίων η επένδυση μέσω Leasing αφήνει ανέπαφα τα κεφάλαια του επιρρηματικού και την πιστοληπτική του ικανότητα για άλλες αποδοτικότερες τοποθετήσεις.
- 2) Βελτίωση της κεφαλαιακής συγκράτησης της επιχείρησης.
- 3) Κάλυψη της επιχείρησης στις συνεχόμενες αυξήσεις της τιμής των κεφαλαιουχικών αναγκών με αποτέλεσμα την δημιουργία ταμειακών προγραμμάτων όπου το μίσθωμα και η λειτουργία του μηχανήματος συμβαδίζουν μα την τιμή αντικατάστασης του
- 4) Προγραμματισμός στις καταβολές των μισθωμάτων ώστε να καταβάλλονται σύμφωνα με τα ταμειακά προγράμματα της εταιρείας διευκολύνοντας την ρευστότητα της.
- 5) Αύξηση της αποδοτικότητας.
- 6) Εξάλειψη αρνητικών επιπτώσεων στην παραγωγικότητα αφού ο σύγχρονος μηχανολογικός εξοπλισμός αντεπεξέρχεται και παρακολουθεί τις ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις.
- 7) Αποφυγή δαπανών για συντήρηση μηχανημάτων χαμηλής υπολειμματικής αξίας αφού υπάρχει η δυνατότητα αντικαταστάσεις τους πριν φτάσουν σε αυτό το σημείο.

8) Ενίσχυση των δυνατοτήτων και ανταπόκριση στις ανάγκες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

9) Ελάττωση των προς φορολογία κερδών αφού το μίσθωμα αποτελεί έξοδο για την επιχείρηση και εκπίπτει φορολογικά

10) Σταθερότητα επιτοκίου σε αντίθεση με αυτό του δάνειου που κυμαίνεται ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς χρήματος.

11) Δεν απαιτούνται πρόσθετες εγγυήσεις όπως στα δάνεια με υποθήκες ή προσημειώσεις. Αρκεί η προκαταβολή μερικών μισθωμάτων.

12) Απαλλαγή από φορολογικές επιβαρύνσεις σε αντίθεση με τα δάνεια.

13) Ταχύτητα στην διαδικασία διεκπεραίωσης της αίτησης σε αντίθεση με την χορήγηση δανείου που είναι περισσότερο χρονοβόρα.

14) Αποκομιδή πολλών πλεονεκτημάτων από τα κίνητρα που προσφέρει ο νόμος για τις επενδύσεις που προέρχονται από την χρηματοδότηση του στο Leasing

1.6.6 Μειονεκτήματα που περιέχει το Leasing για τις επιχειρήσεις

1)Ο μισθωτής την υπολειμματική αξία στο τέλος της περιόδου μίσθωσης ενώ αν το είχε αγοράσει με δάνειο θα ήταν ιδιοκτήτης.

Αυτό γίνεται και από τον μισθωτή να αγοράσει δηλαδή το πάγιο καταβάλλοντας την ρήτρα στο τέλος της περιόδου οποία συνήθως είναι χαμηλής αξίας.

2)Ενδεχόμενη διαμόρφωση μισθωμάτων σε υψηλά επίπεδα λόγω :

- Ύπαρξης υψηλών επιτοκίων στον τραπεζικό δανεισμό
- Απουσίας ανταγωνιστικών δυνάμεων στην αγορά.

3)Η καθυστέρηση της εγχώριας βιομηχανικής ανάπτυξης. Οι πολυεθνικές εταιρείες Leasing με διάφορος τρόπους επιδιώκουν αυτή την καθυστέρηση για να εισάγουν μηχανήματα και να προσφέρουν οι ίδιες χρηματοοικονομικές ανέσεις.

1.6.7 Εταιρείες Leasing που δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά

Στην Ελλάδα οι εταιρείες Leasing που λειτουργούν είναι θυγατρικές τραπεζών και είναι

- ALPHA LEASING A.E
- ATE LEASING A.E

- KYTROIY LEASING
- EONIKH LEASING
- EFG EYROBANK
- PEIRAIOS LEASING
- GENIKH LEASING
- ATTIKH LEASING
- LAIKH LEASING
- EGNATIA LEASING
- PROBANK LEASING

Από τις εταιρείες αυτές μόνο η alp^{ha} και η Πειραιώς είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αττικής (X.A.A)

Κλάδος	Έτος	Ποσοστό
Μηχανημάτων & Βιομηχανικών Εγκαταστάσεων	2002	34,40%
Ακινήτων	2002	28,20%
Μεταφορικών Μέσων	2002	25,70%
H/Y & Μηχανημάτων γραφείου	2002	5,70%
Λοιπών Υπηρεσιών	2002	6,00%

Ο κλάδος των Μεταφορικών Μέσων και το 25,75 που κατέχει επιμερίζεται σε επαγγελματικά αυτοκίνητα(16,2%) επιβατικά αυτοκίνητα(9,5%)

Το LEASING στην Ελλάδα καλύπτει το 9,8% των ετήσιων νέων επενδύσεων σε κινητά πάγια ιδιωτικού τομέα ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στην Ευρώπη κυμάνετε στο 20%. Εκτιμηση ειδικών είναι η ανάπτυξη του LEASING μέσα όμως σε ένα ανταγωνιστικό “κλίμα”

1.6.8 Εταιρείες LEASING οι υπηρεσίες που προσφέρουν

Εταιρεία	Υπηρεσίες
Kύπρου Leasing	LEASING Εξοπλισμού sale And lease back, LEASING
	Ακίνητων,ιατρικό Leasing,Leasing σταθερών μισθωμάτων vendor Leasing
Eγνατία Leasing	Κλασικό Leasing , Leasing αυτοκίνητων ,χρηματοοικονομική αναδιοργάνωση ισολογισμού Leasing

	επενδυτικών κινήτρων Leasing εξαγορών συγχωνεύσεων εταιρειών.
Εμπορική Leasing	Διάφορες Υπηρεσίες Leasing
Εθνική Leasing	Χρηματοδοτική μίσθωση κινητού εξοπλισμού χρηματοδοτική μίσθωση ακίνητων sale and lease back
Eyrobank Leasing	Direct Leasing κινητών και ακίνητων πώληση και επαναμίσθωση κινητών και ακίνητων αναπτυξιακό Leasing, Vendor Leasing
Probank Leasing	Leasing κινητού εξοπλισμού Leasing ακίνητων sale and lease back,Leasing επαγγελτικών οχημάτων Leasing λοιπών μεταφορικών μέσων vendor Leasing,Operating Leasing.
Laiki Leasing A.E	Leasing ακινήτων.
Πειραιώς Leasing	Leasing επιβατικών αυτοκίνητων
Πειραιώς χρηματοδοτικές	Απλή χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτου sale lease back φορολογικό Leasing , Leasing επιβατικών αυτοκίνητων , μίσθωση επαγγελματικών αυτοκίνητων Vendor
Μισθώσεις A.E	Leasing. Leasing Επενδυτικών κινήτρων, Leasing χρηματοοικονομικής Αναδιάρθρωσης ισολογισμών
Alpha Leasing	Απλή μίσθωση, sale and lease back ,vendor leasing
Ate Leasing	χρηματοδοτική μίσθωση sale and lease back Διεθνής μίσθωση κοινοπρακτική μίσθωση Leasing ακίνητών
Γενική Leasing back	Απλή μίσθωση sale and lease back
Aspis leasing	vendor Leasing direct leasing, vendor leasing

1.6.9 Τι πρέπει να γνωρίζει ο μισθωτής σε μια σύμβαση Leasing ακίνητου, ποια τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα από την πώληση-μίσθωση ακινήτων

Για την διασφάλιση των συμφερόντων του μισθωτή σε μια σύμβαση Leasing ακίνητου αυτός θα πρέπει να γνωρίζει ότι :

- 1)Η άξια οικοπέδου δεν μπορεί να συμπεριληφθεί στην υπολειμματικοί άξια της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης
- 2)Εκπίπτει φορολογικά μόνο το ποσοστό του μισθώματος που αντιστοιχεί στο κτίριο και όχι εκείνο που αντιστοιχεί στο οικόπεδο
- 3)Στις αποδείξεις του μισθώματος η εταιρεία Leasing οφείλει να διαχωρίζει το μίσθωμα του κτιρίου και το μίσθωμα του οικοπέδου να αναγράφεται δηλαδή το ακριβές πόσο που μπορεί να εκπέσει φορολογικά.
- 4)Το Leasing μπορεί να γίνει μόνο σε υπάρχον κτίριο.
- 5)Δεν μπορεί να γίνει χρηματοδοτική μίσθωση σε ήδη μισθωμένα κτίρια
- 6)Δεν επιτρέπεται Leasing σε ακίνητα για χρήση που δεν επιτρέπεται η πολεοδομία.
- 7)Η σύμβαση Leasing πρέπει να μεταγράφεται στο υποθηκοφυλακείο. Το έξοδο αυτό περιλαμβάνεται στο συνολικό μίσθωμα και η εξόφληση του γίνεται στο πρώτο μίσθωμα. Το πόσο αυτό εκπίπτει φορολογικά.
- 8)Τα έξοδα μεταγραφής παραλαμβάνονται στο συνολικό κόστος της σύμβασης και επιβαρύνουν εξολοκλήρου τον μισθωτή. Για τα έξοδα αυτά ο μισθωτής απαλλάσσεται φορολογικά.
- 9)Το Leasing για αγροτικές εκτάσεις απαλλάσσεται πλήρως από τον φόρο μεταβίβασης.
- 10)Το Leasing ακινήτου μπορεί να πραγματοποιηθεί και με ρήτρα ξένου νομίσματος με απόφαση της τράπεζας Ελλάδος.

Οι επιχειρήσεις που κάνουν χρήση της πώλησης και της επαναμίσθωσης επιδιώκουν να εξοικονομήσουν ρευστό διαθέσιμο ή να προβούν σε άλλες ενέργειες όπως αποπαγιοποίηση ή αποεπένδυση των περιουσιακών τους στοιχείων ώστε να βελτιώσουν την εικόνα του ισολογισμού και να αποκτήσουν κεφάλαια κινήσεως.

Με τον τρόπο αυτό έχουν την δυνατότητα χρηματοδότησης του 100% της εμπορικής αξίας του ακινήτου και την εξασφάλιση των υψηλότερων κεφαλαίων τα οποία η επιχείρηση έχει την δυνατότητα να τα χρησιμοποιήσει για παραγωγικές δραστηριότητες.

Τέλος τα μισθώματα επί του κτιρίου εκπίπτουν κατά ολόκληρο το πόσο από το φορολογικό εισοδημα της επιχείρησης.

Από την πώληση και επαναμίσθωση τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν είναι :

- 1)Αμέση βελτίωση της ρευστότητας της επιχείρησης
- 2)Εξυγίανση της διάρθρωσης του ισολογισμού
- 3)Μέσω των μισθωμάτων επιτυγχάνεται επιμήκυνση των αποσβέσεων του ακινήτου υπέρ της επιχείρησης.
- 4)Οι υπεράξιες στην εμπορική αξία του ακινήτου που προκύπτουν ζημίες προηγούμενων χρήσεων
- 5)Η δομή των μισθωμάτων της χρηματοδοτικής μίσθωσης δίνει την δυνατότητα πρόβλεψης στην κατάρτιση των προϋπολογισμών
- 6) Προσαρμογή των μισθωμάτων στα μέτρα των ταμειακών Ροών της επιχείρησης.
- 7)Πλήρης απαλλαγή φορολογίας στα μισθώματα που καταβάλλονται στο κτίριο και όχι στο οικόπεδο
- 8)Αποφυγή αυξήσεων λόγω του πληθωρισμού του ενοικίου από τον ιδιοκτήτη και ενδεχόμενη έξωση λόγω ιδιοχρησίας.
- 9)Εξαιρέσει από την υποχρέωση αναπροσαρμογής της αξίας του ακινήτου και καταβολή φόρου σε όλη την διάρκεια της σύμβασης Leasing .

1.6.10 Leasing και Λογιστική

Η Χρηματοδοτική μίσθωση στα Βιβλία του μισθωτή καταχωρείται ως περιουσιακό στοιχείο και ως υποχρέωση.

Το πόσο που καταχωρείται είναι το χαμηλότερο μεταξύ της πραγματικής αξίας της μισθωμένης ιδιοκτησίας και της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων.

Η περούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων περιλαμβάνει και το ποσό που θα πληρώσει ο μισθωτής όταν ασκήσει το δικαίωμα αγοράς.

Η χρηματοδοτική μίσθωση περιλαμβάνει την δαπάνη αποσβέσεως του μισθωμένου στοιχείου και ένα χρηματοδοτικό βάρος.

Η μέθοδος αποσβέσεως για την μίσθωση πρέπει να είναι όμοια με την μέθοδο που ακολουθεί η επιχείρηση για την απόσβεση άλλων παρόμοιων στοιχείων. Το έξodo που επιβαρύνει την επιχείρηση σε κάθε χρήση είναι η διαφορά της αρχικής υποχρέωσης με τα πραγματικά μισθώματα που πληρώνει κατά διαστήματα.

Στα βιβλία του εκμισθωτή το μισθωμένο στοιχείο παίρει να θεωρείται περιουσιακό του στοιχείο και λογιστικά καταχωρείται ως απαίτηση με ποσό ίσο με την καθαρή επένδυση στην μίσθωση.

Με την είσπραξη των μισθώσεων ένα μέρος πιστώνεται στην απαίτηση και το υπόλοιπο θεωρείται έσοδο.

1.6.11 Ο νέος τρόπος αποσβέσεων

Οι μέθοδοι που ισχύουν για τον υπολογισμό αποσβέσεων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων ήταν η σταθερή και η φθίνουσα.

Η μέθοδος ισχύει σήμερα είναι αυτή των συντελεστών.

Για τον υπολογισμό των αποσβέσεων κάθε πάγιου στοιχείου καθορίζονται δύο συντελεστές ένας ανώτερος και ένας κατώτερος.

Οι συντέλεσες αφορούν όλες τις επιχειρήσεις ανεξάρτητα από το αντικείμενο εργασιών τους και η διενέργεια αποσβέσεων είναι υποχρεωτική κάθε έτος.

Για τα νέα πάγια περιουσιακά στοιχεία η απόσβεση αρχίζει από τον μήνα που χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία και υπολογίζεται σε τόσα δωδέκατα όσοι και οι μήνες μέχρι το τέλος της περιόδου.

Οι αποσβέσεις που διενεργούνται δεν μπορούν να είναι μεγαλύτερες από την αξία κτήσης ή την αναπροσαρμοσμένη αξία του αποσβεστέον πάγιου περιουσιακού στοιχείου.

Η αξία των πάγιων στοιχείων που η αξία κτήσης τους είναι μέχρι 600€ αποσβένονται εξ ολοκλήρου εντός της χρήσης κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά.

Ο χρονικός ορίζοντας της απόσβεσης δεν καθορίζεται αλλά προκύπτει από τα χρόνια που απαιτούνται για την συμπλήρωση του 1005 της επένδυσης.

Ο επιχειρηματίας πρέπει να δηλώσει από την αρχή ποιον από τους δύο συντελεστές θα χρησιμοποιηθεί για την απόσβεση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων του.

1.6.12 Διαδικασία που απαιτείται για την χορήγηση Leasing

Οι εταιρείες Leasing πριν την σύναψη της συμφωνίας συγκεντρώνουν τις απαιτούμενες πληροφορίες και εξετάζουν με μεγάλη προσοχή το ιστορικό, τη συνέπεια, την βιωσιμότητα, την πιστοληπτική ικανότητα των μελλοντικών πελατών και την χρησιμοποίηση της χρηματοδοτικής μίσθωσης για παραγωγικούς σκοπούς.

Επίσης, ελέγχουν τα περιουσιακά στοιχεία των επιχειρηματιών και οι πιστοδοτικές υπηρεσίες της εταιρείας θα πρέπει να δώσουν την έγκριση για το αν:

- Θα υπάρχει η δυνατότητα με βάση το ταμειακό πρόγραμμα του μισθωτή εμπρόθεσμους πληρωμής των μισθωμάτων
- Η συγκεκριμένη επένδυση θα αυξήσει ουσιαστικά και πόσο τα έξοδα της επιχείρησης ώστε να επαρκούν για την πλήρη κάλυψη των μισθωμάτων και να αφήνουν κάποιο σημαντικό κέρδος.
- Η επιχείρηση θα είναι σε θέση να αντιμετωπίσει αστάθμητους παράγοντες που μπορεί να δημιουργηθούν από συναλλαγματικούς κινδύνους από άνοδο των επιτοκίων και από περιορισμούς στην πίστωση.
- Το περιουσιακό στοιχείο είναι καλής ποιότητας εύκολα εκποιήσιμο και υπάρχει συμφωνία επαναγοράς του από τον προμηθευτή.

Έτσι σχηματίζεται μια ολοκληρωμένη εικόνα για την κατάσταση της επιχείρησης και την μελλοντική της πορεία ώστε οι εταιρείες Leasing να αποφεύγουν την ανάληψη κινδύνων που μπορεί να αποφέρουν σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις σε αυτές.

Επομένως, η χρηματοδοτική μίσθωση δεν ενδείκνυται για την χρηματοδότηση επιχειρήσεων που βρίσκονται στην φάση ανάπτυξης και εισόδου του προϊόντος της επιχείρησης στην αγορά.

1.6.13 Υποχρεώσεις μισθωτή και εταιρείες Leasing

Η ισχύουσα νομοθεσία προβλέπει ότι ο μισθωτής σε όλη την διάρκεια της χρηματοδοτικής μίσθωσης υποχρεούται:

- 1) Να παρέχει όλα τα έγγραφα ή στοιχεία στην εταιρεία που να αποδεικνύουν ότι ο μισθωτής τηρεί όλες τις διατάξεις της νομοθεσίας.
- 2) Να γνωστοποιεί στην εκμισθώτρια εταιρεία εγγράφως και άμεσα οποιαδήποτε μεταβολή της νομικής, οικονομικής ή περιουσιακής του κατάστασης
- 3) Να τηρεί τα νόμιμα λογιστικά και λοιπά βιβλία και στοιχεία.
- 4) Να υποβάλλει στην εκμισθώτρια εταιρεία της ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του και να της παραδίδει μηνιαία ισοζυγία αν ζητηθούν.

- 5) Να μην μετασχηματίσει ή μεταβάλει την μορφή το σκοπό την επωνυμία και οποιαδήποτε άλλο στοιχείο.
- 6) Να ενημερώσει την εταιρεία για κάθε αλλαγή στα περιουσιακά του στοιχεία που έχει δεσμεύσει ή συνδέσει με την σύμβαση που έχει υπογράψει.
- 7) Σε περίπτωση πτώχευσης του μισθωτή λύεται η σύμβαση και επέρχονται οι συνέπειες της καταγγελίας της σύμβασης.
- 8) Όταν λήξει η σύμβαση τότε ο μισθωτής μπορεί να δηλώσει εγγράφως προς την εκμισθώτρια εταιρεία την ανανέωση της χρηματοδοτικής μίσθωσης με νέο μίσθιμα ή την εξαγορά του ακινήτου. Ο περιορισμός είναι 60 ημέρες πριν λήξει η σύμβαση
- 9) Ο μισθωτής οφείλει να καταβάλλει το μίσθιμμα στην διάρκεια που έχει συμφωνηθεί εγκαίρως.

Αν δεν καταβληθεί εγκαίρως το μίσθιμμα προσαυξάνεται με τόκους υπερημερίας ο οποίος καθορίζεται από την τράπεζα της Ελλάδος.

Η εταιρεία χρηματοδοτικής μίσθωσης υποχρεούται :

- 1) Να δίνει σε κάθε πελάτη της ένα αντίγραφο της σύμβασης και να αποστέλλει τα τιμολόγια μισθωμάτων με την συχνότητα που έχει συμφωνηθεί
- 2) Το τίμημα αγοράς πριν από την λήξη της μίσθωσης θα πρέπει να αναφέρεται σε όλες τις συμβάσεις που θα εμφαίνεται το προεξοφλητικό επιτόκιο.
- 3) Να γνωστοποιεί το ύψος του νέου μισθώματος εγγράφως με οποιοδήποτε τρόπο.
- 4) Να ενημερώνει τον επιχειρηματία με έγκυρο τρόπο αν τον συμφέρει η χρηματοδοτική μίσθωση για την εκάστοτε επένδυση.

1.6.14 Πότε καταγγέλλεται μια σύμβαση Leasing και από πού προέρχονται τα κέρδη της εταιρείας Leasing.

Η εταιρεία Leasing έχει το δικαίωμα να καταγγείλει την σύμβαση όταν:

- 1) Ο μισθωτής καθυστερεί πάνω από τριάντα ημέρες την καταβολή του μισθώματος ή άλλη οφειλή που σχετίζεται με τους όρους της σύμβασης. Στην περίπτωση αυτή ο μισθωτής υποχρεούμαι να καταβάλλει τόκους Υπερημερίας.
- 2) Ο μισθωτής αθετήσει οποιονδήποτε όρο και συμφωνία που περιλαμβάνεται στην κάθε σύμβαση.
- 3) Ο μισθωτής μεταβιβάσει την επιχείρηση του σε ποσοστό μεγαλύτερο του 50% ή στην περίπτωση αλλαγής της σύνθεσης της διοίκησης της επιχείρησης.
- 4) Ο μισθωτής δεν πληρώνει την οφείλει του.

- 5) Σφραγιστούν επιταγές του μισθωτή διαμαρτυρηθούν γραμμάτια ή συναλλαγματικές από την μη πληρωμή τους από τον μισθωτή.
- 6)-Λύεται ή μετατρέπεται η επιχείρηση του μισθωτή χωρίς συναίνεση της εκμισθώτριας εταιρείας

Τα κέρδη μια εταιρείας χρηματοδοτικής μίσθωσης διεθνώς προέρχονται :

- 1) Από την διαφορά στο επιτόκιο που δανείζει και δανείζεται επί του συνόλου των χορηγήσεων
- 2) Από τα έσοδα που προέρχονται από πώληση παλαιών μηχανημάτων, ανανεώσεις μισθωμάτων, αντικαταστάσεις μηχανημάτων και εκπτώσεις για μαζικές αγορές μηχανημάτων ή πληρωμές τοις μετρητοίς.
- 3) Από την καθυστέρηση στην απόδοση των λογαριασμών που εισπράττει με τόκους υπερημερίας κ.λ.π
- 4) Από την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών και συμβουλών στους πελάτες της έναντι αμοιβής .
- 5) Από την ασφάλιση και συντήρηση των μισούμενων μηχανημάτων μέσω των θυγατρικών εταιρειών που συνεργάζεται η εταιρεία Leasing .

1.7 Franchising (Δικαιοχρησία)

1.7.1 Γενικά στοιχεία

Η δικαιοχρησία αποτελεί ένα σύστημα για την διανομή αγαθών και υπηρεσιών στον τελικό καταναλωτή.

Ο ιδιοκτήτης ενός κατοχυρωμένου προϊόντος που ονομάζεται δικαιοπάροχος παραχωρεί σε ένα τρίτο επιχειρηματία τον δικαιούχο το δικαίωμα να ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα για ένα προκαθορισμένο χρονικό διάστημα με συγκεκριμένους στόχους σε μια συγκεκριμένη περιοχή χρησιμοποιώντας τις μεθόδους που έχει αναπτύξει ο δικαιοπάροχος.

Σε αντάλλαγμα ο δικαιοδόχος καταβάλλει στον δικαιοπάροχο ένα τίμημα με την μορφή αμοιβής και περιοδικές προμήθειες.

Ο δικαιοδόχος με το κεφαλαίο που εισφέρει εξασφαλίζει την τοποθεσία την κατασκευή ή διαμόρφωση και τον εξοπλισμό του καταστήματος και ακολούθως αναπτύσσει την μονάδα με την καθοδήγηση του δικαιοπαρόχου . Ο δικαιοπάροχος προμηθεύει τα προϊόντα όλες τις υπηρεσίες και εφοδιάζει τον δικαιοδόχο με την τεχνογνωσία , τα πρότυπα λειτουργίας της επιχείρησης , την αρχική εκπαίδευση και την συνεχή υποστήριξη.

Ο δικαιοδόχος εξασφαλίζει το αρχικό κεφάλαιο από ιδίους πόρους ή ενίσχυση από τον δικαιοπάροχο ή άλλους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς. Ο δικαιοπάροχος έχει την ιδιοκτησία και την διαχείριση του καταστήματος-ως ανεξάρτητη επιχειρηματική μονάδα και η λειτουργία της διέπεται από όρους που καθορίζονται στο συμφωνητικό δικαιοχρησίας .

Η αρχή πάνω στην οποία στηρίζεται το Franchising είναι ότι ο δικαιοδόχος ακολουθεί ένα συγκεκριμένο τρόπο λειτουργίας που έχει ήδη δοκιμαστεί από τον δικαιοπάροχο. Συνεπώς ο δικαιοπάροχος δεν έχει την ελευθερία να αποφασίσει μόνος του για θέματα που σχετίζονται με την επιχείρηση.

Franchising, λοιπόν, ορίζεται η συμφωνία με την οποία μια επιχείρηση παραχωρεί σε άλλη επιχείρηση έναντι αμοιβής το δικαίωμα εκμεταλλεύσεις της ιδιοκτησίας της με σκοπό την παραγωγή και εμπορία προϊόντων ή υπηρεσιών.

1.7.2 Τύποι Franchising

Οι βασικοί τύποι Franchising είναι:

- i. Franchising εμπορικού σήματος ή διανομής
- ii. Franchising επιχειρηματικού συστήματος.

Στην χώρα μας διαδεδομένη είναι η δεύτερη μορφή του Franchising. Το Franchising επιχειρηματικού συστήματος είναι το σύστημα που χαρακτηρίζεται από μια ολοκληρωμένη εμπορική σχέση μεταξύ δικαιοπάροχου και δικαιοδόχου.

Η συμφωνία περιλαμβάνει το προϊόν, την υπηρεσία, το εμπορικό σήμα την επιχειρηματική ιδέα τον εμπορικό σχεδιασμό τα πρότυπα διαδικασίας έλεγχου και το πλαίσιο συνεχούς υποστήριξης και καθοδήγησης.

Το Franchising εμπορικού σήματος ή διανομής είναι το σύστημα όπου ο προμηθευτής συνάπτει συμφωνίες με περιορισμένο αριθμό επιλεγμένων εμπόρων στην ίδια περιοχή.

Οι συμφωνίες επιλεκτικής επιλογής περιορίζουν τον αριθμό των συγκεκριμένων διανομών και απαγορεύουν τις πωλήσεις προς μη εγκεκριμένους διανομείς.

Η επιλεκτική διανομή χρησιμοποιείται πάντα για την διανομή τελικών προϊόντων συγκεκριμένου εμπορικού σήματος.

Αποτέλεσμα είναι να προκύψουν ορισμένοι κίνδυνοι που θα βλάπτουν τον ανταγωνισμό όπως: η μείωση του ενδοσηματικού ανταγωνισμού η διευκόλυνση αθέμιτων συμπράξεων μεταξύ προμηθευτών και αγοραστών σε συσσώρευση προβλημάτων στην αγορά.

1.7.3 Κατηγορίες Franchising

i. Franchising Διανομής

Ο δικαιοδόχος πωλεί σε τελικούς καταναλωτές προϊόντα μέσα σε καταστήματα που φέρει τα διακριτικά γνωρίσματα του δικαιοπαρόχου.

Τα προϊόντα δεν είναι απαραίτητο επάνω τους να φέρουν το σήμα του δικαιοπαρόχου.

Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται εκτεταμένο δίκτυο διανομής του προϊόντος του δικαιοπαρόχου και χαμηλού κόστους διαφήμισης.
Παράδειγμα αυτής της κατηγόριας είναι γνωστές αλυσίδες καφέ-παγωτού.

ii. Franchising Υπηρεσιών

Ο δικαιοδόχος παρέχει υπηρεσίες σε τελικούς καταναλωτές χρησιμοποιώντας το διακριτικό γνώρισμα την εμπορική επωνυμία και το σήμα του δικαιοπαρόχου ακολουθώντας τις οδηγίες τις προδιαγραφές και τα πρότυπα του δικαιοπαρόχου.

Παράδειγμα αυτής της κατηγόριας είναι γνωστές αλυσίδες ξενοδοχείων και εταιρείες ενοικίασης αυτοκινήτων.

iii. Βιομηχανικό Franchising

Ο δικαιοπάροχος εκμεταλευεται την τεχνογνωσία του και σήμα του. Παρέχει την άδεια του στον δικαιοδόχο να παράγει ή να μεταποιεί προϊόντα ακολουθώντας τις υποδείξεις του και έπειτα να τα πουλά χρησιμοποιώντας το σήμα του.

Παράδειγμα αυτής της κατηγόριας είναι εταιρείες εμφιαλώσεις ποτών και αναψυκτικών.

iv. Miktó Franchising

Η κατηγόρια αυτή συνδυάζει όλες τις προηγμένες μορφές Franchising.

Τέτοιες περιπτώσεις είναι η πώληση καλλυντικών σε συνδυασμό με την παροχή υπηρεσιών αισθητικής η παροχή εκπαίδευσης πάνω στους Η/Υ σε συνδυασμό με την πώληση Η/Υ η διδασκαλία ζένων γλωσσών σε συνδυασμό με την πώληση βιβλίων.

1.7.4 Πλεονεκτήματα που παρέχει το Franchising στον δικαιοδόχο και στον δικαιοπάροχο

Πλεονεκτήματα για τον δικαιοπάροχο :

- 1) Δυνατότητα επέκτασης και διαφοροποίησης της δραστηριότητας τον σε περισσότερες από μια αγορές με περιορισμένους κινδύνους.
- 2) Δυνατότητα ταχείας επέκτασης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του σε νέες αγορές χωρίς ανάληψη σημαντικού κινδύνου για την επιχείρηση και με χαμηλό κόστος

- 3) Δυνατότητα ανάπτυξης επιχειρηματικών ευκαιριών για μια ολόκληρη περιοχή ταχείας διεύδυνσης και μακρόχρονης παρουσίας στην αγορά με περιορισμένους κίνδυνους
- 4) Δυνατότητα αναθέσεως της εύθηνης της καθημερινής διαχείρισης στον δικαιοδόχο στον ώστε να περιορίζονται οι κίνδυνοι για μελλοντικές υποχρεώσεις του.
- 5) Δυνατότητα κατανομής του κόστους διαφήμισης και προώθησης με άμεσο όφελος στη ρευστότητα της επιχείρησης του
- 6) Δυνατότητα ενίσχυσης της ρευστότητας εισπράττοντας την αμοιβή εισόδου.
- 7) Δυνατότητα ενίσχυσης και βελτίωσης της φήμης, του κύρους και της επικοινωνιακής του εικόνας διερεύνησης του δικτύου του
- 8) Δυνατότητα διατήρησης των προδιαγραφών της ποιότητας των προϊόντων του.
- 9) Δυνατότητα διασφάλισης της διαχείρισης των καταστημάτων του από ικανότατους επιχειρηματίες λόγω του ότι αυτοί επιθυμούν εκτός από την εμπορική επιτυχία της επιχείρησης την δημιουργία κερδών προς όφελος τους.

Πλεονεκτήματα για την δικαιοδόχο

- 1) Απολαμβάνει το δικαίωμα εμπορικής εκμεταλλεύσεις του εμπορικού σήματος, ονόματος, ή άλλης μορφής εμπορικού σύμβολου του δικαιοπαρόχου και επωφελείται από την καλή εικόνα και φήμη του δικαιοπαρόχου
- 2) Μπορεί να προβλεφθεί και να υπολογισθεί ο επενδυτικός κίνδυνος αφού ηδη ο δικαιοπάροχος έχει διενεργήσει ερευνά αγοράς.
- 3) Άντληση τεχνογνωσίας, εμπειρίας, τεχνικής, εκπαίδευσης και οργανωτικής υποστήριξης είναι στην διάθεση του από τον δικαιοπάροχο
- 4) Το κόστος διαφήμισης περιορίζεται όπως και το κόστος προώθησης με την δημιουργία συνεταιριστικού κεφαλαίου από τον δικαιοπάροχο.
- 5) Η χρησιμοποίηση επιτυχημένων ποιοτικά αναβαθμισμένων και συνήθως υψηλού κύρους προϊόντων

- 6) Η εξασφάλιση ανταγωνιστικότερων τιμών αγοράς.
- 7) Μεγαλύτερη ευχέρεια στον τραπεζικό δανεισμό
- 8) Πρόσβαση στα τοπικά και διεθνή δίκτυα που αναπτύσσει ο δικαιοπάροχος και αύξηση των γνώσεων και των εμπειριών μέσω των επιχειρηματικών γνωριμιών
- 9) Εκμετάλλευση φερεγγυότητας, οργάνωση και οράματος που διακατέχει τον δικαιοπάροχο με αποτέλεσμα ελάττωση αποτυχιών

1.7.5 Μειονεκτήματα που περιέχει το Franchising στον δικαιοδόχο και στον δικαιοπάροχο

Μειονεκτήματα για τον δικαιοπάροχο

- 1) Η ανάληψη κίνδυνου σχετικά με το αν οι δικαιοδόχοι θα διαφυλάξουν τη ομαλή και αξιόπιστη εικόνα του δικτύου.
- 2) Η αδυναμία εξασφάλισης του απαιτούμενου ελέγχου στον τρόπο λειτουργίας των μονάδων του δικτύου Franchising
- 3) Ο περιορισμός του ποσοστού κέρδους όσο αυξάνονται τα καταστήματα των δικαιοδόχων
- 4) Η δυσχέρεια στον καθορισμό ενιαίου επιπέδου των δικαιωματικών για όλους του δικαιοδόχους.

Μειονεκτήματα για τον δικαιοδόχο:

- 1) Η έξαρση του από τις τυποποιημένες εντολές του δικαιοπαρόχου σχετικά με τον τρόπο οργάνωσης, διοικήσεις και λειτουργίας της επιχείρησης.
- 2) Η μη απόκτηση της εμπορικής ανωνυμίας μετά την λύση της σύμβασης.
- 3) Η αδυναμία να επεκτείνει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες όταν αυτός το κρίνει απαραίτητο. Χρειάζεται, πάντα, έγκριση από τον δικαιοπάροχο.

4) Η σύμβαση δικαιοχρησίας είναι περιορισμένης διάρκειας και η ανανέωση της είναι αβέβαιη.

5) Οι περισσότερες ρήτρες και περιορισμοί, προστατεύουν τον δικαιοπάροχο.

1.7.6 Ενέργειες που είναι απαραίτητες πριν την εφαρμογή του Franchising

1) Ερευνά αφοράς

Ο Franchisor (δικαιοπάροχος) πρέπει να σχεδιάσει και να εισάγει διαδικασίες για τον προγραμματισμό και υλοποίηση δραστηριοτήτων συγκέντρωσης και ανάλυσης πληροφοριών από την αγορά σχετικά με τις ανάγκες και τις απαιτήσεις του πελάτη.

2) Επιχειρηματικό σχέδιο

Πρέπει να καταρτιστεί και να αναλυθεί λεπτομερώς επιχειρηματικό πλάνο το οποίο θα προγραμματίζει και θα τεκμηριώνει τον αναλυτικό προϋπολογισμό της όλης επένδυσης αλλά κάθε καταστήματος τον όγκο των πωλήσεων, των λειτουργικών εξόδων και των περιθωρίων κέρδος διαχρονικά ώστε να εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα των δικαιοδόχων να προσδιορίζεται ο χρόνος αποτληρωμάτος της επένδυσης το πλήθος των καταστημάτων που θα δημιουργηθούν μελλοντικά και η γεωγραφική τους θέση.

Σημαντικό είναι αν έχουν μελετηθεί και να παρουσιάζονται οι όροι της σύμβασης.

Το επιχειρηματικό πλάνο πρέπει να παρουσιάζεται σε όλα τα μέλη του δικτύου.

3) Επιχειρηματική ιδέα

Ο Franchisor οφείλει να ορίσει και να τεκμηρίωση το όραμα και τους στρατηγικούς στόχους του δικτύου.

Θα πρέπει δηλαδή να αποδεικνύει την δέσμευση του ως προς το όραμα της αλυσίδας έχουν γίνει κατανοητοί έχουν εφαρμοσθεί και τηρούνται σε όλα τα επίπεδα της αλυσίδας.

Κριτήρια αξιολόγησης της επιχειρηματικής ιδέας είναι :

- Η φήμη και οι οικονομικές επιδόσεις της αλυσίδας
- Η ανταγωνιστικότητα του προϊόντος ή της υπηρεσίας
- Η ευχέρεια μετάδοσης του τρόπου Franchise.

- Η οικονομική απόδοση του συστήματος
  - Η επαρκής υποδομή των δικαιοπαρόχου.

4) Δημιουργία πιλοτικών καταστημάτων

Είναι τα καταστήματα όπου γίνεται η δόκιμη της αποτελεσματικής λειτουργίας ενός συστήματος Franchising. Επαληθεύονται και βελτιώνονται οι διαδικασίες λειτουργίας και η επιχειρηματική ιδέα του δικτύου πριν από την ανάπτυξη και την εφαρμογή του. Επίσης αποτελούν κέντρα εκπαίδευσης ενισχύουν την φήμη του δικτύου και προσελκύουν υποψήφιους επενδύτες.

Ο αριθμός και ο χρόνος λειτουργίας των πιλοτικών καταστημάτων εξαρτάται από το πόσο βεβαίως είναι ο Franchisor ότι έχει δοκιμάσει και σλοκιληρώσει το εγχείρημα του ώστε να μεταδοθεί και αν αναπαραγθεί από τον δικαιοδόχο.

5) Σύμβαση δικαιοχρησίας

Είναι μια ιδιόμορφη σύμβαση στην ποια περιέχονται πολλά στοιχεία νομικών σχέσεων.

1.7.7 Περιεγόμενο συμβάσεως Franchising

Ο δικαιοπάροχος έχει υποχρέωση να παρέχει στον δικαιοδόχο το κατάλληλο επιχειρηματικό πλάνο λειτουργίας που περιέχει τα λεπτομερή θέματα λειτουργίας του καταστήματος και τα ζητήματα έλεγχου δικτύου και διαμόρφωσης επιχειρηματικής στρατηγικής.

Ο δικαιοπάροχος αναλαμβάνει την εύθηνη να λειτουργεί την επιχείρηση σύμφωνα με τις υποδείξεις του δικαιοπάροχου.

Η σύμβαση περιγράφει λεπτομερώς όλες τις νομικές υποχρεώσεις.

Επίσης περιλαμβάνει αναλυτική περιγραφή του πλαισίου συνεργασίας καθορίζονται οι υποχρεώσεις του δικαιοδόχου και τέλος περιέχει ρυθμιστικές διατάξεις που αφορούν: την χρονική διάρκεια της σύμβασης το ενδεχόμενο και τις προϋπόθεσης καταγγελίας της σύμβασης τους τρόπους λύσης της σύμβασης την εξασφάλιση του απόρρητου στις ποινικές ρήτρες σε περίπτωση μη τήρησης των συμφωνηθέντων τον ορισμό του αρμόδιου δικαστηρίου για την εκδίκαση τυχόν διαφόρων και την εναρμόνιση με την οδηγία Ευρωπαϊκής ένωσης περί αυταγωνισμού.

1.7.8 Κριτήρια αξιολόγησης για την χρηματοδότηση ενός δικτύου Franchising

Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που εγκρίνουν την χρηματοδότηση προβαίνουν σε ορισμένες ενέργειες όπως:

i) Αξιολόγηση δικαιοπαρόχου:

- Φήμη και φερεγγυότητα
- Προσφερόμενο προϊών και λειτουργίες του
- Εφαρμοζόμενο σύστημα Franchising
- Προσφερόμενες υπηρεσίες στον δικαιοδόχο
- Νομική κατοχύρωση επωνυμίας-σημάτων
- Σχεδιασμός πωλήσεων
- Μεθοδολογία επιλογής δικαιοδόχου.

ii) Αξιολόγηση δικαιοδόχου :

- Ένωση ικανότητες και εμπειρίας στο συγκεκριμένο αντικείμενο
- ίδια κεφάλαια
- Τόπος εγκατάστασης επιχείρησης
- Σύγκριση με άλλους δικαιοδόχους που δραστηριοποιούνται στο ίδιο αντικείμενο
- Έλεγχος επιχειρηματικού σχεδίου
- Εγγυήσεις
- Συμμετοχή ή μη του δικαιοπαρόχου στην επένδυση του δικαιοδόχου.

iii) Σύμβαση συμβαλλόμενων:

- Διάρκεια σύμβασης
- Πώληση ή μεταβίβαση της επιχείρησης
- Προσφερόμενες υπηρεσίες του δικαιοπαρόχου στον δικαιοδόχο
- Λόγοι καταγγελίας , ρήτρες, λοιπά νομικά ζητήματα

1.7.9 Τρόποι χρηματοδότησης για το Franchising

- a) Τραπεζικός Δανεισμός
- b) Χρηματοδοτική μίσθωση
- c) Factoring (Εκχώρηση απαντήσεων)
- d) Εθνικά και κοινοτικά προγράμματα

1.8 OFFSHORE ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

(Υπεράκτιες Εταιρείες)

1.8.1 Γενικά Στοιχεία

Τα τελευταία χρόνια είναι έντονο το φαινόμενο μικρές και μεγάλες επιχειρήσεις να επιθυμούν να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους διεθνώς.

Όπως είναι λογικό αυτό το φαινόμενο εκθέτει τις επιχειρήσεις σε κίνδυνο δεδομένου ότι αναγκάζονται να λειτουργούν σε διάφορα και όχι σταθερά φορολογικά καθεστώτα.

Απότερος σκοπός της επέκτασης των επιχειρήσεων διεθνώς είναι η αύξηση του κέρδους τους. Ένας από τους πιο προσδιοριστικούς παράγοντες αυτής της κερδοφορίας είναι η επίπτωση των φόρων τόσο για την νέα επιχείρηση όσο και για την μητρική.

Υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες η έλλειψη εναρμόνισης των φορολογικών συστημάτων διαφορετικών χωρών δημιουργεί καταστάσεις υψηλού φορολογικού κόστους για τις επιχειρήσεις που επιδιώκουν διεθνή επέκταση. Ένα παράδειγμα- ακραίο ίσως - είναι η διπλή φορολόγηση κερδών ήτοι: Τα κέρδη ενός ξένου υποκαταστήματος να φορολογούνται πλήρως στην ξένη χώρα και στην συνέχεια, τα μετά από φόρους κέρδη όταν επαναπατρίζονται στην μητρική, υπό μορφή μερίσματος, να υπόκεινται σε φορολογία ως εισόδημα της μητρικής. Η διπλή αυτή φορολογία θα έχει ως συνέπεια την ματαίωση της ίδρυσης υποκαταστήματος, εκτός εάν υπάρχει κάποια έκπτωση για τους φόρους που έχουν ήδη πληρωθεί από ξένο υποκατάστημα.

Την έλλειψη εναρμόνισης των διακρατικών φορολογικών συστημάτων, έτσι ώστε να μην επιβαρύνονται οι επιχειρήσεις στις διεθνείς δραστηριότητές τους με αυξημένους φόρους, την υποκατέστησε το ίδιο το διεθνές κεφάλαιο στην επιδίωξη του να δημιουργήσει τις όσο το δυνατόν καλύτερες συνθήκες για την απρόσκοπτη κυκλοφορία του. Έτσι "εφηύρε" το θεσμό των offshore εταιρειών, χρησιμοποιώθηκαν δηλαδή μικρές κατά την πλειοψηφία χώρες στις οποίες ισχύει χαμηλή φορολογία για τις ξένες χώρες, παρέχοντας ταυτόχρονα πλήρη εχεμύθεια.

Η πραγματοποίηση αν και από την μια πλευρά δημιουργεί τεράστιες δυνατότητες οικονομικής ανάπτυξης, από την άλλη όμως οδηγεί στην ανάπτυξη του οικονομικού εγκλήματος χωρίς την δημιουργία αποτελεσματικών υπερεθνικών μηχανισμών για την αντιμετώπιση του.

Ο έλεγχος των offshore εταιρειών καθίσταται δυσκολότερος για τον λόγο του ότι οι αναπτυγμένες χώρες του Δυτικού κόσμου διευκολύνουν με ευνοϊκές νομοθεσίες την κυκλοφορία των κεφαλαίων.

Αξίζει να αναφερθεί ότι στις 25 Μαΐου του 2002 δημοσιεύτηκε στην Βρετανική εφημερίδα "Guardian" μια έρευνα που έγινε για το ποίοι είναι οι κάτοχοι των υπεράκτιων εταιρειών που στην κατοχή τους ανήκουν οι πολυτελές και όχι μόνο κατοικίες τους. Ανάμεσα στα ονόματα, και το όνομα

της πρώην πρωθυπουργό της Αγγλίας Μάργκαρετ Θάτσερ, καθώς επίσης και τα μέλη του Αγγλικού κοινοβουλίου και μια πλειάδα από μεγαλοεπιχειρηματίες, χορηγοί τόσο του εργατικού όσο και του συντηρητικού κόμματος, όπως ο επιχειρηματίας Μοχάμετ Αλ Φαγιέτ, ο επιχειρηματίας του Internet David Potter και πολλοί άλλοι. Υπολογίζεται ότι ο K. Potter λόγω των υπεράκτιων εταιρειών θα αποφύγει φόρο κληρονομιάς 600.000 λίρες καθώς επίσης 80.000 λίρες φόρο εισοδήματος που θα του προέκυπτε αν πουλούσε τη βίλα που είχε αγοράσει το 1989 αξίας τουλάχιστον 160.000 λιρών. Σε ερώτηση που έγινε στον ίδιο από τους δημοσιογράφους γιατί το σπίτι του ανήκει σε υπεράκτια εταιρεία και όχι στο όνομά του, η απάντηση που έδωσε ήταν “Ουδέν σχόλιο”.

Ο μεγαλύτερος φορολογικός παράδεισος, όσο κι αν φαίνεται περίεργο, για βάση κεφαλαίων είναι το Μανχάταν, όπου δεν υπάρχει κανείς μηχανισμός ανταλλαγής πληροφοριών για τα κεφάλαια που επενδύονται στις H.P.A. Το διεθνές Νομισματικό Ταμείο υπολογίζει ότι ετησίως ξεπλένονται περίπου 600 δις δολάρια, εκ των οποίων τα μισά στις H.P.A. Γι' αυτό το λόγο και οι H.P.A. έχουν αντιταχθεί στις προσπάθειες του ΟΟΣΑ να τεθούν περιορισμοί στους “φορολογικούς παράδεισους”. Η ευαισθησία που έχει δημιουργηθεί εξαιτίας του τρομοκρατικού χτυπήματος της 11ης Σεπτεμβρη του 2001 και της ταυτόχρονης διαπίστωσης διακίνησης των κεφαλαίων των τρομοκρατών μέσω υπεράκτιων εταιρειών, δεν αλλάζει τα πράγματα.

Χαρακτηριστική περίπτωση είναι αυτής της Ελβετίας. Υπολογίζεται ότι το συνολικό ποσό των κεφαλαίων των υπεράκτιων εταιρειών παγκοσμίως είναι 25τρις δολάρια. Το 30% των κεφαλαίων των υπεράκτιων εταιρειών είναι τοποθετημένα στην Ελβετία. Όλα αυτά γίνονται χωρίς να υπάρχει δυνατότητα από την πλευρά οποιασδήποτε διεθνούς ή κρατικής αρχής να αποκτήσει πρόσβαση στο πόθεν έσχες και στον περιορισμό αυτών των κεφαλαίων.

1.8.2 ΠΩΣ ΕΞΕΛΙΣΣΟΝΤΑΙ ΟΙ ΥΠΕΡΑΚΤΙΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΧΡΟΝΟ

Η ραγδαία ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου που χαρακτήρισε τη μεταπολεμική περίοδο, η διεθνοποίηση των χρηματοοικονομικών συναλλαγών αλλά και το σύνολο των διεθνών εξελίξεων της τελευταίας δεκαετίας είχαν ως συνέπεια την αύξηση των συναλλαγών των υπεράκτιων εταιρειών. Προς αυτήν την κατεύθυνση οδηγείται και η σταδιακή φιλελευθεροποίηση των περιορισμών που υπήρχαν στον τομέα της διακίνησης των κεφαλαίων και του συναλλάγματος. Επειδή στους Βρετανικούς νήσους, σταδιακά επεκτάθηκαν από το Λιχτενεστάιν, το Λουξεμβούργο και την Ιρλανδία, στη Δυτική Ευρώπη, τη Μαδέρια στην Πορτογαλία, την Ουγγαρία στην Ανατολική Ευρώπη έως την Ουρουγουάνη στη Νότια Αμερική..

Στις μέρες μας μπορούμε να μιλάμε για υπεράκτια κέντρα σε ολόκληρη την υφήλιο, τα οποία καθημερινά αυξάνονται ενόψει βέβαια και των αυξημένων υπηρεσιών που παρέχουν.

Η έκταση που έχουν πάρει παγκοσμίως τα υπεράκτια κέντρα δεν είναι δυνατόν να υπολογιστεί με ακρίβεια και αυτό λόγω της έλλειψης πληροφόρησης από τον χώρο αυτό. Με κάποιους υπολογισμούς ωστόσο που έγιναν διαπιστώθηκε ότι μισός όγκος των χρηματικών συναλλαγών που γίνεται διεθνώς συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με υπεράκτια κέντρα. Τα αίτια δημιουργίας του τεράστιου αυτού αριθμού των offshore εταιρειών είναι η ανάγκη επιβίωσης και οικονομικής ανάπτυξης των συγκεκριμένων κρατών τα οποία στην

πλειοψηφία είναι κράτη μικρά, χωρίς ιδιαίτερα σημαντικούς οικονομικούς πόρους και με περιορισμένες δυνατότητες να κυριαρχήσουν διεθνώς.

Έτσι μοναδική διέξοδος αυτών των κρατών αποτέλεσε η παροχή ειδικών διευκολύνσεων σε αλλοδαπούς με σκοπό την προσέλκυση των κεφαλαίων τους και την προτροπή αυτών να χρησιμοποιήσουν το έδαφος τους ως βάση των οικονομικών δραστηριοτήτων τους. Οι διευκολύνσεις αυτές αφορούν κυρίως απαλλαγή από φορολογικές επιβαρύνσεις αλλά και απαλλαγή από δεσμεύσεις που δημιουργούνται από την εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία. Τεράστιος ήταν ο αριθμός των επιχειρήσεων αλλά και ευκατάστατων ιδιωτών οι οποίοι, "έτρεξαν" να επωφεληθούν από αυτές τις διευκολύνσεις, με σκοπό το κέρδος, δίνοντας έτσι στα μικρά αυτά κράτη την αρχή ενός καλύτερου μέλλοντος, δημιουργώντας θέσεις εργασίας, την εισροή συναλλάγματος, την καταβολή τελών, εισροών, δικαιωμάτων και αμοιβών από τους αλλοδαπούς επενδυτές.

Βλέποντας τα μεγάλα κράτη την οικονομική ανάπτυξη των κρατών αυτών θέλησαν να αυξήσουν τα έσοδα τους και άρχισαν και αυτά να παρέχουν τις ίδιες διευκολύνσεις. Αυτό οδήγησε στην επέκταση των εταιρειών, τα οποία σήμερα υπολογίζεται ότι είναι περισσότερα από 80 σε όλο τον κόσμο.

1.8.3 ΤΙ ΕΝΝΟΟΥΜΕ ΟΤΑΝ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕ ΤΟΝ ΟΡΟ ΔΙΕΘΝΗ ΥΠΕΡΑΚΤΙΑ ΚΕΝΤΡΑ (IOFC).

Το αν μια συγκεκριμένη περιοχή θεωρείται Διεθνές Υπεράκτιο Κέντρο, εξαρτάται από πολλές παραμέτρους, όπως είναι λογικό λοιπόν, είναι πολύ δύσκολο να δώσει κανείς έναν ολόκληρο και ακριβή ορισμό για το τι είναι Διεθνής Υπεράκτια Κέντρα.

Αρκετά Διεθνή Υπεράκτια Οικονομικά Κέντρα ονομάζονται και δικαιωματικά φυσικά - φορολογικοί παράδεισοι λόγω της εξαιρετικά χαμηλής φορολογίας που επιβάλλεται στο εισόδημα. Τέτοιοι φορολογικοί παράδεισοι είναι συνήθως πολύ μικρές χώρες οι οποίες έχουν δημιουργήσει τέτοιουν είδους κλίμα μα σκοπό την διενέργεια ων παγκόσμιων συναλλαγών. Αυτό δεν σημαίνει βέβαια ότι δεν υπάρχουν μεγάλα εμπορικά κέντρα με εξελιγμένα φορολογικά συστήματα.

Τα τελευταία αυτά κράτη συνήθως πληρούν τις προϋποθέσεις ώστε να χαρακτηριστούν Διεθνή Υπεράκτια Οικονομικά Κέντρα λόγω των ιδιόμορφων νομικών και φορολογικών συστημάτων που τους δίνει την δυνατότητα να χρησιμοποιούνται. σε παγκόσμια φορολογικά προγράμματα παρά τα υψηλά επίπεδα εσωτερικής φορολογίας.

Η Ελβετία είναι ίσως το πιο γνωστό Διεθνές Υπεράκτιο Οικονομικό Κέντρο. Παράγοντες οικονομικοί, πολιτικοί, νομισματικής σταθερότητας, νόμοι περί τραπεζικού απορρήτου και εξαίρεση από φορολογικά κέρδη επαναπατρίζομενα από ξένες θυγατρικές εταιρείες ή υποκαταστήματα έχουν συμβάλλει στο να κάνουν την Ελβετία Διεθνές

Υπεράκτιο Οικονομικό Κέντρο παρά το γεγονός ότι τα επίπεδα φορολογίας των ομοσπονδιών και των δήμων ξεπερνούν τα 40%.

Ωστόσο υπάρχουν Διεθνή Υπεράκτια Οικονομικά Κέντρα που ενώ επιβάλλουν φόρους στο εισόδημα, έχουν δημιουργήσει ειδικά προγράμματα προκειμένου να ευνοούνται ορισμένες τάξεις ανθρώπων.

Ένα τέτοιο κέντρο είναι και το Ηνωμένο Βασίλειο που προσφέρει ιδιαίτερα ευνοϊκά προγράμματα στους μη. κάτοικους Ηνωμένου Βασίλειου.

Κατά συνέπεια οποιαδήποτε χώρα που παρέχει παγκόσμια φορολογικά προγράμματα, είτε ως χώρος συναλλαγών, είτε ως χώρος φύλαξης για τα κεφάλαια διεθνών εταιρειών μπορούν να θεωρηθούν Διεθνή Υπεράκτια Οικονομικά Κέντρα.

Στην Ελλάδα, για τις ανάγκες της φορολογίας εισοδήματος, δόθηκε ορισμός της offshore εταιρείας, ο εξής: "Ως εξωχώρια εταιρεία" εννοείται η εταιρεία που έχει την έδρα της σε αλλοδαπή χώρα και με βάση την νομοθεσία της, δραστηριοποιείται αποκλειστικά σε άλλες χώρες και απολαμβάνει ιδιαίτερα ευνοϊκός φορολογικής μεταχείρισης" (Άρθρο 31 § 1 περ. στ' ν. 2238/1994).

1.8.4 ΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΟΔΗΓΗΣΑΝ ΣΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ (OFFSHORE) ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.

Η ελευθερία στην διακίνηση των κεφαλαίων και του συναλλάγματος, η ανάπτυξη του εμπορίου διεθνώς, η παγκοσμιοποίηση των χρηματοοικονομικών συναλλαγών έχουν ως συνέπεια την αύξηση των συναλλαγών που γίνονται μέσω των υπεράκτιων εταιρειών.

Ουσιαστικά τα κριτήρια που οδηγούν στην ίδρυση και διατήρηση μιας υπεράκτιας εταιρείας είναι τα εξής:

- ✓ Η γρήγορη σύσταση με χαμηλό κόστος, ελάχιστο απαιτούμε εταιρικό κεφάλαιο και εξαιρετικά περιορισμένες διατυπώσεις.
- ✓ Η πλήρης ανωνυμία των πραγματικών μετοχών.
- ✓ Η δυνατότητα σύστασης της εταιρείας με έναν μέτοχο μόνο
- ✓ Η μεταφορά των κερδών από υψηλά σε χαμηλά φορολογούμενες χώρες.
- ✓ Η αποφυγή του πόθεν έσχες τόσο στην αγορά περιουσιακά στοιχείων όσο και στη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.
- ✓ Η αποφυγή της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται και απασχολούν προσωπικό στο εξωτερικό.
- ✓ Η αποφυγή δεσμεύσεων ατομικής περιουσίας, με τη διασφάλιση από μελλοντικές διεκδικήσεις δανειστών.
- ✓ Η αποφυγή φορολογικών επιβαρύνσεων.
- ✓ Η πλήρης απαλλαγή του φόρου κληρονομιάς, δωρεάς μεταβίβασης και γονικής παροχής σε περιπτώσεις ακινήτων.

- ✓ Αποφυγή διεκδικήσεων συζύγων σε περίπτωση διαζυγίου.
- ✓ Αποφυγή φόρου τόκων στις καταθέσεις.
- ✓ Τραπεζικό απόρρητο που προστατεύει από ελέγχους.
- ✓ Η μη ύπαρξη συναλλαγματικών περιορισμάτων.

1.8.5 ΣΕΝΑΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ OFFSHORE ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ (I.O.F.C.).

Προκειμένου να δεχτεί πως λειτουργούν πρακτικά τα Διεθνή Offshore χρηματοοικονομικά κέντρα, όταν αυτά μεσολαβούν μεταξύ δύο περισσότερων εταιρειών οι οποίες είναι εγκατεστημένες σε διαφορετικές δικαιοδοσίες, παρατίθεται πιο κάτω ένα σενάριο. Σε αυτό το σενάριο χρησιμοποιείται ένα IOFC ένα μη IOFC και μια τρίτη χώρα με σκοπό, καταγραφούν τα πλεονεκτήματα που δημιουργούνται από το trea shoaing , στην περίπτωση που δημιουργείται ένας φορολογικός σχεδιασμός.

ΣΕΝΑΡΙΟ

Οι Γεωργίου και Αντωνίου είναι ιδιοκτήτες μιας επιχείρησης κατασκευής και πώλησης τυποποιημένων κυκλωμάτων για κομπιούτερ των οποίων οι δραστηριότητες μέχρι σήμερα περιορίζονται στη χώρα όπου είναι και κάτοικοι.

Διεξάγουν τις δραστηριότητές τους μέσω της εταιρείας "ΩΜΕΓΑ" Οι μετοχές της οποίας ανήκουν στις οικογένειες Γεωργίου και Αντωνίου . Η "ΩΜΕΓΑ" είναι εγκατεστημένη στην χώρα έδρας και η κεντρική διοίκηση και ο έλεγχος γίνονται μέσα σε αυτήν.

Στην "ΩΜΕΓΑ" ανήκει ένας αριθμός θυγατρικών εταιρειών (100% συμμετοχή) , οι οποίες δραστηριοποιούνται στη χώρα έδρας. Η εταιρεία πληρώνει φόρο στη χώρα έδρας με συντελεστή 35%.

Ο Αντωνίου ύστερα από μια έρευνα που έκανε ανακάλυψε μια αγορά για προϊόντα του ομίλου σε μια ξένη χώρα (F.C) , όπου ο τοπικός κατασκευαστής κομπιούτερ αρχίζει να δραστηριοποιείται τώρα. Ετσι η "ΩΜΕΓΑ" αποφασίζει να ιδρύσει μια επιχείρηση κατασκευής στην ξένη χώρα (F.C).

Η χώρα έδρας (H.C) και η ξένη χώρα (F.C) θεωρούν μια εταιρεία που έχει συσταθεί στη δικαιοδοσία τους ως νόμιμο κάτοικο και υπόχρεη σε φόρους, κατά συνέπεια και για τα εισοδήματα που αποκτώνται στο εξωτερικό.

Εταιρείες που δεν είναι εγκατεστημένες στη χώρα έδρας (H.C) και στην ξένη χώρα φορολογούνται μόνο για τα εισοδήματα που αποκτώνται στο έδαφος τους αντίστοιχα.

Η χώρα έδρας (H.C) και η ξένη χώρα (F.C) δεν έχουν υπογράψει κάποια συμφωνία, κατά συνέπεια όλα τα μερίσματα, τόκοι και δικαιώματα που επαναπατρίζονται στην F.C από την H.C υπόκειται σε φόρο με συντελεστή 35%.

Τα κέρδη που εξάγονται από την ξένη χώρα F.C να μπορούν να πάρουν τη μορφή μετοχών, μερισμάτων ,δικαιώματων, κέρδη από μεταφορές τιμολογησης ή διοικητικές αμοιβές.

Βάση του υψηλού φόρου εισοδήματος και παρακρατούμενων φόρων που ισχύουν στη χώρα έδρας (H.C) και την ξένη χώρα (F.C) αποφασίζεται η χρήση ενός διεθνούς υπεράκτιου χρηματοοικονομικού κέντρου μα τη δημιουργία μιας θυγατρικής εταιρείας της "ΩΜΕΓΑ" σαν ενδιάμεσος των συναλλαγών μεταξύ της "ΩΜΕΓΑ" και της επιχείρησης στην ξένη χώρα.

1.8.6 ΓΙΑ ΠΟΙΟ ΛΟΓΟ ΚΑΙ ΠΩΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ OFFSHORE ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ.

Εάν όλες οι συναλλαγές μεταξύ της μητρικής εταιρείας και της θυγατρικής της γίνονται απευθείας μεταξύ τους, τότε όλα τα κέρδη θα φορολογηθούν είτε στο ποσοστό που επιβάλλει η δικαιοδοσία που λειτουργεί η μητρική ή η θυγατρική. Έτσι η επιρροή –ων παρακρατούμενων φόρων και οι αντιθέσεις που υπάρχουν μεταξύ των δύο φορολογικών καθεστώτων οδηγούν πολλές φορές σε φορολογικό βάρος υψηλότερο από αυτό που επιβάλλεται από τις δύο διαφορετικές δικαιοδοσίες.

Λόγω του ότι τα προβλήματα που δημιουργούνται από τις ασυνέπειες των φορολογικών καθεστώτων, αναπτύχθηκε μια σειρά συμφωνιών μεταξύ των κρατών, με σκοπό να καλύψουν τις υφιστάμενες ατέλειες. Προβλήματα διπλής φορολογίας παρακάμπτονται σε πολλές με την ύπαρξη διμερούς φορολογικής έκπτωσης για το εισόδημα που, έχει ήδη φορολογηθεί σε ξένη δικαιοδοσία.

Έτσι η χρήση διεθνών offshore χρηματοοικονομικών κέντρων ήταν μια είδους αντίδραση στα φορολογικά κόστη που συνεπάγονται οι διεθνείς επενδύσεις. Ορισμένες χώρες έχουν αναπτυχθεί ως διεθνή offshore κέντρα, άλλες λόγω των ιδιομορφιών στην ανάπτυξη των φορολογικών τους συστημάτων, ενώ δεν είναι λίγες και οι χώρες εκείνες που έχουν υιοθετήσει ειδικά φορολογικά συστήματα τα οποία εξασφαλίζουν στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται διεθνώς την μείωση των διεθνών φορολογικών υποχρεώσεων με την παροχή χαμηλών ή μηδενικών φορολογικών συντελεστών.

Κατά συνέπεια η ύπαρξη ενός ή περισσοτέρων διεθνών μεσολαβητών μεταξύ της μητρικής εταιρείας και της offshore θυγατρικής υπερδιπλασιάζει τον αριθμό των δυνατών εναλλακτικών λύσεων που παρέχει ένας φορολογικός σχεδιασμός σε ένα όμιλο επιχειρήσεων. Ενώ ταυτόχρονα ο διμερής φορολογικός σχεδιασμός τείνει να περιορισθεί από το γεγονός ότι κάθε πράξη έχει μια ισχύ και αντίθετη αντίδραση (εάν έγινε π.χ. πληρωμή δικαιωμάτων από μια offshore θυγατρική, αυτό αφαιρείται από τη μητρική εταιρεία της θυγατρικής), ο κανόνας αυτός έχει εφαρμογή μια φορά, όταν ένα διεθνές offshore χρηματοοικονομικό κέντρο δημιουργείται για να περιορίσει τη διμερή διάσταση..

Η εισαγωγή ενός διεθνούς offshore χρηματοοικονομικού κέντρου μεταξύ της μητρικής εταιρείας και της έσχατης (τελικής) θυγατρικής επιτρέπει η επένδυση να φεύγει από τη μητρική σε μια μορφή και να κατευθύνεται μέσω ενός διεθνούς offshore χρηματοοικονομικού κέντρου στην offshore θυγατρική με μια τελείως διαφορετική μορφή.

Εναλλακτικά το εισόδημα ίσως φύγει από την offshore θυγατρική και παραμείνει στο διεθνές offshore χρηματοοικονομικό κέντρο, ή ίσως μεταφερθεί στη μητρική μέσω τουδιεθνούςoffshore χρηματοοικονομικού κέντρου με μια διαφορετική μορφή.

Τα διεθνή offshore χρηματοοικονομικά κέντρα συνήθως χρησιμοποιούνται για να αποσπασθούν κέρδη από τις ξένες θυγατρικές σε μια μορφή που είναι φορολογικά εκπιπτόμενη από την πλευρά της ξένης θυγατρικής και όχι φορολογητέα γιατί το φορολογικό καθεστώς του διεθνούς offshore χρηματοοικονομικού κέντρου που επιλέχθηκε, εξυπηρετεί αυτό το σκοπό. Σαν αποτέλεσμα οι φορολογικές υποχρεώσεις στη δικαιοδοσία της θυγατρικής που λειτουργεί σε τρίτη χώρα να είναι ίσως σημαντικά μειωμένες, χωρίς κάποια συνεπαγόμενη αύξηση. στις φορολογικές υποχρεώσεις της μητρικής εταιρείας του ομίλου. Το κέρδος που μεταφέρεται στην εταιρεία του διεθνούς offshore χρηματοοικονομικού κέντρου ίσως διατηρείται σε αυτή ή επαναπατρίζεται στη μητρική εταιρεία του ομίλου σε μια μορφή που δεν υπόκειται σε φορολόγηση στο καθεστώς της .

Τα πλεονεκτήματα διαφυγής των συνόρων του διμερούς φορολογικού σχεδιασμού μέσω της χρήσης ενός διεθνούς offshore χρηματοοικονομικού κέντρου είναι εμφανή στο παρακάτω παράδειγμα που δείχνει τη χρηματοδότηση μιας θυγατρικής offshore που δραστηριοποιείται σε τρίτη χώρα.

Όταν η θυγατρική σε τρίτη χώρα χρηματοδοτείται από τη μητρική εταιρία , η μείωση του φόρου κατά το συντελεστή της μητρικής εταιρείας ή κατά το συντελεστή της θυγατρικής σε τρίτη χώρα εξαρτάται από τον τύπο χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται που βέβαια μπορεί να μην είναι φορολογικά αποτελεσματικός.

Όταν ιδρύεται μία θυγατρική εταιρεία χωρίς τη χρήση ενός διεθνούς offshore χρηματοοικονομικού κέντρου, η μητρική εταιρεία έχει δύο επιλογές για τη χρηματοδότησή της. Είτε την παροχή δανείου είτε τη συμμετοχή της στο κεφάλαιο.

Εάν η σε τρίτη χώρα θυγατρική χρηματοδοτείται με μακροπρόθεσμα κεφάλαια (δανεισμός) , η αποπληρωμή των τόκων που γίνεται από τη θυγατρική στη μητρική θα υπόκειται στον φορολογικό συντελεστή της μητρικής, ο οποίος ίσως είναι υψηλότερος από αυτόν της θυγατρικής.

Εάν η θυγατρική χρηματοδοτείται μέσω συμμετοχής στο μετοχικό της κεφάλαιο, στις περισσότερες περιπτώσεις τα μερίσματα που πληρώνει προς τη μητρική υπόκεινται σε φόρο βάσει του φορολογικού συντελεστή της θυγατρικής και μετά όταν επαναπατρίζονται είναι υποκείμενα σε φόρο με το συντελεστή της μητρικής.

Προκειμένου να αποφασισθεί αν είναι πιο αποτελεσματική η χρηματοδότηση ή η συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο μιας θυγατρικής πρέπει να ληφθούν υπόψη τα συνεπαγόμενα κόστη από παρακρατούμενους φόρους και η διαθεσιμότητα των φορολογικών εκπτώσεων.

Με την παρεμβολή ενός διεθνούς offshore χρηματοοικονομικού κέντρου στη συναλλαγή, πολλά από τα προαναφερόμενα μειονεκτήματα μπορεί να αποφευχθούν. Εάν η μητρική εταιρεία δημιουργήσει μία εταιρεία offshore σε ένα διεθνές offshore χρηματοοικονομικό κέντρο, η οποία χρηματοδοτεί τη θυγατρική της που είναι σε τρίτη χώρα, τα κέρδη που πληρώνονται στην offshore εταιρεία υπόκεινται στο φορολογικό καθεστώς του διεθνούς offshore χρηματοοικονομικού κέντρου και όχι σε αυτό της μητρικής. Κατ' αυτό τον τρόπο η εταιρεία βρίσκεται στο offshore χρηματοδοτικό κέντρο χρησιμοποιείται σε όφελος της μητρικής και της θυγατρικής στην τρίτη χώρα. Η παρεμβολή της offshore στο διεθνές offshore φορολογικό κέντρο προσφέρει επίσης τα ακόλουθα πλεονεκτήματα:

- Τα κέρδη μπορεί να μετακινηθούν από μια χώρα με υψηλό συντελεστή φορολογίας σε μία χώρα με χαμηλό συντελεστή φορολογίας
- Τα κέρδη μπορούν να τοποθετηθούν σε χώρα offshore, όπου είναι επιτρεπτό, αντί να επαναπατρισθούν και να υποστούν επιπλέον φορολόγηση ή να μεταφερθούν κάτω από συναλλαγματικούς περιορισμούς.
- Η φορολογική υποχρέωση ενός ομίλου μπορεί να περιορισθεί σε διεθνές επίπεδο.

Τα διεθνή offshore χρηματοοικονομικά κέντρα συχνά χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με υφιστάμενες διμερείς συμφωνίες, διεθνώς γνωστό ως "treaty shopping", ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που υψηλότεροι συντελεστές παρακρατούμενων φόρων εμποδίζουν τις απευθείας συναλλαγές μεταξύ μητρικής και της θυγατρικής της.

Σε αυτές τις περιπτώσεις οι συναλλαγές δρομολογούνται μέσω μιας ή περισσότερων νομοθετικών δικαιοδοσιών, μία εκ των οποίων είναι ένα διεθνές offshore χρηματοοικονομικό κέντρο. Για παράδειγμα είναι κοινή πρακτική να δρομολογούνται οι καταβολές δικαιωμάτων μέσω της Ολλανδίας προς τις Ολλανδικές Αντίλλες, προκειμένου να επιτευχθεί η μείωση συντελεστή των παρακρατούμενων φόρων, που επιτυγχάνονται μέσω του δικτύου των φορολογικών συμβάσεων της Ολλανδίας, σε συνδυασμό με το χαμηλό φορολογικό συντελεστή που εφαρμόζεται στις Ολλανδικές Αντίλλες.

Η χρήση των offshore στη διεθνή φορολογική στρατηγική δημιουργεί προβλήματα, όπως το αιώνιο πρόβλημα επαναπατρισμού των κεφαλαίων είτε εισοδήματος ή κεφαλαίου σε μια μορφή χωρίς φόρο από την τρίτη χώρα στο διεθνές offshore χρηματοοικονομικό κέντρο και από το διεθνές offshore χρηματοοικονομικό κέντρο στη χώρα προορισμού των κεφαλαίων.

Υπάρχουν πολλές μέθοδοι με τις οποίες μπορεί να γίνει ο επαναπατρισμός των κεφαλαίων αλλά καμία δε συνεπάγεται διαφορετικές νομικές αρχές ή αρχές σχεδιασμού αν και ίσως υπάρχουν πλεονεκτήματα στη χρήση μεθόδων σε ορισμένα διεθνή offshore χρηματοοικονομικά κέντρα. Ορισμένες από τις πιο κοινές μεθόδους περιλαμβάνουν:

- Την αποπληρωμή μεριδίων ή μετοχών.
- Την αποπληρωμή δανείων.
- Τις πληρωμές δικαιωμάτων (άδειες, πνευματικά δικαιώματα)
- Μερίσματα.
- Ασφαλιστικές καλύψεις.
- Τόκοι.
- Εμπορικές συμφωνίες.
- Προμήθειες διαχείρισης.
- Νηολόγηση πλοίων με σημαία ευκαιρίας.

1.8.7 ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ OFFSHORE ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ (IOFC).

Γενικά μια εταιρεία που ιδρύεται στη δικαιοδοσία ενός IOFC (offshore) και ανήκει σε κατοίκους εκτός της δικαιοδοσίας αυτής και η οποία έχει εισόδημα από πήγες εκτός αυτής θα πληροί τις προϋποθέσεις για παραχώρηση (ειδική) μεταχείριση τόσο όσον αφορά τη φορολογία όσο και τη δομή.

Πολλά IOFC δεν επιτρέπουν σε μη κατοίκους να ιδρύουν εταιρείες στη δικαιοδοσία τους, επιτρέπουν όμως σε ξένες επιχειρήσεις να χρησιμοποιούν τις δικαιοδοσίες τους για την κεντρική τους διαχείριση και θέματα διοίκησης. Για παράδειγμα το Μονακό δεν επιτρέπει σε μη κατοίκους να ιδρύουν μία εταιρεία στη δικαιοδοσία του, επιτρέπει όμως σε μια ξένη χώρα με έδρα ας πούμε στο Ηνωμένο Βασίλειο να εγκαταστήσει στο Μονακό την κεντρική Διοίκηση και Διαχείριση. Η εταιρεία του Ηνωμένου Βασιλείου αποκτά τις προϋποθέσεις για την παροχή ειδικής μεταχείρισης που μπορεί να της παρασχεθεί.

Σε αντίθεση πολλά IOFC διευκολύνουν την ίδρυση εταιρειών από ιδρυτές μη εγκατεδιημένους μέσα στη δικαιοδοσία τους⁹. Τέτοιες εταιρείες τυπικά υπόκεινται σε ελάχιστο έλεγχο και παροχή πληροφόρησης προς το IOFC, το οποίο ενδεχομένως δεν τις θεωρεί με εγκατεστημένες" για λόγους φορολόγησης, εκτός από την ένταξη τους στη δικαιοδοσία του. Ως αποτέλεσμα ο τόπος εγκατάστασης τέτοιων εταιρειών "βαλίτσας" μπορεί γρήγορα να αλλάξει με το διορισμό διευθυντών σε άλλη κατάλληλη δικαιοδοσία.

Ορισμένες από τις πιο κάτω παραχωρήσεις που παρέχονται από IOFC στις προαναφερόμενες ξένες επιχειρήσεις που πληρούν τα καθορισμένα κριτήρια είναι:

- ~ Υπερβολικά χαμηλοί φορολογικοί συντελεστές στο εισόδημα που προέρχεται εκτός χώρας και στα κέρδη κεφαλαίου.
- ~ Απαλλαγή από τοπικούς φόρους, αν υπάρχουν.
- ~ Απαλλαγή από τους συναλλαγματικούς περιορισμούς.
- ~ Ειδικά προσύμφωνα ή συμφωνίες με άλλες χώρες μη IOFC, οι οποίες κάνουν κάποιες παραχωρήσεις.
- ~ Απαλλαγή από περιορισμούς στο δείκτη χρέος/καθαρή περιουσία.
- ~ Εμπιστευτικότητα για την ιδιοκτησία των μετοχών ή των μεριδίων.
- ~ Δυνατότητα μεταφοράς της έδρας της εταιρείας εντός ή εκτός της δικαιοδοσίας του IOFC..
- ~ Δυνατότητα των μετόχων ή εταίρων να διατηρούν τις μετοχές τους είτε ονομαστικές είτε ανώνυμες.

Η σημασία που αποδίδει μία επιχείρηση σε ένα ή περισσότερα από τα

παραπάνω χαρακτηριστικά, προσδιορίζει γενικά ποιο IOFC προσαρμόζεται καλύτερα σε μία συγκεκριμένη δραστηριότητα.

1.8.8 ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΥΠΟΨΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΝΟΣ OFFSHORE ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ (IOFC).

Κατά την επιλογή του πιο κατάλληλου IOFC πρέπει να ληφθούν υπόψη πολλοί παράγοντες. Ορισμένοι από αυτούς τους παράγοντες είναι οι εξής:

- ~ Μπορούν οι μη κάτοικοι να ιδρύσουν μία εταιρεία στην δικαιοδοσία ενός IOFC και αν ναι ελκύει κάποια ειδική μεταχείριση;
- ~ Εάν σε μη κάτοικους δεν επιτρέπεται να ιδρύσουν μία εταιρεία σε μία IOFC δικαιοδοσία μπορεί μία εταιρεία η οποία έχει έδρα σε ξένη χώρα να διατηρήσει την κεντρική της Διοίκηση και τη διαχείριση στη δικαιοδοσία του IOFC και αν υπάρχει κάποια ειδική μεταχείριση;
- ~ Μπορούν τα κεφάλαια να συσσωρεύονται ή να παραμένουν στην δικαιοδοσία χωρίς να επηρεάζουν το σύστημα παραχώρησης της ξένης θυγατρικής (χωρίς να φορολογούνται);
- ~ Υπάρχουν άλλα προβλήματα με τη μεταφορά των κεφαλαίων προς τη δικαιοδοσία και εκτός αυτής και ειδικότερα εάν υπάρχουν θέματα που συνδέονται με τον επαναπατρισμό των κεφαλαίων ή των κερδών προς τους μετόχους;
- ~ Υπάρχει κάποια ειδική μεταχείριση για τους διάφορους τύπους εισοδήματος (για παράδειγμα τα δικαιώματα φορολογούνται με υψηλό συντελεστή φορολογίας ενώ οι τόκοι και τα μερίσματα υπόκεινται σε ειδικούς χαμηλούς φορολογικούς συντελεστές);
- ~ Εφαρμόζονται οι παρακρατούμενοι φόροι σε ξένες επιχειρήσεις;
- ~ Υπάρχουν περιορισμοί για τους ξένους μετόχους;
- ~ Υπάρχουν συνθήκες μεταξύ IOFC και τρίτων χωρών;

ΣΕΝΑΡΙΟ

Ο Γ.Γ και ο Β.Σ έχουν επιχειρήσεις επεξεργασίας και πώλησης εξαρτημάτων για ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Οι εργασίες τους μέχρι τώρα περιορίζονται στην πατρίδα τους, στην οποία είναι και υπήκοοι και μόνιμοι κάτοικοι. Οι εργασίες διεξάγονται μέσω της εγχώριας εταιρείας της οποίας οι μετοχές κατέχονται από τις οικογένειές του Γ.Γ και του Β.Σ . Η εταιρεία(Home company) έχει έδρα στη χώρα Ε, καθώς εκεί είναι και η διαχείριση και η διοίκηση Η εταιρεία (H.C) έχει θυγατρικές 100% , οι οποίες επίσης έχουν συσταθεί στη χώρα Ε και δραστηριοποιούνται στη χώρα αυτή. Η δραστηριότητα του ομίλου είναι κερδοφόρα και πληρώνει φόρο με συντελεστή 35% στα καθαρά κέρδη. Ο Γ.Γ θεωρεί ότι μία πολλά υποσχόμενη αγορά για τα προϊόντα της εταιρείας (H.C) είναι η χώρα Β , στην οποία η

αγορά των ηλεκτρονικών υπολογιστών τώρα αναπτύσσεται. Έτσι αποφασίζεται η εταιρεία (H.C) να εγκαταστήσει μία δραστηριότητα κατασκευής και επεξεργασίας στη χώρα Β. Η χώρα Ε και η χώρα Β θεωρούν ότι εφόσον μία εταιρεία έχει ιδρυθεί στις δικαιοδοσίες τους συνεπώς και το εισόδημα της από οποιδήποτε και αν προέρχεται φορολογείται. Οι επιχειρήσεις με έδρα ξένη χώρα τόσο για τη χώρα Ε όσο και για τη χώρα Β φορολογούνται μόνο για το εισόδημα που προκύπτει από τις αντίστοιχες δικαιοδοσίες τους και καμία δικαιοδοσία δεν προβλέπει νομοθετική ρύθμιση για τις ξένες εταιρείες.

Η χώρα Ε και η χώρα Β δεν έχουν κάποια συμφωνία αποφυγής διπλής φορολογίας και κατά συνέπεια όλα τα μερίσματα, οι τόκοι και τα δικαιώματα που επαναπατρίζονται από τη χώρα Β στη χώρα Ε υπόκεινται στον παρακρατούμενο φόρο της χώρας Β π.χ. με συντελεστή 30% και αντίστροφα.

Τα κέρδη που φεύγουν από την εταιρεία της χώρας και κατευθύνονται στην εταιρεία (H.C.) στη χώρα Ε ίσως έχουν τη μορφή επιτοκίου, μερισμάτων, δικαιωμάτων, μεταφορές τιμολογήσεων (transfer pricing profits) και προμήθειες διαχείρισης (management fees). .

Λόγω του υψηλού φόρου εισοδήματος και φορολογικών συντελεστών παρακρατούμενων φόρων επί των κερδών που εφαρμόζονται στη χώρα Ε και στη χώρα Β, επιλέγεται 11 δημιουργία μιας θυγατρικής εταιρείας σε ένα IOFC, η οποία θα λειτουργεί σαν ενδιάμεσος στις συναλλαγές μεταξύ της επιχείρησης στη χώρα Ε και της κατασκευαστικής που λειτουργεί στη χώρα Β. Με τη δημιουργία της offshore εταιρείας θα γίνονται υποτιμολογημένες πωλήσεις από την εταιρεία της χώρας Β προς την offshore και υπερτιμολογημένες πωλήσεις από την offshore προς την εταιρεία της χώρας Ε με αποτέλεσμα να συσσωρεύονται τα κέρδη στο offshore κέντρο. Επίσης μέσω δαπανών διαχείρισης από την offshore εταιρεία προς τις εταιρείες της χώρας Ε και χώρας Β συσσωρεύονται κέρδη στην offshore ενώ αντίστοιχα δημιουργούνται δαπάνες τόσο στην εταιρεία της χώρας Ε όσο και στην εταιρεία της χώρας Β περιορίζοντας τους τα κέρδη.

1.8.9 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΙΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΤΟ IOFC .

Η χρηματοδότηση μιας offshore εταιρείας σε ένα IOFC μπορεί να πάρει είτε τη μορφή δανείου είτε τη μορφή μετοχικού κεφαλαίου. Πολλές παράμετροι λαμβάνονται υπόψη από πλευράς επιχειρηματικότητας, αλλά και από φορολογικής άποψης. Η πιο σημαντική απόφαση είναι πως θα γίνει χειρισμός του κέρδους ή του εισοδήματος που προέρχεται από μετοχές ή από δάνειο που έχει δώσει η μητρική εταιρεία και εάν υπάρχουν κάποιοι περιορισμοί που επιβάλλονται από τη δικαιοδοσία του IOFC.

Εάν η εταιρεία που είναι στο IOFC χρηματοδοτείται με δανειακά κεφάλαια, το εισόδημα που επαναπατρίζεται στη μητρική θα πάρει τη μορφή τόκου και θα φορολογηθεί ως τέτοιο στα χέρια της μητρικής. Η χρηματοδότηση μπορεί να γίνει χωρίς επιτόκιο, αλλά ορισμένες δικαιοδοσίες μπορεί να θεωρήσουν

τον τόκο τεκμαρτά και να υπολογίσουν το φόρο ανάλογα. Προσοχή πρέπει να δοθεί στο ότι καθώς η offshore εταιρεία στο IOFC υπόκειται σε ειδικούς (μειωμένους συντελεστές φορολόγησης), δεν υπάρχει ωφέλεια από την αφαίρεση των πληρωμών τόκων από τα κέρδη. Η αποπληρωμή του κεφαλαίου στη μητρική δεν υπόκειται γενικά σε φορολογία. Έτσι δεν υπάρχει φορολογική υποχρέωση.

Εάν η offshore εταιρεία που είναι στο IOFC χρηματοδοτείται από την μητρική με μορφή μετοχικού κεφαλαίου το εισόδημα που επαναπατρίζεται στη μητρική με τη μορφή μερισμάτων είναι φορολογητέο σαν τέτοιο στα χέρια της μητρικής.

Πολλές offshore δικαιοδοσίες επιτρέπουν στις σε τρίτες χώρες θυγατρικές τους να "παρκάρουν", συσσωρεύοντας κέρδη σε αυτές και να μην τα επαναπατρίζουν στη μητρική.

Κάποιος βαθμός ευελιξίας στη χρηματοδότηση μιας offshore εταιρείας με μορφή κεφαλαίου μπορεί να επιτευχθεί με εξαγοράσιμες μετοχές (redeemable shares).

Πάντως ο - φόρος μερισμάτων και υπεραξίας των κεφαλαίων λαμβάνονται υπόψη όταν εξαγοράζονται μετοχές και επαναπατρίζονται τα κεφάλαια στη μητρική εταιρεία. Ο που η υπεραξία των Κεφαλαίων φορολογείται στα χέρια της μητρικής εταιρείας το κέρδος αυτό μπορεί να καθυστερήσει ή εναλλακτικά να αποφευχθεί η ύπαρξη του με εξαγορά των μετοχών στην ονομαστική αξία. Σε ορισμένες περιπτώσεις η εξαγορά των μετοχών αντιστοιχεί σε μείωση του κεφαλαίου χωρίς να χρειάζεται να ληφθεί κάποια επίσημη έγκριση .

Παρακάτω παρατίθενται ορισμένα σημαντικά ζητήματα σχετικά με τη σύσταση μιας εταιρείας σε IOFC (Διεθνές Offshore Χρηματοοικονομικό Κέντρο)

Κάποιες άδειες που απαιτούνται στο Διεθνές offshore χρηματοοικονομικό κέντρο, προκειμένου να ληφθούν πληρωμές από τη χώρα έδρα της μητρικής είτε υπό μορφή δανείου είτε περιουσίας (π.χ δείκτες χρέους/ καθαρής περιουσίας).

Κάποια ειδική μεταχείριση διαθέσιμη στην εταιρεία του Διεθνούς offshore Χρηματοοικονομικού Κέντρου σχετικά με τα κέρδη από τη δραστηριότητα στην ξένη χώρα.

Αν μπορούν τα κέρδη να συσσωρεύονται στο Διεθνές offshore Χρηματοοικονομικό Κέντρο, για παράδειγμα υπάρχει φόρος για τα συσσωρευμένα κέρδη στο IOFC ;

Αν απαιτούνται κάποιες άδειες για να γίνουν οι πληρωμές προς το IOFC (π.χ συναλλαγματικός έλεγχος) .

Αν υπάρχουν ορισμένες,, απαγορεύσεις στο Διεθνές offshore Χρηματοοικονομικό Κέντρο σχετικά με την έκδοση και εξαγορά μετοχών.Την ύπαρξη απαλλακτικής φορολογικής συμφωνίας σε σχέση με το εισόδημα που φεύγει από τη δραστηριότητα στην ξένη χώρα προς το Διεθνές offshore

Χρηματοοικονομικό Κέντρο ή απευθείας ή διαμέσου ενός ή περισσότερων παρεμβαλλόμενων δικαιοδοσιών.

1.8.10 ΔΟΜΕΣ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Το να συσταθεί μια offshore εταιρεία στις μέρες μας είναι πολύ εύκολο. Επειδή η απλούστερη διαδικασία δημιουργίας υπεράκτιας εταιρείας με ιδιαίτερα ευνοϊκούς και λοιπούς όρους δημιουργεί υπόνοιες, οι επιλογές πλέον έχουν διαφοροποιηθεί και αξιοποιούνται κατά κύριο λόγο εκείνα τα διεθνή' οικονομικά κέντρα που διέπονται από αυστηρή νομοθεσία και κανονισμούς έτσι ώστε να δημιουργούν λιγότερες υπόνοιες. Έτσι συνήθως η λύση βρίσκεται σε κράτη με αποδοτικές φορολογικές δομές σε πιο εξελιγμένες μορφές οργάνωσης και διαπλοκής των υπεράκτιων εταιρειών. Προκειμένου να διατηρηθεί η εμπιστευτικότητα μία τρίτη εταιρεία παροχής υπηρεσιών παρέχει μετόχους, διευθυντές και υπογράφοντες. Επιπλέον εμπιστευτικότητα παρέχεται από ένα trust.

Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που έχει το σύστημα των υπεράκτιων εταιρειών επιτρέπουν στον ιδιοκτήτη μιας εταιρείας να απολαμβάνει μία σειρά από προνόμια και πλεονεκτήματα, τα κυριότερα είναι τα παρακάτω:

- ~ Φορολόγηση σε μικρότερη ή μηδενική κλίμακα.
- ~ Κατοχύρωση της ανωνυμίας του πραγματικού ιδιοκτήτη.
- ~ Ευελιξία της επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- ~ Άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών σε συνάλλαγμα.
- ~ Αποκλεισμός της προσωπικής ευθύνης του πραγματικού ιδιοκτήτη

Οι υπεράκτιες εταιρείες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για διάφορους σκοπούς με ποικίλους τρόπους και σε διαφορετικούς τύπους όπως:

- ✓ Εταιρείες συμμετοχών
- ✓ Εταιρείες παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών
- ✓ Εταιρείες αδειών-δικαιωμάτων
- ✓ Εμπορικές εταιρείες
- ✓ Εταιρείες παροχής διοικητικών υπηρεσιών
- ✓ Ναυτιλιακές εταιρείες
- ✓ Εμπιστεύματα
- ✓ Επενδυτικές εταιρείες
- ✓ Τραπεζικές εταιρείες
- ✓ Εταιρείες παροχής υπηρεσιών
- ✓ Εταιρείες υβρίδια
- ✓ Δομές πομπίνες
- ✓ Εταιρείες ασφαλειών
- ✓ Εταιρείες περιορισμένης ευθύνης

Α) Εταιρείες συμμετοχών

Η χρήση των εταιρειών συμμετοχής που είναι εγκατεστημένες σε IOFC (Διεθνή Χρηματοοικονομικά Κέντρα), είναι μία μέθοδος διεθνούς φορολογικού σχεδιασμού για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων offshore. -'

Οι δραστηριότητες σε τρίτες χώρες συγκεντρώνονται σε μία IOFC εταιρεία, η οποία είτε έχει offshore λειτουργούντα υποκαταστήματα· είτε κατέχει μετοχές' διεθνών θυγατρικών που δραστηριοποιούνται στο εμπόριο και σε επιχειρήσεις σε άλλες χώρες. Η IOFC εταιρεία λειτουργεί ως εταιρεία εκκαθάρισης για τα κέρδη από ξένες, δραστηριότητες, για την συσσώρευση κερδών, επανεπενδύσεις κερδών και επέκταση των δραστηριοτήτων της σε άλλες χώρες με ειδικούς μειωμένους φορολογικούς συντελεστές.

Η χρήση καταστημάτων ή θυγατρικών σε τρίτες χώρες προσδιορίζεται από τις πιθανές εμπορικές και φορολογικές συνέπειες κάθε εναλλακτικής ή θυγατρικής σε ξένη χώρα έχει διαφορετικές επιπτώσεις στην offshore την ίδια. Η πιο κοινή πρακτική για τις εταιρείες συμμετοχής είναι να χρησιμοποιηθούν θυγατρικές σε τρίτες χώρες παρά υποκαταστήματα. Παρακάτω θα επικεντρωθούμε στις εταιρείες συμμετοχών στα Διεθνή Offshore Χρηματοοικονομικά Κέντρα

Ορισμένα IOFCs παρέχουν φορολογικά προνόμια στις εταιρείες συμμετοχών και πιο κάτω παρατίθενται μερικά από τα οφέλη που προκύπτουν από τη χρήση μιας εταιρείας συμμετοχών σε IOFC:

- ✓ Αναβολή της πληρωμής φόρου στα μερίσματα.
- ✓ Αναβολή της πληρωμής φόρου στα κεφαλαιακά κέρδη.
- ✓ Απουσία συναλλαγματικών ελέγχων.

Το μειονέκτημα χρήσης μιας offshore εταιρείας συμμετοχών σε IOFC

είναι ότι στις περισσότερες περιπτώσεις το IOFC (Διεθνές Χρηματοοικονομικό Κέντρο) δεν έχει διεθνείς φορολογικές συμβάσεις και κατά συνέπεια τα μερίσματα που πληρώνονται από τις δραστηριοποιούμενες θυγατρικές πιθανό να υπόκεινται σε σημαντικά υψηλό παρακρατούμενο φόρο στη χώρα προέλευσης τους. Αυτό παρακάμπτεται με τη διοχέτευση των μερισμάτων στο IOFC μέσω τρίτων χωρών.

Η ιδανική δομή εταιρείας συμμετοχών πρέπει να παρέχει τη δυνατότητα μείωσης της φορολογίας των κερδών πράγμα που απαιτεί φορολογικές συμφωνίες που να εμπεριέχουν τα κάτωθι:

- ~ Τα μερίσματα που στέλνονται από τη θυγατρική στην εταιρεία συμμετοχής ή πρέπει να απαλλάσσονται ή να υπόκεινται σε χαμηλούς παρακρατούμενους φόρους στο φορολογικό καθεστώς της θυγατρικής.
- ~ Τα μερίσματα που λαμβάνονται από την εταιρεία συμμετοχής προερχόμενα από τη θυγατρική πρέπει να απαλλάσσονται ή να υποβάλλονται σε χαμηλά ποσοστά φέρων στο φορολογικό καθεστώς της εταιρείας συμμετοχών.

- ~ Τα μερίσματα που πληρώνονται από την εταιρεία συμμετοχής στη τελική μητρική πρέπει να απαλλάσσονται ή να υποβάλλονται σε χαμηλά ποσοστά φόρων στο φορολογικό καθεστώς της μητρικής.
- ~ Τα κέρδη της εταιρείας συμμετοχών που προέρχονται από την πώληση μετοχών της σε θυγατρική πρέπει ή να εξαιρούνται ή να υποβάλλονται σε χαμηλό ποσοστό φορολόγησης κεφαλαιακών κερδών στη χώρα που εδρεύει η εταιρεία συμμετοχών σύμφωνα με το φορολογικό της καθεστώς.

B) Εταιρείες παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών

Μία εταιρεία παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που βρίσκεται σε Διεθνές Offshore Χρηματοοικονομικό Κέντρο λειτουργεί ως κανάλι διοχέτευσης δανείων σε ξένη θυγατρική .

Κατά κανόνα ο μόνος φόρος που συνεπάγονται οι πληρωμές τόκων από μια εταιρεία που λειτουργεί σε ξένη χώρα προς τη συνδεδεμένη εταιρεία παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που εδρεύει στο Διεθνές Offshore Χρηματοοικονομικό Κέντρο είναι οι παρακρατούμενοι φόροι. Γενικά ελάχιστος ή μηδενικός φόρος επιβάλλεται στους τόκους δανείων από ξένες πηγές που λαμβάνονται από μια εταιρεία παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που εδρεύει σε Offshore κέντρο.

Η χρήση μιας εταιρείας παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που εδρεύει σε offshore κέντρο για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων μιας ξένης θυγατρικής παρέχει τη δυνατότητα να μετακινηθούν αποτελεσματικά κέρδη από την ξένη θυγατρική, η οποία υπάγεται σε δικαιοδοσία μα υψηλό συντελεστή φορολόγησης, στη με χαμηλό συντελεστή φορολόγησης δικαιοδοσία της offshore . Δηλαδή ο τόκος και οι αποπληρωμές του δανείου προς την offshore εταιρεία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών μειώνουν αποτελεσματικά το φορολογητέο εισόδημα της ξένης θυγατρικής.

Προκειμένου λοιπόν να αποφευχθούν ή να μειωθούν οι παρακρατούμενοι φόροι που προκύπτουν όταν η ξένη θυγατρική πληρώνει τόκο στο εξωτερικό , κατευθύνονται κεφάλαια μέσω διαφόρων Διεθνών Offshore Χρηματοοικονομικών Κέντρων, ή "φιλικών χωρών" δηλαδή χερών που έχουν ειδική σύμβαση αποφυγής διπλής φορολόγησης με το Διεθνές Offshore Χρηματοοικονομικό Κέντρο.

Πολλές δικαιοδοσίες Διεθνών Offshore Χρηματοοικονομικών Κέντρων δεν απαιτούν τη διατήρησα συγκεκριμένων δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας, πράγμα που δίνει τη δυνατότητα στις εταιρείες παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών να έχουν ελάχιστο ύψος ιδίων κεφαλαίων.

Οι εταιρείες παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών έσημαντική αξία, στη περίπτωση που μία χώρα έχει υψηλούς συντελεστές φορολόγησης, με συνέπεια τα κέρδη των εταιρειών να φορολογούνται με υψηλό συντελεστή και επιπλέον να επιβάλλεται παρακρατούμενος φόρος στα μερίσματα (όταν δεν

έχει επιβληθεί στα κέρδη) . Η αποπληρωμή των τόκων δεν μειώνει μόνο τα φορολογικά κέρδη της θυγατρικής αλλά μειώνει και τα προς αποπληρωμή μερίσματα που υπόκεινται σε παρακρατούμενο φόρο.

Γ) Εταιρείες αδειών-δικαιωμάτων

Μία επιχείρηση μπορεί να χρησιμοποιήσει μία εταιρεία αδειών που βρίσκεται σε ένα κατάλληλο Διεθνές Offshore Χρηματοοικονομικό / Κέντρο για να λειτουργεί ως χορηγός αδειών δικαιωμάτων δε μία θυγατρική. Οι περιοδικές πληρωμές για το δικαίωμα χρήσης βιομηχανικής περιουσίας, όπως δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, συγγραφικά δικαιώματα, σήματα, επιστημονικές πληροφορίες ή βιομηχανικές διαδικασίες λειτουργούν και χρησιμοποιούνται από πολλές δικαιοδοσίες σαν ενοίκιο (royalties) που είναι έξοδα που μειώνουν τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων.

Πληρώνοντας royalties (ποσό για χρήση δικαιωμάτων) σε μία offshore εταιρεία αδειών-δικαιωμάτων, τα κέρδη μετακινούνται από την ξένη θυγατρική στην offshore εταιρεία αδειών-δικαιωμάτων, η οποία πληρώνει λίγο ή καθόλου φόρο στα royalties που λαμβάνει.

Κατά συνέπεια παρατηρείται να χρησιμοποιείται ένας συνδυασμός από Διεθνή Offshore Χρηματοοικονομικά Κέντρα και φιλικές χώρες έτσι ώστε να , επιτυγχάνεται μετακίνηση κερδών σε ένα αφορολόγητο ή μα χαμηλούς φόρους Offshore Κέντρο, χωρίς συνεπαγόμενους υψηλούς συντελεστές παρακρατούμενου φόρου.

Μία Offshore εταιρεία αδειών-δικαιωμάτων για να έχει το δικαίωμα να δίνει άδεια χρήσης βιομηχανικής περιουσίας, συχνά απαιτείται η μεταφορά της ευρεσιτεχνίας ή των άλλων δικαιωμάτων από τη χώρα της μητρικής εταιρείας. Αυτή η μεταφορά ίσως απαιτεί προηγούμενο φορολογικό ή συναλλαγματικό έλεγχο. Φόροι ίσως επιβληθούν κατά τη διάθεση των δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας στην Offshore εταιρεία αδειών-δικαιωμάτων .

Η επιλογή του σωστού. Διεθνούς Offshore Χρηματοοικονομικού Κέντρου ως έδρα της εταιρείας αδειών-δικαιωμάτων είναι σημαντική, γιατί απαιτείται το IOFC να έχει το ειδικό φορολογικό καθεστώς αλλά και το νομικό που αναγνωρίζει συμφέρον σε δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, συγγραφικά δικαιώματα , σήματα και άλλα δικαιώματα.

Οι σύμβουλοι σε φορολογικά θέματα επιχειρήσεων προσπαθούν να αναγνωρίσουν και να μεταφέρουν τα άλλα περιουσιακά δικαιώματα ενός ιδιώτη σε μία Offshore εταιρεία , όταν αυτά τα δικαιώματα έχουν μικρή αξία. Ας σημειωθεί ότι άλλα περιουσιακά δικαιώματα μπορεί να είναι εικόνα ενός μεγάλου ηθοποιού ή τραγουδιστή, τα δικαιώματα ενός νέου έργου ή μιας καινοτομίας. Πάντως το άλλο περιουσιακό δικαιώμα μπορεί να έχει αξία, της οποίας μπορεί να γίνει καλύτερη εκμετάλλευση μέσω

μεταφοράς σε Offshore ή κάποιου άλλου παρά ευθέως από τον πελάτη στον τελικό χρήστη.

Από τη στιγμή που τα άλλα δικαιώματα είναι σε μία Offshore εταιρεία, νοικιάζονται μερικά ή όλα σε μία μεσολαβούσα εταιρεία ας πούμε με έδρα την Ιρλανδία εάν πρόκειται να γίνει εκμετάλλευση αυτών των δικαιωμάτων στην Ευρώπη ή στις ΗΠΑ.

Η μεσολαβούσα εταιρεία στη συνέχεια εκμεταλλεύεται αυτά τα δικαιώματα στη γεωγραφική περιοχή που υπάρχει αυτή η δυνατότητα. Τα έσοδα από τα δικαιώματα περνάνε στη μεσολαβούσα εταιρεία στην οποία επιβάλλεται μηδενικός ή πολύ χαμηλός φόρος υπάρχουσας διμερούς φορολογικής συμφωνίας. Η μεσολαβούσα παρακρατεί μία προμήθεια για την υπηρεσία που παρείχε στις διαπραγμάτευσεις των συμφωνιών και θα πληρώσει φόρο μόνο για το ποσό της προμήθειας.

Τελικά η μεσολαβούσα εταιρεία θα στείλει το υπόλοιπο ποσό στην Offshore εταιρεία ελεύθερο από επιπλέον παρακρατούμενους φόρους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Σύμφωνα με τα διεθνώς κρατούντα τα ποσοστά κέρδους των Εταιρειών Αδειών-Δικαιωμάτων κυμαίνονται σε ποσοστό από 10% έως 20% αφαιρουμένων των εξόδων. Το ποσοστό κέρδους πέραν του 20% κρίνεται υπερβολικό και συνιστά λόγω διερεύνησης.

Δ) Εμπορικές εταιρείες

Είναι οι εταιρείες που κατά κύριο λόγο δραστηριοποιούνται στο εισαγωγικό και εξαγωγικό εμπόριο.

Μία εισαγωγική ή εξαγωγική εμπορική εταιρεία μπορεί να ιδρυθεί σε Offshore περιοχή. Η εταιρεία λαμβάνει παραγγελίες απευθείας από τον πελάτη αλλά του παραδίδει τα προϊόντα απευθείας από τον κατασκευαστή ή τον τόπο αγοράς.

Η Offshore εταιρεία μπορεί να χρησιμοποιηθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε αποτελεσματικά να μεταφέρει κέρδη από μία δικαιοδοσία με υψηλή φορολόγηση σε μια δικαιοδοσία με χαμηλή φορολόγηση. Η offshore - εμπορική επιχείρηση αγοράζει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες σε αισθητά διαφορετικές τιμές από έναν αντιπρόσωπο που είτε έχει είτε δεν έχει σχέση με αυτή και τα μεταπωλεί με κέρδος στην υφιστάμενη ξένη θυγατρική.

Με αυτό τον τρόπο η τιμή που πληρώνεται από την ξένη θυγατρική για την αγορά των αγαθών θα είναι μεγαλύτερη από την τιμή που θα πλήρωνε εάν αγόραζε τα αγαθά απευθείας και έτσι τα κέρδη της θα ήταν μειωμένα. Τα κέρδη της Offshore εμπορικής επιχείρησης που πραγματοποιήθηκαν από την πώληση θα υπόκεινται σε φόρο με ειδικό (μειωμένο) φορολογικό συντελεστή που θα καταβάλλουν στο offshore οικονομικό κέντρο. Έτσι ένα μέρος των κέρδους που σε διαφορετική περίπτωση θα πραγματοποιούνταν από την ξένη θυγατρική μετακινείται.

αποτελεσματικά από τη με υψηλό φορολογικό συντελεστή δικαιοδοσία της ξένης θυγατρικής στη με χαμηλό φορολογικό συντελεστή δικαιοδοσία της offshore εμπορικής επιχείρησης.

Δεδομένου ότι οι περισσότερες offshore δικαιοδοσίες επιβάλλουν υψηλούς εισαγωγικούς δασμούς, σημαντικό ρόλο θα έπαιζε η offshore εμπορική επιχείρηση να μην παραλαμβάνει τα αγαθά αλλά να τα πουλά στην ξένη θυγατρική χωρίς τα αγαθά να περάσουν μέσω του εδάφους της έδρας της offshore . Με αυτόν τον τρόπο αποφεύγονται διπλοί εισαγωγικοί δασμοί.

Σενάριο

Ο Χ εισαγωγέας κλιματιστικών συσκευών που τυγχάνει να είναι αντιπρόσωπος ενός συγκεκριμένου brand name σχεδιάζει το εμπορικό, του κέρδος από την εισαγωγή να παραμείνει στο εξωτερικό στον ατομικό του λογαριασμό προκειμένου να μην φορολογηθεί αλλά και να μην περιέλθει στην περιουσία της εταιρείας που εκπροσωπεί.

Σχέδιο

ο Χ εισαγωγέας δίνει την παραγγελία στην Ιαπωνία για την αγορά 500 κλιματιστικών αξίας 50.000 ευρώ. Ο Ιάπωνας κατασκευαστής εκτελεί την παραγγελία και εκδίδει τιμολόγιο στην επωνυμία του εισαγωγέα στη χώρα Α αξίας 50.000 ευρώ και αποστέλλει το με πλοίο τα εμπορεύματα. Με την άφιξη των εμπορευμάτων ο εισαγωγέας παραλαμβάνει από το πρακτορείο τα φορτωτικά έγγραφα. Κατά τον εκτελωνισμό των εμπορευμάτων δεν εμφανίζει στο τελωνείο το τιμολόγιο του Ιάπωνα αλλά εκδίδει τιμολόγιο μιας offshore εταιρείας που έχει συστήσει ο ίδιος ή άλλο πρόσωπο σε ένα offshore κέντρο. Η αξία

του τιμολογίου της offshore διαμορφώνεται κατά βούληση του εισαγωγέα. Για τις ανάγκες του σεναρίου εκδίδει τιμολόγιο αξίας 60.000 ευρώ δηλαδή 10.000 ευρώ περισσότερο από το πραγματικό κόστος των εμπορευμάτων. Ο εισαγωγέας για να προβεί στον τραπεζικό

διακανονισμό της συναλλαγής πρέπει να αποστείλει το ποσό των 60.000 ευρω .

Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιεί ένα λογαριασμό του εξωτερικού που έχει ανοίξει στο όνομα της offshore εταιρείας π.χ στην Ελβετία

Εκεί αποστέλλονται τα 60.000 ευρώ και από εκεί αποστέλλονται τα 50.000 ευρώ στον Ιάπωνα και τα 10.000 ευρώ είτε παραμένουν στο λογαριασμό της offshore στην ίδια τράπεζα ή διοχετεύονται σε άλλες τραπεζικό λογαριασμό του εισαγωγέα που τηρεί σε άλλη τράπεζα ή σι: άλλη offshore του εισαγωγέα. Με τη διαδικασία αυτή ο εισαγωγέας έχε προσωπικό όφελος αφορολόγητο έξω από τα συμφέροντα της εταιρεία, του και το κόστος της υπερτιμολόγησης τι μετακυλύει στην αγορά.

Ε) Εταιρείες Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών

Ορισμένες offshore δραστηριότητες δεν περιλαμβάνουν απλά μία ξένη χώρα αλλά περιλαμβάνουν έναν όμιλο που αποτελείται από τη μητρική εταιρεία και τις θυγατρικές με διαφορετικές δραστηριότητες.

Η διαχείριση και ο έλεγχος του ομίλου μπορεί να διεξαχθεί μέσω τη ίδρυσης μιας εταιρείας Διοίκησης-Διαχείρισης σε ένα διεθνές offshore οικονομικό κέντρο. Το συγκεκριμένο σχήμα προσφέρει εμπορικά πλεονεκτήματα με τη συγκέντρωση όλων των Διοικητικών Διαχειριστικών λειτουργιών.

Η ίδρυση κεντρικών γραφείων Διοίκησης σε ένα offshore οικονομικό κέντρο, από φορολογική άποψη είναι μια τεχνική μεταφοράς κερδών, όπου οι δραστηριότητες της Διοίκησης-Διαχείρισης αναλαμβάνονται από την εταιρεία Διαχείρισης, η οποία αμείβεται μα ποσοστό στα επιπλέον, έσοδα που εξοικονομεί για τον όμιλο μέσω της μεταφοράς ορισμένων, κερδών από τις ξένες θυγατρικές που υπόκεινται σε δικαιοδοσίες μι υψηλή φορολογία στην δικαιοδοσία της offshore στην οποία ισχύει ειδική χαμηλή φορολογία. .

Οι διοικητικές ή διαχειριστικές λειτουργίες διεξάγονται σε ένα Διεθνές offshore Οικονομικό Κέντρο, δεν επιβάλλουν στο νομικό (πρόσωπο που συστήνεται έχει μόνιμη εγκατάσταση στο IOFC κα συνεπώς οι ειδικοί μειωμένοι φορολογικοί συντελεστές ΠΟ1 εφαρμόζονται για τις offshore εταιρείες εφαρμόζονται και για αυτές.

Είναι πιθανό ότι η ξένη θυγατρική, όταν κάνει μία πληρωμή στη εταιρεία Διοίκησης-Διαχείρισης, θα πρέπει να πείσει τις τοπικές φορολογικές αρχές ότι τι τίμημα για τις υπηρεσίες προσδιορίζεται κάτω από πλήρως ανταγωνιστικές συνθήκες αγοράς.

Για το λόγο αυτό όταν υπάρχει σκέψη για τη χρήση μιας εταιρείας διαχείρισης, είναι συχνά σημαντικό γα διαβεβαιωθεί ότι το διεθνές, offshore οικονομικό κέντρο που θα χρησιμοποιηθεί έχει τις απαραίτητες, υποστηρικτικές υπηρεσίες που θα δώσουν την δυνατότητα στην offshore εταιρεία διαχείρισης να λειτουργήσει αποτελεσματικά.

Σενάριο

Η δραστηριότητα στην ξένη χώρα έχει γίνει τόσο επιτυχής ώστε η εταιρεία E τώρα ετοιμάζεται να επεκταθεί σε άλλες αγορές με την ίδρυση πολλών άλλων θυγατρικών.

Η εταιρεία E θεωρεί ότι μία εταιρεία κεντρικής διαχείρισης θα μπορούσε καλύτερα να διαχειριστεί τις ξένες δραστηριότητες περιλαμβανομένης της εταιρείας στη χώρα A καθώς και την ίδια την εταιρεία E .

Οι υποστηρικτικές υπηρεσίες που προέρχονται στο offshore οικονομικό κέντρο είναι ίδιου επιπέδου με αυτές που παρέχονται στην εγχώρια εταιρεία και στην εταιρεία της ξένης χώρας Α και κατά συνέπεια η εταιρεία Ε επιλέγει τη χρήση της υπάρχουσας offshore εταιρείας~ εταιρείας διαχείρισης για τη Διοίκηση-Διαχείριση του ομίλου.

Το σχέδιο

Η εταιρεία Ε , η εταιρεία στη χώρα Α , η ξένη θυγατρική στη χώρα Β και η ξένη θυγατρική στη χώρα Γ προετοιμάζουν όλες τις διοικητικές υπηρεσίες προκειμένου να αναληφθούν από την offshore εταιρεία.

Η προμήθεια διαχείρισης που πληρώνεται από κάθε μία από τις εταιρείες του ομίλου προς την offshore εταιρεία βασίζεται σε μία ανταγωνιστική τιμή αγοράς ώστε να μην προκαλεί τις τοπικές φορολογικές αρχές. Οι προμήθειες που πληρώνονται αφαιρούνται από το εισόδημα κάθε μιας εταιρείας και είναι δυνατό να πληρώνονται χωρίς παρακρατηθέντες ή άλλους φόρους στην offshore, δεδομένου ότι η offshore εταιρεία δεν έχει κύρια εγκατάσταση ή κάποια άλλη παρουσία εκτός του Διεθνούς Offshore Χρηματοοικονομικού Κέντρου (IOFC).

Η εταιρεία Διοίκησης - Διαχείρισης συνεπώς διενεργεί μία' αποτελεσματική μεταφορά κερδών από τις ξένες θυγατρικές στις χώρες Β και Γ, την εταιρεία στη χώρα Α και την εταιρεία Ε στο offshore κέντρο.

Z) Ναυτιλιακές εταιρείες

Ένας μεγάλος αριθμός διεθνών offshore οικονομικών κέντρων προσφέρουν ειδική φορολογική μεταχείριση σε εταιρείες οι οποίες έχουν ως αντικείμενο την ποντοπόρο ναυτιλία περιλαμβανόμενης της ναύλωσης και της ενοικίασης σκαφών.

Ορισμένα διεθνή offshore οικονομικά κέντρα δυναμικά ενθαρρύνουν τις offshore ναυτιλιακές εταιρείες, λειτουργώντας τις σημαίες ευκαιρίας , πράγμα το οποίο δίνει τη δυνατότητα σε μία μη μόνιμη εγκατεστημένη εταιρεία να καταχωρήσει ένα πλοίο, χρησιμοποιώντας τη σημαία ενός διεθνούς offshore οικονομικού κέντρου, το υ οποίου οι απαιτήσεις είναι λιγότερο αυστηρές από αυτές που θα συναντούνε η εταιρεία στη χώρα της.

Έχοντας ένα πλοίο το οποίο το οποίο κατέχεται και διαχειρίζεται από μία εταιρεία, γενικώς τα κέρδη που προκύπτουν από την offshore εταιρεία εκτός δικαιοδοσίας θα υπόκεινται σε ειδική (χαμηλή) φορολογική μεταχείριση . Πάντως τις περισσότερες περιπτώσεις οι ειδικοί χαμηλοί συντελεστές δεν εφαρμόζονται σε όλο το εισόδημα που αποκτάται από την offshore εταιρεία, μέρος του εισοδήματος φορολογείται με πλήρη συντελεστή κατά την πληρωμή του δικαιώματος χρήσης της σημαίας και της καταχώρησης.

Τα περισσότερα διεθνή offshore οικονομικά κέντρα έχουν νόμιμες ρυθμίσεις σχετικά με το ανθρώπινο δυναμικό και την ασφάλεια των πλοίων χρησιμοποιώντας την καταχώρηση τους. Ο κυριότερος λόγος για τη χρήση της καταχώρησης σε διεθνή offshore οικονομικά κέντρα, ως σημαία ευκαιρίας, σχετίζεται με την ευνοϊκή άποψη που υιοθετήθηκε προς την επωφελή ιδιοκτησία, ένα θέμα που είναι αντίθετο με τη Διεθνή. Ομοσπονδία των Εργαζόμενων στις Μεταφορές.

H) Εμπιστεύματα (Trusts)

Η ιδέα του trust εφευρέθηκε από τους Άγγλους και αναπτύχθηκε μέσα σε αιώνες ως τρόπος για την προστασία περιουσιακών στοιχείων. Το κόστος διατήρησης ενός trust είναι υψηλό 1.000 λίρες Αγγλίας περίπου ετησίως.

Οι συμβαλλόμενοι σε ένα trust είναι ο διαθέτης(settlor) που μεταφέρει τα περιουσιακά στοιχεία στο trust , οι trustees (διαχειριστές) , οι οποίοι διοικούν το trust, ο θεματοφύλακας(custodian) και οι δικαιούχοι(beneficiaries) που λαμβάνουν τα οφέλη των περιουσιακών στοιχείων. Τα trusts ιδρύονται και έχουν διάρκεια περίπου 100 χρόνια και είναι.. αποτελεσματικά για την περίπτωση που ο διαθέτης είναι ηλικιωμένος και δε σκέφτεται καθαρά ή οι δικαιούχοι βρίσκονται σε διαμάχη.

Το trust δεν είναι νομικό πρόσωπο, δεν μπορεί να κατέχει περιουσία, τα περιουσιακά στοιχεία του είναι εκχωρημένα στους διαχειριστές που μπορεί να είναι ιδιώτες ή εταιρείες. Με άλλα λόγια είναι ένα είδος δωρεάς από τον οποίο παρέχονται τα κεφάλαια(settlor) στους δικαιούχους. Ο παρέχων τα κεφάλαια, σε πολλές περιπτώσεις είναι και ο δικαιούχος. Οι διαχειριστές είναι αυτοί που φροντίζουν για τη δωρεά και συνήθως πληρώνονται για αυτό. Τα περιουσιακά στοιχεία του trust μπορεί να έχουν μορφή μετρητών, ακίνητης περιουσίας, επενδύσεων και ασφαλιστικών πολιτικών, και είναι υπό έλεγχο των διαχειριστών που ενεργούν. ως επιστάτες διαχειριστές με ειδικά καθήκοντα και υπευθυνότητες.

Ένα trust δημιουργείται με έγγραφη συμφωνία, δεν είναι όμως ούτε εταιρεία συμμετοχών ούτε συμβόλαιο ή διαθήκη, μπορεί όμως να δημιουργηθεί από αυτά ή από μία δωρεά από ένα διαθέτη κατά τη διάρκεια της ζωής του.

Ο διαθέτης μπορεί να είναι και ο διαχειριστής του trust , ή μπορεί να διαφοροποιήσει την ταυτότητα του λέγοντας άτυπα στους διαχειριστές του trust να το ιδρύσουν και να προβούν στις νόμιμες διαδικασίες δημοσιοποίησης.

Οι χώρες που δέχονται τα trust είναι αυτές που βασίζονται στο εθνικό δίκαιο που είναι ένα κωδικοποιημένο σύστημα από, κανόνες. Στις χώρες που ήταν αποικίες της Βρετανίας τα trusts συναντώνται συχνά στη χρηματοοικονομική ζωή.

Τέτοιες χώρες είναι η Αυστραλία, ο Καναδάς, η Νέα Ζηλανδία, οι Η.Π.Α, η Ιρλανδία, ΤΟ Γιβραλτάρ, τα νησιά Καϊμάν, οι Βερμούδες ,και οι Μπαχάμες. Ορισμένες από τις παραπάνω χώρες είναι φορολογικοί παράδεισοι ενώ τα υπόλοιπα είναι εντελώς ανεξέλεγκτοι φορολογικοί παράδεισοι. Η φορολόγηση του trust εξαρτάται από τη νομική δικαιοδοσία του trust, τις χώρες στις οποίες βρίσκονται τα κεφάλαια, καθώς και τους τόπους κατοικίας του διαθέτη, των διαχειριστών και των δικαιούχων.

Όλοι οι φορολογικοί παράδεισοι, ανεξάρτητα αν βασίζονται στο εθιμικό δίκαιο, ή όχι, παρέχουν στέγαση σε trusts μέσα στο σύστημα τους. Οι χώρες που βασίζονται στο Μουσουλμανικό δίκαιο, οι πρώην κομμουνιστικές χώρες, και οι χώρες που βασίζονται στο αστικό δίκαιο πολλές φορές δεν αναγνωρίζουν τα trust.

Καθώς ο διαχειριστής διατηρεί την περιουσία του, προς όφελος του ή των δικαιούχων, το "trust" περιλαμβάνει καθήκοντα, εξουσίες και υποχρεώσεις του διαχειριστή σε σχέση με την ακίνητη περιουσία ή τα περιουσιακά στοιχεία που απαρτίζουν την συγκεκριμένη οντότητα. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι ο διαχειριστής έχει πλήρη νομικό έλεγχο της περιουσίας.

Η χρήση του trust επιτρέπει για το νομικό έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου να διαχωριστούν τα δικαιώματα και η χρήση των περιουσιακών στοιχείων ανήκει στο διαχειριστή και τα δικαιώματα χρήσης και αποδόσεων των περιουσιακών στοιχείων ανήκουν στους δικαιούχους. Όταν δημιουργείται ένα trust ο δημιουργός ή ιδρυτής πρέπει να γνωρίζει ότι εκχωρεί νομικά την ιδιοκτησία και τον έλεγχο στο διαχειριστή.

Η επιλογή του σωστού διαχειριστή, η υπογραφή ενός κατάλληλου κα κατανοητού συμβολαίου, καθώς και η επιλογή μίας κατάλληλης IOFC δικαιοδοσίας είναι κρίσιμοι παράγοντες για τη δημιουργία ενός trust . Η εταιρεία διαχείρισης ή η εταιρεία από την οποία εξουσιοδοτείται ένα ο διαχειριστής που θα χρησιμοποιηθεί, πρέπει να επιλεγούν με βάση την ακεραιότητα και τη σχέση κόστους αποτελεσματικότητας.

Η χρήση ενός trust συχνά παρέχει μεγαλύτερη ευελιξία και μερικές φορές ανωνυμία κατά τη μεταφορά κα τον έλεγχο κεφαλαίων ή περιουσιακών στοιχείων. Ένα trust συνήθως δεν αντιμετωπίζει προβλήματα με μετόχους, μερίσματα ή άλλες υποχρεώσεις που αντιμετωπίζει ένας άλλος οργανισμός. Η χρήση των trusts επιτρέπει το διαχωρισμό της ιδιοκτησίας ή των δικαιωμάτων ενός περιουσιακού στοιχείου. Τα trust είναι αποτελεσματικές οντότητες όταν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για οικογενειακά περιουσιακά στοιχεία και να δικαιώματα των μελών μίας οικογένειας στοιχεία.

Καθώς, τα trust μπορούν να δημιουργηθούν για να "παραμερίσουν" ή να τεμαχίσουν τα δικαιώματα σε σταθερά περιουσιακά στοιχεία (ειδικά τη γη) για μεγάλη χρονική περίοδο, οι περισσότερες δικαιοδοσίες έχουν θεσπίσει διάρκεια ζωής απεριόριστη.

α) Χρήσεις των trusts

- ✓ Τα χρήματα των φιλανθρωπικών ιδρυμάτων, διατηρούνται σε trust
- ✓ Τα ασφαλιστικά σχήματα ζωής διακρατούνται σε trusts , μπορεί να γίνει μια τέτοια ασφάλεια για τη σύζυγο ή τα παιδιά κάποιου.
- ✓ Η γη στην Αγγλία που κατέχεται από περισσότερους από έναν ιδιοκτήτες διατηρείται σε μορφή trust .
- ✓ Τα σωματεία κα οι κοινωνίες τα οποία δεν είναι κερδοσκοπικοί οργανισμοί συχνά έχουν διαθέσιμα που διατηρούν για τα μέλη τους σε μορφή trust .
- ✓ Τα unit trusts είναι συλλογικές επενδύσεις, οι -οποίες διακρατώνται με μορφή trust , για όφελος των επενδυτών.
- ✓ Τα τεράστια διαθέσιμα των επαγγελματικών σωματείων διατηρούνται σε trust και χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη των πολιτικών και οικονομικών σκοπών αυτών των οργανισμών.
- ✓ Τα διαθέσιμα ασφαλιστικών ταμείων διατηρούνται σε μορφή trust .
- ✓ Ορισμένες επιχειρήσεις που εκδίδουν ομόλογα προσφέρουν περιουσία ως ασφάλεια για το δάνειο το οποίο διακρατείται υπό μορφή trust για τους ομολογιακούς , οι οποίοι έχουν δανείσει σε μία εταιρεία χρήματα μέσω αγοράς των ομολογιών της .Εάν η επιχείρηση αθετήσει την εξόφληση των υποχρεώσεων της, τα στοιχεία του trust χρησιμοποιούνται για να αποζημιώσουν τους ομολογιούχους .

Τα trust δεν χρησιμοποιούνται για τη μείωση του φόρου αλλά κυρίως σε περιπτώσεις που κάποιος θέλει να διαθέσει την περιουσία του σύμφωνα με τις επιθυμίες του, βέβαια η διάρκεια ζωής ενός trust δεν είναι αόρατη.

Μία εταιρεία ή ένας επιχειρηματικός οργανισμός ίσως χρησιμοποιήσουν ένα IOFC trust για τους παρακάτω λόγους:

- Για χρηματοδοτικούς λόγους μεταξύ μεγάλων εταιρειών όταν ο δανειστής ή ο δανειζόμενος επιθυμεί η γη να είναι σε μία συγκεκριμένη χώρα χωρίς τη δημιουργία μιας θυγατρικής εταιρείας ή του δανειζόμενου σε αυτή τη δικαιοδοσία .Όμοια μπορεί να χρησιμοποιηθεί εκεί που ο δανειστής ή ο δανειζόμενος επιθυμεί να αποκρύψει την πηγή των κεφαλαίων. .
- Όταν μία επιχείρηση επιθυμεί να αποκρύψει την ιδιοκτησία ή τα μετοχικά μερίδια σε άλλη εταιρεία. Η εταιρεία βασίζεται στην παροχή εχεμύθειας και στη μη αποκάλυψη στοιχείων στο IOFC προκειμένου να διαφυλάξει τα συμφέροντά της., ...
- Όπως στην περίπτωση των ιδιωτών, η επιχείρηση ίσως προτιμά να χρησιμοποιήσει ένα trust σε δικαιοδοσία που είναι ευκολότερο να μεταφερθεί ο τόπος εγκατάστασης του trust από το να μεταφερθεί ο τόπος εγκατάστασης της εταιρείας.
- ~ Μία εταιρεία ίσως χρησιμοποιήσει ένα trust για την ίδρυση ενός ταμείου συνταξιοδότησης είτε για υψηλόβαθμα στελέχη είτε για στελέχη που

μετακινούνται σε διάφορες χώρες του κόσμου και ειδικότερα για στελέχη διαφόρων εθνικοτήτων.

~ Μία εταιρεία ίσως χρησιμοποιήσει ένα trust ως πηγή δανειακών κεφαλαίων σε άλλη χώρα χωρίς να απαιτείται να αποκαλύψει την πηγή αυτών των κεφαλαίων.

Ένα trust θεωρείται γενικά ότι είναι μόνιμα εγκαταστημένο εκεί που ο διαχειριστής είναι μόνιμα εγκαταστημένος. Κατά συνέπεια ο τόπος εγκατάστασης του trust, υπόκειται σε αλλαγή με την παραίτηση του υφιστάμενου διαχειριστή και την τοποθέτηση ενός νέου σε διαφορετική τοποθεσία .Αυτό γενικά εξαρτάται από το συμφωνητικό λειτουργίας του trust.

Η νομοθεσία που διέπει τα trust στο οποίο είναι η έδρα του trust , πιθανόν να παρέχει τη δυνατότητα ώστε σε περίπτωση πολέμου, αλλαγής κυβέρνησης, ή αλλαγής της νομοθεσίας του trust, ο διαχειριστής να παραιτηθεί αυτόμata και να ορισθεί ένας νέος στη δικαιοδοσία που υποδεικνύεται από τον παραιτηθέντα διαχειριστή. Σε κάθε περίπτωση τα παραπάνω πρέπει να προβλέπονται στο ιδρυτικό συμφωνητικό του trust . Στην πιο πάνω περίπτωση ο νέος διαχειριστής, υπόκειται στους κανονισμούς του υφιστάμενου trust, Καθώς αυτό τροποποιείται μόνο κατά τη νομοθεσία του νέου IOFC, ή της νέας χώρας που το trust εγκαθίσταται.

Η μετανάστευση των trusts είναι ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά που τα κάνει ιδιαίτερα δημοφιλή σε αντίθεση με την χρήση άλλων οντοτήτων. Αυτή η ευελιξία διευκολύνει το φορολογικό σχεδιασμό και την αποτελεσματική φορολογικά αναδιοργάνωση των διεθνών δραστηριοτήτων.

Η ίδρυση και η διατήρηση ενός trust σε ένα IOFC , διευκολύνεται από τη διαθεσιμότητα υπηρεσιών διαχείρισης ,λογιστικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών που διατίθενται σε όλα τα IOFC κέντρα. Η διαθεσιμότητα, το κόστος και η συνέπεια αυτών των υπηρεσιών είναι σημαντικοί παράγοντες στην επιλογή της τοποθεσίας ενός IOFC trust.

Επίσης είναι σημαντική η επιλογή μιας εταιρείας διαχείρισης, η οποία συνδέεται με άλλα IOFC , διότι έτσι διευκολύνεται η μεταφορά του trust από ένα κέντρο σε άλλο .Ορισμένες εταιρείες διαχείρισης trust παρέχουν τέτοιες υπηρεσίες σε συνδυασμό με την διαμονή σε ασφαλή δικαιοδοσία και την επιλογή της μεταφοράς της έδρας του trust μέσω

των διεθνών IOFC διασυνδέσεων που έχουν, με απλή αλλαγή της έδρας Διοίκησης και ελέγχου του trust ,ανεξάρτητα από την έδρα του διαχειριστή.

Συνήθως οι χώρες έδρες των εταιρειών έχουν αυστηρούς ελέγχους για την αποστολή χρημάτων στο εξωτερικό, ειδικότερα σε IOFC δικαιοδοσίες και IOFC trusts . Σε τέτοιες περιπτώσεις συμβάλλει θετικά η χρήση του "treaty shopping" δηλαδή ίδρυση μιας θυγατρικής ή εταιρείας συμμετοχών σε άλλη χώρα η οποία έχει καλύτερες συμφωνίες διπλής φορολογίας σε σχέση με τη χώρα έδρα της εταιρείας. Χώρες όπως η Ελβετία αρνούνται να παραχωρήσουν τα πλήρη οφέλη των συνθηκών τους σε treaty shoppers . Η χρήση του treaty shopping γίνεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε ο τελικός αποδέκτης των κεφαλαίων

να είναι ένα IOFC trust , με αποτέλεσμα οι άμεσοι συναλλαγματικοί έλεγχοι που επιβάλλονται από την έδρα της εταιρείας να μην είναι πρόβλημα.

β) Διάρκεια ζωής ενός trust

Ένα trust δεν μπορεί να διαρκέσει για πάντα εκτός αν είναι φιλανθρωπικό trust. Συνήθως, το trust διαλύεται και τα κεφάλαια διανέμονται όταν οι δικαιούχοι ενηλικιωθούν. Οι διαθέτες που χρησιμοποιούν trusts για το δικό τους όφελος τα διαλύουν μετά από ορισμένα χρόνια.

γ) Περίοδος συσσώρευσης

Στις περισσότερες νομοθεσίες η χρονική περίοδος που μπορεί να συσσωρεύεται εισόδημα στο trust είναι περιορισμένη. Όταν λήξει η περίοδος συσσώρευσης το εισόδημα διανέμεται στους δικαιούχους.

δ) Offshore trusts

Δημιουργούνται κυρίως για να παρακάμπτονται οι νόμοι άλλων κρατών, πράγμα που μπορεί να είναι σύννομο ή παράνομο ιδιαίτερα όταν υπάρχουν ισχυροί λόγοι για να παραβιαστεί ο νόμος όπως να καταδιώκεται κάποιος στην χώρα του. Για το λόγο αυτό οι offshore εταιρείες και τα offshore trusts προσελκύουν τους κοινούς εγκληματίες , ορισμένοι δε φορολογικοί παράδεισοι έχουν μερίδιο ευθύνης για τους κινδύνους και προκαλούν την προσοχή των αρχών. Λέγεται ότι το ενδιαφέρον για offshore trusts. αυξομειώνονται ανάλογα με τη πρόκληση ζημιών κα καταστροφών στον κόσμο.

Ορισμένα offshore trusts στήνονται από Αμερικάνους και Ευρωπαίους πολίτες σήμερα, κυρίως γιατί είναι αδύνατο στις χώρες τους να αποφύγουν τη φορολογία με έννομα μέσα.

ε) Λειτουργία των trusts

Η αρχή που διέπει τα σημερινά trusts είναι ότι οι διαχειριστές δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούν τα περιουσιακά στοιχεία του trust για τον εαυτό τους αλλά για τους δικαιούχους, ούτε μπορούν να τα χρησιμοποιούν για λογαριασμό του διαθέτη εκτός αν είναι και ο δικαιούχος σύμφωνα με τα οριζόμενα στο συμφωνητικό.

ζ) Νέοι τρόποι με τα trusts

Purpose trusts σε διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές

Τα purpose trusts δεν είναι trust με την κλασσική έννοια αλλά είναι

σχεδιασμένα να χρησιμοποιηθούν ως προσάρτημα για το σχεδιασμό δομών κατά διάφορους τρόπους όπως:

Διακράτηση μετοχών μιας εταιρείας οι οποίες μπορούν να ψηφίζονται σύμφωνα με τους όρους του trust.

Προστασία από το δανειστή όταν δανείζεται η μητρική-οι μετοχές της θυγατρικής μπορούν να τοποθετηθούν σε trust , μέχρι να αποπληρωθεί το δάνειο και έτσι προστατεύεται η ιδιοκτησία της θυγατρικής από αλλαγή εκ μέρους των δανειστών της μητρικής.

Μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση και μετοχοποίηση οφειλών όταν τα περιουσιακά στοιχεία του trust είναι εκτός ισολογισμού ενός ή περισσοτέρων μερών της συναλλαγής.

η) Trusts για την προστασία περιουσιακών στοιχείων

Πολλές offshore δικαιοδοσίες έχουν ενεργοποιήσει τη νομοθεσία της προστασίας περιουσιακών στοιχείων και επίσης αρκετές βασίζονται στις αρχές του εθιμικού δικαίου.

Εάν ο σκοπός είναι η δημιουργία ενός trust και ικανοποιούνται οι τυπικές προϋποθέσεις τότε τα περιουσιακά στοιχεία μεταβιβαστεί στο trust έχουν περάσει από την ιδιοκτησία του δημιουργού του trust στη νομική δικαιοδοσία των διαχειριστών, την οποία διατηρούν για τους τελικούς δικαιούχους.

Ένας νέος τρόπος σχεδιασμού trust για την αποφυγή δικαστικών διεκδικήσεων από τους πιστωτές και τους διεκδικητές συζύγους είναι τα Asset Protection Trusts (APT) ,τα οποία είναι πολύ δημοφιλή στις Η.Π.Α ,αλλά δεν είναι σχεδιασμένα για να χρησιμοποιηθούν για εξαπάτηση πραγματικών πιστωτών.Ετσι εάν έχει κάποιος πτωχεύσει ή εάν έχει εκδοθεί ένταλμα σε βάρος του, δεν είναι σύννομο να στήσει ένα trust . Ορισμένοι φορολογικοί παράδεισοι διάκεινται ευνοϊκότερα προς τα APT,τα οποία μπορούν να σχεδιάσουν γρήγορα και με. μεγάλη πολυπλοκότητα.

θ) Όροι σε μία σύμβαση offshore trust.

Ένας ειδικός όρος έχει να κάνει με την περίπτωση πολιτικής αναταραχής στο νομικό καθεστώς και στη δικαιοδοσία του trust .Αν για παράδειγμα έχει κάποιος ένα trust στα Cayman Islands , θα ήθελα να προδιαγράψει ότι σε περίπτωση πολιτικής αναταραχής μπορεί να

μεταφέρει τα κεφάλαια του άμεσα σε άλλη δικαιοδοσία. Αυτό που είναι σημαντικό στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν είναι ο τόπος που διατηρούνται τα περιουσιακά στοιχεία αλλά σύμφωνα με ποια δικαιοδοσία το trust διοικείται. Η αλλαγή δικαιοδοσίας, αποτρέπει την κυβέρνηση στης οποίας τη δικαιοδοσία το trust υπαγόταν, να ζητήσει πίσω και να κατασχέσει τα περιουσιακά στοιχεία του trust . Τα γεγονότα τα οποία θα μπορούσαν να δημιουργήσουν προβλήματα, πρέπει να εξειδικευτούν και αυτό σημαίνει ότι

οι νέοι διαχειριστές έχουν το δικαίωμα να αποφασίσουν αν τα γεγονότα αυτά έχουν πραγματικά συμβεί.

Θ) Εταιρείες επενδύσεων

Κεφάλαια συγκεντρωμένα διαμέσου εταιρειών οι οποίες έχουν συσταθεί σε προνομιακές υπεράκτιες περιοχές μπορούν να επενδυθούν ή να κατατεθούν οπουδήποτε στον κόσμο. Προκείμενον τα έσοδα ή οι πληρωτέοι τόκοι που προέρχονται από τα κεφάλαια αυτά να μην φορολογηθούν υπάρχουν προνομιακές περιοχές όπου τα κεφάλαια μπορούν να κατατεθούν είτε σε αφορολόγητους τίτλους είτε σε Τραπεζικές καταθέσεις όπου ο τόκος καταβάλλεται χωρίς φορολογικές επιβαρύνσεις.

Η χρήση υπεράκτιας εταιρείας η οποία έχει συσταθεί στην κατάλληλα χώρα επιτρέπει να επενδυθούν τα προαναφερόμενα έσοδα αποτελεσματικά σε χώρες υψηλής φορολογίας εφόσον αυτές έχουν συνάψει φορολογικές συνθήκες IOFC.

Ένας από τους ποιο σημαντικότερους τύπους επενδύσεων είναι τα Ανώνυμα χρεόγραφα .Τα ανώνυμα χρεόγραφα είναι μετοχές ή ομολογίας. Μπορούν να αγοράζονται και να πωλούνται ελευθέρα να διαπραγματεύονται και να μετακινούνται σε πολλές χώρες χωρίς πολλά έγγραφα και δεν είναι αναγκαίο να περάσουν μέσα από το τραπεζικό σύστημα.Τα ανώνυμα χρεόγραφα είναι στην κατοχή ενός προσώπου που ονομάζεται κομιστής και δεν είναι καταχωρημένα.

Πολλές μεγάλες επιχειρήσεις εισηγμένες σε ένα ή περισσότερα χρηματιστήρια εκδίδουν ανώνυμα χρεόγραφα αλλά μόνο στις χώρες που επιτρέπεται .Ακόμα και οι κυβερνήσεις εκδίδουν ανώνυμα ομόλογα, οι τράπεζες , οι ασφαλιστικές εταιρείες, η τοπική αυτοδιοίκηση και ημικυβερνητικά σχήματα .Τα Ευρωομόλογα επίσης εκδίδονται σε ανώνυμη μορφή.

I) Τραπεζικές Εταιρείες

Τελευταία πολλά τραπεζικά ιδρύματα σε υπερακτιες δικαιοδοσίες έχουν καθιερωθεί ως φορολογικά καταφύγια. Πολλά από τα ιδρύματα αυτά είναι θυγατρικές μεγάλων διεθνών τραπεζών .Το μεγάλο πλεονέκτημα είναι ότι καταβάλλουν τόκους απαλλαγμένους από την παρακράτηση φόρου.

Ασχολούνται επίσης με διεθνή χρηματοδότηση από προνομιακές βάσεις η οποία δεν υπόκειται σε συναλλαγματικούς ελέγχους .Οπως είναι λογικό απαιτείται πλήρη εχεμύθεια από τα τραπεζικά αυτά ιδρύματα.

Η Αυστρία , η Ελβετία και το Λιχτενστάιν έχουν παράδοση στην τήρηση τραπεζικού απόρρητου βέβαια είναι σχεδόν απίθανο ότι θα προστατεύσουν

κάποιο γνωστό έμπορο ναρκωτικών που καταζητείται , είναι όμως γνωστό πόσο αμύνονται για την τήρηση της ανωνυμίας των ξένων πελατών τους.

1.8.11 ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

Μέτρα κατά της φοροαποφυγής

Ένας κανόνας στον οποίο βασίζεται ο διεθνής φορολογικός σχεδιασμός όταν σχεδιάζει μία στρατηγική είναι ότι για κάποιο πλεονέκτημα που προκύπτει από τη χρήση ενός Διεθνούς Offshore Χρηματοοικονομικού Κέντρου, σχεδόν πάντα υπάρχει μια ισοδύναμη και αντίθετη προσπάθεια για να μειώσει το πλεονέκτημα από τις φορολογικές αρχές είτε της χώρας έδρας, είτε της ξένης.

Κατά κανόνα, οι δικαιοδοσίες των IOFC δεν έχουν νομοθεσία ενάντια στην φοροαποφυγή , δεδομένου ότι το φορολογικό τους σύστημα συνδέεται με τις offshore εταιρείες. Ο φορολογικός σχεδιαστής πρέπει να εξετάσει προσεχτικά τις δικαιοδοσίες τόσο της χώρας έδρας όσο και της ξένης χώρας.

Οι πιο συχνοί κανόνες ενάντια της φοροαποφυγής είναι οι ακόλουθοι:

- **Ελεγχόμενη νομοθεσία για τις ξένες επιχειρήσεις:** Ωρισμένες χώρες τελευταία έχουν νιοθετήσει νομοθεσία, η οποία καθιστά υπόχρεη σε φόρο εισοδήματος μία εταιρεία με έδρα στη δικαιοδοσία τους, όταν το εισόδημα προκύπτει από μερίσματα, τόκους, και δικαιώματα που προέρχονται από τις θυγατρικές σε IOFC , ακόμη και αν η θυγατρική δεν έχει επαναπατριστεί κάποιο εισόδημα ή κεφάλαιο στη χώρα έδρα. Τέτοιες χώρες είναι οι Η.Π.Α , ο Καναδάς, η Γερμανία, η Ιαπωνία, η Γαλλία και το Ήνωμένο Βασίλειο .

-Φορολογικές εκπτώσεις:Οι φορολογικές εκπτώσεις ίσως είναι διαθέσιμες μόνο για τις πρώτης και δεύτερης τάξης θυγατρικές. Με την παρεμβολή επιπλέον συνδέσμων ή επιπλέον IOFC ,ορισμένες φορολογικές εκπτώσεις θα απολεσθούν:

-Κεφαλαιακά κέρδη : Η νομοθεσία που περιγράψαμε παραπάνω ίσως επεκταθεί έτσι που να περιλαμβάνει κεφαλαιακά κέρδη από την IOFC εταιρεία.

-Συναλλαγματικοί έλεγχοι: Οι συναλλαγματικοί έλεγχοι της χώρας έδρας της εταιρείας ίσως εμποδίσουν την IOFC εταιρεία να διατηρήσει κάποια κέρδη από μια ξένη θυγατρική και να την παρακινήσουν να επαναπατρίσει κεφάλαια, έτσι να εμποδίσει τη συσσώρευση κερδών.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

Παρακάτω θα αναφέρουμε μερικούς από τους περιορισμούς που θέτει ο διεθνής φορολογικός σχεδιασμός, καθώς παράγοντες που επηρεάζουν το φορολογικό σχεδιασμό.

Τόπος εγκατάστασης: Οι περισσότερες φορολογικές δικαιοδοσίες αναγνωρίζουν ότι μια επιχείρηση ίσως έχει ως τόπο εγκατάστασης διαφορετική χώρα από αυτή που ιδρύθηκε .Η έδρα ή ο τόπος εγκατάστασης της Διοίκησης είναι ο τόπος όπου σημαντικές αποφάσεις για τη πολιτική της εταιρείας λαμβάνονται από τη Διοίκηση της εταιρείας.

Η έννοια της έδρας σύμφωνα με την ελληνική νομολογία: Κατά το άρθρο 10 του Ελληνικού Αστικού Κώδικα η ικανότητα του νομικού προσώπου ρυθμίζεται από το δίκαιο της έδρας του. Ως έδρα νοείται στη διάταξη αυτή, ο τόπος όπου είναι εγκατεστημένη και λειτουργούν τα όργανα που κινητοποιούν τον οργανισμό του νομικού προσώπου. Αυτή είναι η κρατούσα στην ελληνική νομολογία ερμηνεία της διάταξης του άρθρου 10 του Α.Κ (αποφάσεις του Αρείου Πάγου 461/1978 και 2/1999). Απόκλιση από τον παραπάνω κανόνα της πραγματικής έδρας προβλέπεται από το άρθρο 1 του νόμου 791/1978 για τις ναυτιλιακές μόνο εταιρείες που η σύστασή τους έγινε κατά τους νόμους αλλοδαπής πολιτείας εφόσον είναι ή ήσαν πλοιοκτήτριες ή διαχειρίστριες πλοίων υπό ελληνική σημαία ή είναι εγκατεστημένες ή ήθελαν να εγκατασταθούν στην Ελλάδα. Οι εταιρείες αυτές διέπονται ως προς τη σύσταση και την ικανότητα δικαίου από το δίκαιο της χώρας τους ή έδρα τους. Απόκλιση από τον κανόνα της πραγματικής έδρας του άρθρου 1 Ο του Α.Κ δεν εισάγεται με τις διατάξεις του α.ν.89/67.

Αποτέλεσμα των προεκτεθέντων είναι η νομιμότητα της σύστασης και η ικανότητα δικαίου εμποροβιομηχανικών εταιρειών που έχουν εγκατασταθεί στην ελληνική επικράτεια ύστερα από ειδική άδεια κρίνονται κατά το ελληνικό δίκαιο και όχι κατά το δίκαιο της καταστατικής έδρας εφόσον η διοίκηση της εν τοις πράγματι ασκείται στην Ελλάδα. Αν συνεπώς διαπιστωθεί ότι η πραγματική έδρα της εταιρείας βρίσκεται στην Ελλάδα και δεν έχουν τηρηθεί οι κανόνες σύστασης και ίδρυσης της που επιτάσσει το ελληνικό δίκαιο η εν λόγω εταιρεία είναι άκυρη κα μπορεί να θεωρηθεί ως "εν τοις πράγμασι" εταιρεία εφόσον βεβαίως συντρέχουν οι απαιτούμενες προς τούτο προϋποθέσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

1. Αρμόδιο τμήμα που επιλέγει την χρηματοοικονομική πολιτική της επιχείρησης και οι δραστηριότητες του

Οι σύγχρονες μορφές χρηματοδότησης που υπάρχουν στις μέρες μας προϋποθέτουν σε κάθε επιχείρηση μικρή ή μεγάλη την ύπαρξη ενός τμήματος

που θα ασχολείται με την χρηματοοικονομική της πολιτική και θα εξετάζει όλες τις παραμέτρους πριν την σύναψη χρηματοδότησης με κάποιον πιστωτικό οργανισμό.

Στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεν υπάρχει η δυνατότητα ανάθεσης σε ένα τέτοιο τμήμα λόγω οικονομικής στενότητας άλλα τα καθήκοντα αυτά ασκούνται από τον εκάστοτε επιχειρηματία

Είναι προφανές η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων αυτών έγκειται στις γνώσεις στην διορατικότητα και στην παρακολούθηση των εξελίξεων της αγοράς στον τομέα που δραστηριοποιείται ο κάθε επιχειρηματίας.

Στις μεγάλες όμως επιχειρήσεις υπάρχει ένα συγκεκριμένα τμήμα με επικεφαλή τον οικονομικό διευθυντή που είναι υπεύθυνος για την παραγωγική και συναλλακτική λειτουργία την επενδυτική λειτουργία που αφορούν την επιχείρηση.

Η χρηματοοικονομική πολιτική της επιχείρησης αναλύεται στις παρακάτω δραστηριότητες:

- a) Μέγεθος των κεφαλαίων που απαιτούνται
- b) Είδος των κεφαλαίων
- c) Μερίσματα που πρέπει να πληρωθούν
- d) Αποθεματικό που πρέπει να κρατηθεί
- e) Κέρδη που πρέπει να επιτευχθούν
- f) Μεθοδολογία στη λήψη αποφάσεων
- g) Χρηματοδοτικές ανάγκες
- h) Μεγιστοποίηση κέρδους
- i) Ρευστότητα σε υψηλά επίπεδα

2. Πιστωτική πολιτική της επιχείρησης

Οι περισσότερες εμπορικές συναλλαγές γίνονται σε πιστωτική βάση με επιταγές ή με συναλλαγματικές.

Οι λόγοι που επιβάλλουν στις επιχειρήσεις την παροχή πιστώσεων είναι οι επικρατούσες συνθήκες της αγοράς όπως η ζήτηση , ο ανταγωνισμός, η τιμολογιακή πολιτική , οι εποχικές διακυμάνσεις επί των πωλήσεων και η προσπάθεια αύξηση του επιπέδου των πωλήσεων

Επίσης σε παρόδους πληθωρισμού ή σε περιόδους όπου τα επιτόκια διαμορφώνονται σε υψηλά επίπεδα και η εξεύρεση χρηματοδότησης γίνεται πολύ δύσκολη η επιχείρηση για να διατηρήσει να μεγαλώσει την περίοδος διακανονισμού που ακολουθούσε μέχρι τότε στους πελάτες της αυξάνοντας τόσο την μίση περίοδος είσπραξης των απαιτήσεων της όσο και επενδύσεις της σε εισπρακτέους λογαριασμούς.

Η διοίκηση κάθε επιχείρησης οποιασδήποτε απόφαση πάρει πάνω σε θέματα πολιτικής θα την στηρίζει σε αυτές τις διαπιστώσεις.

Η πιστωτική ανάλυση έχει σκοπό τον προσδιορισμό του βαθμού του κίνδυνου τον οποίο η επιχειρήσει πρέπει να επωμιστεί ώστε το κόστος χρηματοδότησης των πωλήσεων με πίστωση και οι ζημίες από τους ανεπίδεκτους εισπράξεως

λογαριασμούς να ισοσταθμίζονται με τα κέρδη που προκύπτουν από την πώληση αυτών.

Η πιστωτική πολιτική για να είναι αποτελεσματική πρέπει:

- ✓ Να γίνεται επέκταση των όρων πίστωσης στους πελάτες μιας επιχείρησης μόνο αν το αναμενόμενο κέρδος από μια τέτοια ενέργεια είναι θετικό
- ✓ Να μην αυξάνονται οι χρεώσεις με γρηγορότερο ρυθμό από ότι ο όγκος των πωλήσεων
- ✓ Να μην παρατείνεται το άνοιγμα των λογαριασμών πέραν του χρονικού ορίου που καθορίζουν οι όροι της παρεχόμενης πίστωσης

Η αποτελεσματικότητα της πιστωτικής πολιτικής της εκάστοτε επιχείρησης όσο και την δυνατότητα που αποκτά σε αναζήτηση χρηματοδότησης της.

3. Πορεία της επιχείρησης ύστερα από σύναψη συμβάσεως χρηματοδότησης.

Κάθε επιχείρηση έχει τους δικούς της λόγους όταν προβαίνει σε χρηματοδότηση.

Όπως είναι γνωστό για να μπορέσει να μεταδοθεί μια επιχείρηση ελέγχεται αυστηρότατα και καταβάλλει επαρκείς εγγυήσεις.

Ακολουθεί όμως η μελλοντική πορεία της επιχείρησης που είναι εξίσου δύσκολη ίσως και δυσκολότερη από την εποχή που δεν είχε συνάψει σύμβαση χρηματοδότησης.

Η επιχείρηση πρέπει να είναι προσεκτική και αυστηρή τόσο με τους προμηθευτές της όσο και με τους πελάτες της.

Χρειάζεται να προμηθεύεται τα προϊόντα της και να πιστώνεται από τους προμηθευτές της σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Παράλληλα θα προσπαθεί μέσα από τρόπους που θα εισάγει να πείσει τους πελάτες της να πληρώνουν με μετρητά ή αν υπάρχει πίστωση να είναι το διάστημα το μικρότερο δυνατόν και φυσικά το διάστημα που η επιχείρηση έχει απαιτήσεις από τους πελάτες της και να είναι μικρότερο από το αντίστοιχο των υποχρεώσεων της προς του προμηθευτές.

Με αυτόν τον τρόπο θα βελτιώσει την ρευστότητα της και θα μπορεί άνετα να προβαίνει στην αποπληρωμή του δανείου.

Τέλος, πολύ σημαντικό για μια επιχείρηση που συνάπτει σύμβαση χρηματοδότησης είναι η διατήρηση και βελτίωση του προϊόντος της με σκοπό την αύξηση της πελατείας και κατά συνέπεια των πωλήσεων.

4. Επίλογος

Κάθε επιχείρηση μικρή ή μεγάλη κάποια στιγμή έχει την ανάγκη χρηματοδότησης.

Οι λόγοι που “επιβάλλουν” την χρηματοδότηση ποικίλουν Βασικές αρχές κάθε επιχειρηματία πριν προβεί σε χρηματοδότηση με οποιοδήποτε θα πρέπει να είναι η iεράρχηση των αναγκών, οι στόχοι της

επιχείρησης , η πραγματική ανάγκη για χρηματοδότηση , η δυνατότητα αποπληρωμής , ο έλεγχος της αγοράς και οι πληροφορίας για τα επίπεδα του πληθωρισμού και των επιτοκίων. Τόσο την δεδομένη στιγμή όσο και μελλοντικά.

Καμία τράπεζα ή και ένα πιστωτικό ίδρυμα δεν χαρίζει χρήματα. Πάντοτε ενδιαφέρονται για τα συμφέροντα τους για αυτό πριν την σύναψη χρηματοδότησης οι έλεγχοι είναι εξονυχιστικοί και οι εγγυήσεις που ζητούν είναι μεγάλες.

Αυτή η πολιτική των πιστωτικών ιδρυμάτων και η αυστηρότητα που τα διέπει είναι ανάγκη να ταρακούνησει τους επιχειρηματίες ώστε να μην βρεθούν προ εκπλήξεως αν για οποιοδήποτε λόγο δεν είναι σε θέση να ξεπληρώσουν τα δάνεια και βεβαίως τα πιστοδοτικά ιδρύματα δε είναι διστάσουν στην κατάσχεση των εγγυήσεων που υπάρχει στο συμφωνητικό της σύμβασης

Βιβλιογραφία

- Χρηματοοικονομική Διοίκηση

(Συγγραφέας: Αποστολόπουλος Ιωάννης)

- Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων

(Συγγραφέας : Δασκάλου Γεώργιος)

-Πηγές από το διαδίκτυο

- Εγκυκλοπαιδειες

(Δομή -Υδρόγειος)

- Αποσπάσματα Εφημερίδων